

MOPR
MOPR
Lublin

SPRAWOZDANIE
z realizacji zadań
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Lublinie za 2014 rok

Lublin, kwiecień 2015

opracowanie:

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie

Spis treści:

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE	4
1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA	4
1.1. Obszar działania pionu ds. pomocy środowiskowej.....	5
1.2. Obszar działania pionu ds. wsparcia społecznego.....	6
1.3. Obszar działania pionu ds. świadczeń socjalnych.....	6
1.4. Inne działy, sekcje i stanowiska pracy bezpośrednio podległe dyrektorowi	6
2. KADRA REALIZUJĄCA ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ	7
2.1. Zatrudnienie pracowników	7
2.2. Wykształcenie pracowników	8
II. DOCHODY I WYDATKI.....	9
1. DOCHODY	9
2. WYDATKI.....	10
2.1. Wydatki ze względu na zakres finansowania zadania.....	10
2.2. Wydatki zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2014 roku z podziałem na formy wsparcia	11
III. LICZBA WYDANYCH DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH I SPORZĄDZONYCH WYWIADÓW ŚRODOWISKOWYCH.....	14
IV. ŚWIADCZENIOBIORCY POMOCY SPOŁECZNEJ.....	17
1. ŚWIADCZENIOBIORCY KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH	18
2. ŚWIADCZENIOBIORCY KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ NIEPIENIĘŻNYCH.....	20
V. POMOC ŚRODOWISKOWA	22
1. RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY ŚRODOWISKOWEJ.....	24
1.1. Rzeczywista liczba korzystających z pomocy	24
1.2. Struktura rodzin objętych pomocą/typy rodzin	24
2. POWODY PRYZNANIA POMOCY.....	25
3. ZADANIA WŁASNE I ZLECONE GMINY	28
4. WIELOLETNI PROGRAM „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”	28
5. POMOC W FORMIE USŁUG OPIEKUŃCZYCH, SPECJALISTYCZNYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH I SPECJALISTYCZNYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	30
6. KONTRAKTY SOCJALNE	32
7. OŚRODKI WSPARCIA I PLACÓWKI DZIAŁAJĄCE W STRUKTURACH MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE.....	33
7.1. Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów.....	33
7.2. Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych.....	35
7.3. Centrum Aktywności Środowiskowej.....	40
7.4. Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin.....	43
VI. WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA	61
1. WSPIERANIE RODZINY	61
1.1. Poradnictwo specjalistyczne.....	61
1.2. Asystenci rodziny	62
1.3. Placówki wsparcia dziennego	63
1.4. Pozostałe formy wspierania rodziny.....	68
1.4.1. Rodziny wspierające	68
1.4.2. Grupy wsparcia	68
1.4.3. Spotkania rodzin naturalnych.....	69
2. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	69
2.1. Rodzinna piecza zastępcza.....	69
2.1.1 Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin.....	69
2.1.2 Działania podejmowane na rzecz rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Lublin oraz dzieci objętych rodzinną pieczą zastępczą	71

2.1.3. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	75
2.1.4. Rodziny pomocowe	76
2.1.5. Rodzinna piecza zastępcza realizowana w innych powiatach.....	77
2.2. <i>Institutionalna piecza zastępcza</i>	79
2.2.1. Placówki opiekuńczo – wychowawcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin	80
2.2.2. Koszty utrzymania dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej	84
2.2.3. Institutionalna piecza zastępcza organizowana w innych powiatach.....	85
3. USAMODZIELNIENIA	86
VII. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ I OŚRODKI WSPARCIA.....	90
1. LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ I OŚRODKACH WSPARCIA	91
2. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	93
3. OŚRODKI WSPARCIA	94
VIII. POMOC NA RZECZ CUDZOZIEMCÓW	95
1. POMOC DLA CUDZOZIEMCÓW MAJĄCA NA CELU WSPIERANIE PROCESU INTEGRACJI	95
2. POMOC DLA CUDZOZIEMCÓW UDZIELONA NA ZASADACH OGÓLNYCH	96
3. WSPÓŁPRACA I UDZIELANIE WSPARCIA W KONTAKTACH Z INNYMI INSTYTUCJAMI ORAZ ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI... ..	97
IX. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	98
X. MIESZKANIA CHRONIONE	99
1. MIESZKANIA CHRONIONE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE, FIZYCZNIE, Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI ORAZ W PODESZŁYM WIEKU	99
2. MIESZKANIA CHRONIONE DLA CUDZOZIEMCÓW	99
3. MIESZKANIA CHRONIONE DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH	100
XI. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA LUBLIN 2005 – 2013.....	102
XII. REALIZACJA PROJEKTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH ŚRODKAMI UNII EUROPEJSKIEJ	104
1. PROJEKT SYSTEMOWY „CZŁOWIEK INWESTYCJĄ W SPOŁECZEŃSTWO” REALIZOWANY W RAMACH POKL	104
2. PROJEKTY REALIZOWANE NA RZECZ CUDZOZIEMCÓW WSPÓŁFINANSOWANE Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU NA RZECZ UCHODźCÓW	107
1. ŚWIADCZENIA SOCJALNE I REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	110
2. REALIZACJA ZADAŃ PIONU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH	111
2.1. <i>Realizacja zadaŃ działu ds. świadczeń socjalnych</i>	111
2.1.1 Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny - wydatki na świadczenia i liczba wypłaconych świadczeń	113
2.1.2 Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny – rodziny objęte pomocą	117
2.1.3 Pomoc rządowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekuna	119
2.2. <i>Realizacja zadaŃ działu ds. osób zobowiązanych</i>	121
2.2.1. Postępowanie z zakresu nienależnie pobranych świadczeń socjalnych	121
2.2.2. Postępowanie z zakresu wszczynania postępowania egzekucyjnego z zakresu świadczeń dochodzonych z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej	123
2.2.3. Postępowanie egzekucyjne wobec dłużników alimentacyjnych.....	124
2.3. <i>Realizacja zadaŃ działu ds. osób niepełnosprawnych</i>	128
XIV. NADZÓR I KONTROLE	134
XV. GŁÓWNE ZADANIA DO REALIZACJI W 2015 ROKU	141

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną miasta Lublin, przy pomocy której Prezydent wykonuje zadania samorządu gminnego i powiatowego z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, świadczeń rodzinnych, postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, zaliczki alimentacyjnej, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, określone ustawą o pomocy społecznej oraz innymi ustawami. Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków własnych miasta oraz ze środków budżetu państwa. Duże znaczenie dla funkcjonowania Ośrodka mają również środki finansowe pozyskiwane z funduszy unijnych.

Ośrodek, zgodnie ze statutem, realizuje zadania własne i zlecone gminie, zadania własne i zlecone powiatowi, określone ustawami oraz zadania pomocy społecznej przyjęte do realizacji na podstawie zawartych porozumień i umów z organami administracji rządowej lub jednostkami samorządu terytorialnego.

Zadania Ośrodka określają w szczególności: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie kontynuował realizację szerokiego spektrum działań ukierunkowanych na zmianę wizerunku pomocy społecznej oraz na promowanie i realizowanie projektów stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców.

Duży nacisk położono również na współpracę ze środowiskiem lokalnym w ramach Programu Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2014 – 2020 przyjętego Uchwałą Nr 1079/XLI/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 15 maja 2014r.

Zadania realizowane przez Ośrodek wpisują się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014 – 2020, przyjętą uchwałą Nr 1021/XXXIX/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 13 marca 2014r.

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

1. Struktura organizacyjna

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2014 roku funkcjonował na podstawie regulaminu organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem nr 140/8/2012 Prezydenta Miasta Lublina z dnia 17 sierpnia 2012 roku, zmienionego Zarządzeniem nr 2/9/2013 Prezydenta Miasta Lublina z dnia 1 marca 2013 roku oraz Zarządzeniem nr 43/9/2013 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 13 września 2013 roku¹. Zgodnie z postanowieniem Regulaminu, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie jest jednostką organizacyjną realizującą w sposób zintegrowany ustawowe zadania Miasta Lublin – miasta na prawach powiatu w zakresie pomocy społecznej.

Zadania Ośrodka realizowane były w ramach trzech pionów, jako zespołów zadań przyporządkowanych poszczególnym zastępcom Dyrektora oraz dwóch działów podległych bezpośrednio Dyrektorowi:

- ◆ **pion ds. pomocy środowiskowej**, zajmujący się w szczególności: systematyzowaniem realizacji pomocy w formie przyznawania świadczeń i pracy socjalnej osobom i rodzinom, organizowaniem, nadzorowaniem i koordynowaniem pracy filii Ośrodka, działaniami na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej, realizacją zadań z zakresu organizacji pracy z rodziną oraz wspierania rodziny, organizacją systemu rodzinnej pieczy zastępczej, pozyskiwaniem i realizacją projektów finansowanych ze środków pozabudżetowych Ośrodka oraz innych zadań z zakresu pomocy środowiskowej,
- ◆ **pion ds. wsparcia społecznego**, zajmujący się w szczególności: koordynacją wykonywania zadań publicznych przez placówki opiekuńczo – wychowawcze i placówki wsparcia dziennego, domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, w tym schroniska dla bezdomnych, mieszkania chronione i noclegownie, udzielaniem pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnianie wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo - wychowawcze i rodziny zastępcze, spraw dotyczących interwencji kryzysowej, sporządzania sprawozdań z działalności Ośrodka, specjalistycznego poradnictwa dla osób i rodzin, zadań z zakresu integracji cudzoziemców w Polsce, a także innych zadań z zakresu wsparcia społecznego,
- ◆ **pion ds. świadczeń socjalnych** realizuje zadania z zakresu: świadczeń rodzinnych, postępowania egzekucyjnego wobec świadczeniobiorców, postępowania w sprawach z zakresu: zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zdrowotnej osób niepełnosprawnych oraz innych zadań z zakresu ustalania, przyznawania i wypłaty świadczeń socjalnych,
- ◆ **dział finansowo - księgowy** zajmujący się obsługą finansowo-księgową Ośrodka, za którego prawidłowe wykonywanie zadań odpowiada główny księgowy,

¹ Zarządzeniem nr 40/12/2014 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 22 grudnia 2014 roku ustalono Regulamin organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 r.

- ◆ **dział obsługi** w skład którego wchodzi: sekcja administracyjna, sekcja informatyków oraz sekcja organizacyjna.

Ponadto w Ośrodku funkcjonowały bezpośrednio podległe Dyrektorowi: samodzielne stanowisko pracy ds. audytu wewnętrznego oraz sekcja radców prawnych.

1.1. Obszar działania pionu ds. pomocy środowiskowej

W obszarze działania pionu ds. pomocy środowiskowej funkcjonują:

- ♣ **dział ds. pomocy środowiskowej**, który w szczególności realizuje zadania dotyczące: spraw z zakresu pomocy środowiskowej, organizacji i koordynowania realizacji zadań statutowych przez filie Ośrodka w zakresie wdrażania nowych inicjatyw, organizacji szkoleń, doradztwa metodyki pracy socjalnej, organizacji i koordynowania realizacji prac społecznie użytecznych, prowadzenia spraw z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej dotyczących rodzin zastępczych zawodowych, prowadzenia spraw dotyczących zawierania porozumień z innymi powiatami w przedmiocie umieszczania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.
- ♣ **dział ds. pozyskiwania i realizacji projektów**, zajmujący się w szczególności pozyskiwaniem i realizacją projektów finansowanych ze środków pozabudżetowych Ośrodka mieszczących się w zadaniach statutowych Ośrodka;
- ♣ **zespół ds. pieczy zastępczej i asysty rodzinnej**, który realizuje zadania z zakresu organizacji pracy z rodziną oraz wspierania rodziny i organizacji systemu rodzinnej pieczy zastępczej;
- ♣ **filie**, zajmujące się realizacją pomocy w formie przyznawania i wypłaty świadczeń z pomocy społecznej, świadczenia pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin, organizacji i aktywizacji społeczności lokalnej, prowadzenia spraw z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej dotyczących rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych.

Filie są komórkami organizacyjnymi Ośrodka, usytuowanymi w poszczególnych dzielnicach miasta:

- Filia nr 1, przy ul. Lubartowskiej 6 - 8,
- Filia nr 2, przy ul. Kresowej 9,
- z Centrum Aktywności Środowiskowej przy ul. A. Grygowej 4B,
- Filia nr 3, przy ul. Mieszka I – 4,
- ze Świetlicą Socjoterapeutyczną przy ul. Głębokiej 10,
- Filia nr 4, przy ul. Kompozytorów Polskich 8,
- Filia nr 5, przy ul. Nałkowskich 114, w skład, której wchodzi:
 - Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów przy ul. Nałkowskich 114,
 - Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych przy ul. Młyńskiej 18,
 - Świetlica Socjoterapeutyczna przy ul. Piekarskiej 27.

W skład Filii, które podlegają bezpośrednio zastępcy Dyrektora ds. pomocy środowiskowej, wchodzi dział, wieloosobowe stanowiska pracy oraz sekcje pracy socjalnej.

1.2. Obszar działania pionu ds. wsparcia społecznego

W obszarze działania pionu ds. wsparcia społecznego funkcjonują:

- ▲ **dział ds. domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia**, który w szczególności realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej dotyczącej domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia, mieszkań chronionych i noclegowni;
- ▲ **dział ds. placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz integracji ze środowiskiem**, który w szczególności realizuje zadania z zakresu: pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej dotyczące placówek wsparcia dziennego i instytucjonalnej pieczy zastępczej, porozumień z innymi powiatami w przedmiocie umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, usamodzielnień, integracji cudzoziemców oraz mieszkań chronionych;
- ▲ **dział ds. planowania, strategii oraz sprawozdawczości**, który realizuje zadania z zakresu sprawozdawczości, opracowania programów gminnych i powiatowych oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- ▲ **Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin**, która realizuje zadania w zakresie świadczenia usług poradnictwa rodzinnego i psychologicznego dla osób i rodzin.

1.3. Obszar działania pionu ds. świadczeń socjalnych

W obszarze działania pionu ds. świadczeń socjalnych funkcjonują:

- ▲ **dział ds. świadczeń socjalnych**, zajmujący się w szczególności: ustalaniem, przyznawaniem i wypłatą świadczeń socjalnych, postępowaniem egzekucyjnym wobec świadczeniobiorców, postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych oraz sprawozdawczością w tym zakresie;
- ▲ **dział obsługi, ewidencji i informacji mieszkańców**, zajmujący się w szczególności: przyjmowaniem, rejestrowaniem, weryfikacją, ustalaniem uprawnień, redystrybucją złożonej dokumentacji przez osoby ubiegające się o świadczenia socjalne oraz wydawaniem zaświadczeń i udzielaniem informacji dotyczących ustalania, przyznawania i wypłaty świadczeń socjalnych;
- ▲ **dział ds. osób niepełnosprawnych**, zajmujący się realizacją zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

1.4. Inne działy, sekcje i stanowiska pracy bezpośrednio podległe dyrektorowi

1. **dział finansowo - księgowy**, zajmujący się obsługą finansowo - księgową Ośrodka, za którego prawidłowe wykonywanie zadań odpowiada główny księgowy,

2. dział obsługi Ośrodka

- sekcja organizacyjna,
- sekcja administracyjna,
- sekcja informatyków,

3. sekcje i samodzielne stanowiska pracy:

- sekcja radców prawnych,
- samodzielne stanowisko ds. audytu wewnętrznego.

2. Kadra realizująca zadania pomocy społecznej

2.1. Zatrudnienie pracowników

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej zatrudnione były **1 241 osoby**. W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnione były 492 osoby, w Domach Pomocy Społecznej – 484 osób, a w ośrodkach wsparcia 247 osób.

Tabela 1. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej na terenie Miasta Lublin wg. stanu na dzień 31.12.2014 rok. ²

	Liczba pracowników	% w stosunku do ogółu
MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE, w tym:	492	39,65
Filie Ośrodka	270	21,76
Pion Świadczeń Socjalnych	79	6,37
Zespół ds. pieczy zastępczej i asysty rodzinnej	27	2,18
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	484	39,00
OŚRODKI WSPARCIA	247	19,90
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	18	1,45

Kadrę pomocy społecznej w MOPR tworzą przede wszystkim pracownicy socjalni (w tym m. in. starsi pracownicy socjalni, specjaliści pracy socjalnej oraz starsi specjaliści pracy socjalnej). Stan zatrudnienia w 2014 roku wynosił 185 pracowników socjalnych, co stanowiło 37,60% ogółu pracowników jednostki, w tym w sekcjach pracy socjalnej zatrudnionych było 176 pracowników socjalnych. Zgodnie z zapisem ustawowym (art.110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej) w ośrodku pomocy społecznej powinien być spełniony wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców.

Według danych Wydziału Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Lublin, liczba mieszkańców Lublina wynosiła **327 768 osób** (stan wg zameldowania na pobyt stały na

² Dane na podstawie sprawozdania MPiPS-03 za 2014 rok oraz danych własnych.

dzień 31 XII 2014 r.) oraz **10 395** osób zameldowanych na pobyt czasowy. Biorąc pod uwagę wymogi określone ustawą MOPR powinien zatrudniać, co najmniej 163 pracowników socjalnych wykonujących pracę socjalną w środowisku. Zatem wymóg dotyczący liczby zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku do liczby mieszkańców był w okresie sprawozdawczym spełniony.

2.2. Wykształcenie pracowników

Pracownicy MOPR posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe: 3 osoby posiadają tytuł naukowy doktora, 67,89% pracowników legitymuje się wykształceniem wyższym magisterskim, 9,96% posiada wykształcenie wyższe zawodowe.

W 2014 roku, 16 osób co stanowiło 3,25% ogółu pracowników jednostki, kontynuowało naukę celem podwyższenia swoich kwalifikacji zawodowych.

Tabela 2. Struktura wykształcenia pracowników MOPR wg stanu na dzień 31.12. 2014 roku

Wykształcenie pracowników ogółem (stan na dzień 31.12.2014)	Liczba osób	stosunek %
Doktoranckie	3	0,61
Wyższe magisterskie	334	67,89
Wyższe zawodowe	49	9,96
Policealne	75	15,24
Średnie	30	6,10
Zawodowe	1	0,20
RAZEM	492	x

Wśród pracowników z wykształceniem wyższym (magisterskim lub zawodowym) 118 osób dodatkowo ukończyło studia podyplomowe co stanowi 24% ogółu zatrudnionych.

II. DOCHODY I WYDATKI

1. Dochody

W 2014 roku dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublin wyniosły łącznie: **10 725 409,93 zł.**

Tabela 3. Dochody MOPR uzyskane w 2014 roku, według źródeł pozyskania (w zł)

Tytuł uzyskania dochodów	Plan	Wykonanie	% wykonania
Zadania własne gminy	1 968 113	2 089 537,97	106,17
Zadania własne powiatu	5 241 629	5 035 892,73	96,08
Zadania zlecone	1 657 000	3 599 979,23	217,26
Razem	8 866 742	10 725 409,93	120,96

Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie Lublin uzyskane w 2014 r. w ramach realizacji zadań własnych pochodziły w szczególności z tytułu:

- odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone mieszkańcom z terenu miasta Lublin w wysokości **1 868 120,04 zł**,
- odpłatności rodzin za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w wysokości **146 366,22 zł**,
- odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia **57 842,67 zł**.

Dochody uzyskane w 2014 r. w ramach zadań własnych powiatu pochodziły w szczególności z tytułu:

- wpłat innych powiatów za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Lublina w kwocie **4 523 844,23 zł**,
 - zwrotu 2,5% kosztów obsługi w kwocie **195 624 ,61 zł**,
 - naliczenia kosztów obsługi programu „Aktywny samorząd” w kwocie **112 154,56 zł**,
- z tytułu zwrotu zasiłków stałych w kwocie **51 293,73 zł**.
- spłaty zasiłków udzielonych podopiecznym w poprzednich latach w kwocie **24 816,54 zł**.

Dochody uzyskane w 2014 r. w ramach zadań zleconych, pochodziły w szczególności z tytułu:

- ze ściągłości należności od dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń wierzycielom funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej, w łącznej

wysokości **2 992 859,49 zł** (wraz z odsetkami). Kwotę 290 080,83 zł pozyskano ze spłat zaliczki alimentacyjnej natomiast 2 702 778,66 zł pochodziło ze spłat dłużników alimentacyjnych w ramach wypłaconych wierzycielom świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

- z tytułu wpłat świadczeń nienależnie pobranych (dot. świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego) w wysokości **434 383,31 zł**.

2. Wydatki

W 2014 r. wydatki MOPR w Lublinie osiągnęły poziom: **166 495 904,95 zł**.

2.1. Wydatki ze względu na zakres finansowania zadania

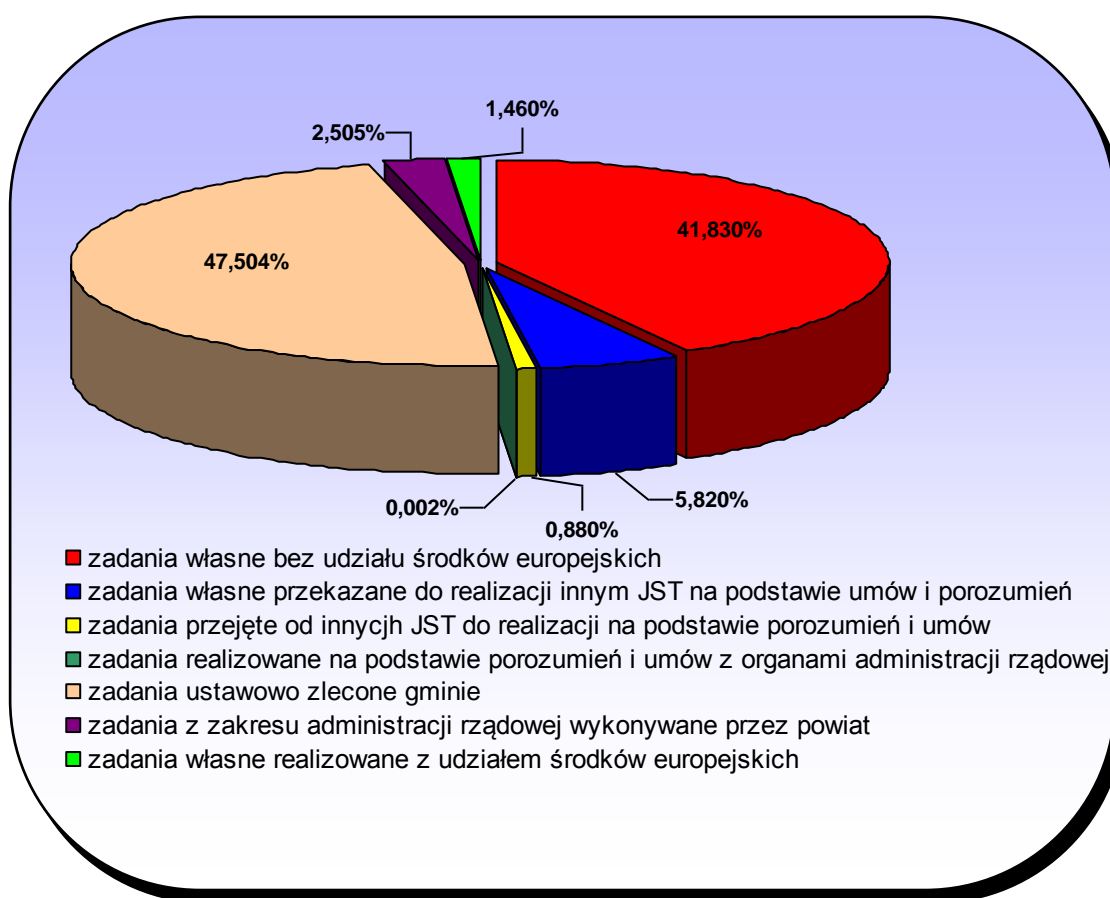
Tabela 4. Wydatki MOPR w 2014 roku, z podziałem na zakres finansowania zadań

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)	% udziału ogółem
1	Zadania własne bez udziału środków europejskich	69 645 622,24	41,83
2	Zadania własne przekazane do realizacji innym podmiotom samorządu terytorialnego na podstawie umów i porozumień	9 690 069,18	5,82
3	Zadania przyjęte od innych jednostek samorządu terytorialnego do realizacji na podstawie porozumień i umów	1 464 888,50	0,88
4	Zadania realizowane na podstawie porozumień i umów z organami administracji rządowej i innymi podmiotami	3 150,00	0,01
5	Zadania ustawowo zlecone gminie	79 091 915,00	47,50
6	Zadania z zakresu administracji rządowej wykonywane przez powiat	4 170 143,82	2,50
7	Wydatki na zadania własne realizowane z udziałem środków europejskich	2 430 116,21	1,46
RAZEM		166 495 904,95	100,00

W ujęciu procentowym, najwyższy był udział wydatków przeznaczonych na realizację zadań:

- zleconych gminie, osiągający poziom 50,01% w stosunku do całości budżetu MOPR,
- własnych gminy, osiągający poziom 49,99% w stosunku do całości budżetu MOPR.

Wykres 1. Wydatki MOPR w 2014 roku, ze względu na przeznaczenie środków

2.2. Wydatki zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2014 roku z podziałem na formy wsparcia

Największy procent wydatków stanowiły środki przeznaczone na zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, obsługiwanych

przez pion świadczeń socjalnych. Wydatki na realizację zadań wynikających z powyższych aktów, wyniosły ogółem 75 562 709 zł, co stanowiło 45,38% ogółu wydatków MOPR. Najwięcej wydatkowano na wypłaty zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, które osiągnęły wartość 27 616 796,49 zł. stanowiąc 36,55% udziału w dokonanych wydatkach na świadczenia. Z kolei na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydatkowano 21 496 358,84 zł., a na zasiłki pielęgnacyjne wydatkowano 12 773 052 zł.

Kolejną pozycję zajmują wydatki poniesione na zasiłki i usługi pomocy społecznej. Wydatki te wyniosły ogółem 27 616 796,49 zł, stanowiąc 16,59% wydatków MOPR. Za wysokie należy również uznać wydatki na realizację Programu Pomoc państwa w zakresie dożywiania, które wyniosły 9 263 532,93 zł.

Koszty utrzymania Ośrodka i jego jednostek organizacyjnych w roku sprawozdawczym wyniosły 25 851 355,82 zł.

Wydatki na niepubliczne domy pomocy społecznej oraz ośrodki wsparcia w 2014 roku stanowiły 6,25% ogółu wydatków i wyniosły 10 402 469,96 zł, natomiast na prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych – 3,32% wydatków MOPR i osiągnęły poziom 5 535 046,41 zł.

Wydatki poniesione na wypłatę świadczeń dla rodzin zastępczych oraz osób usamodzielniających się w tym kontynuujących naukę wychowanków wyniosły 4,21%, tj. łącznie 7 009 344,22 zł.

W roku 2014 na realizację projektów i programów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydatkował 2 430 116,21 zł³, tj. 1,46%, ogółu wydatków MOPR.

Na rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych wydatkowano 846 482,94 zł, co stanowi 0,51% wydatków Ośrodka w 2014 roku. Najniższy procent wydatków stanowiły koszty poniesione przez Ośrodek na pokrycie pomocy na rzecz cudzoziemców w kwocie 221 061 zł⁴.

Tabela 5. Wydatki zrealizowane przez MOPR w 2014 roku z podziałem na formy wsparcia

L.P.	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
1	Wydatki na domy pomocy społecznej oraz niepubliczne ośrodki wsparcia	10 402 469,96
2	Wydatki na placówki opiekuńczo – wychowawcze ⁵	5 535 046,41
3	Zasiłki i usługi pomocy społecznej oraz składki ubezpieczenia zdrowotnego (bez dożywiania)	27 616 796,49

³ W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Uchodźców.

⁴ Dotyczy pomocy w ramach indywidualnych programów integracyjnych oraz pomocy udzielanej w ramach art.5a ustawy o pomocy społecznej.

⁵ Wraz z placówkami wsparcia dziennego.

4	Program Pomoc państwa w zakresie dożywiania	9 263 532,93
5	Pomoc na rzecz cudzoziemców	221 061,00
6	Rodziny zastępcze	5 810 803,80
7	Usamodzielnienia	1 198 540,42
8	Zasiłki rodzinne oraz dodatki, świadczenia opiekuńcze oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego	75 562 709,00
9	Projekty współfinansowane środkami UE ⁶	2 430 116,21
10	Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	846 482,94
12	Utrzymanie MOPR w tym:,	25 851 355,82
12.1	Centrum Aktywności Środowiskowej	550 324,43
12.2	Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin	470 320,98
12.3	Dzienny Ośrodek dla Bezdomnych	299 999,18
12.4	Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów	186 436,18
12.5	Zespół ds. pieczy zastępczej i asysty rodzinnej	1 045 716,57
12.6	Obsługa świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	3 026 571,86
13	Pozostała działalność	1 756 989,97
RAZEM		166 495 904,95

Poziom wydatków na realizację zadań pomocy społecznej w 2014 roku w stosunku do 2013 roku był wyższy ogółem o 3 484 304,65 zł, tj. o 3,5% .

⁶ Wraz z wkładem własnym.

III. LICZBA WYDANYCH DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH I SPORZĄDZONYCH WYWIADÓW ŚRODOWISKOWYCH

1. Decyzje administracyjne

W sprawach dotyczących realizacji zadań ustawowych w roku 2014 wydano **82 584** decyzje administracyjne. Decyzje dotyczyły przyznawania świadczeń, naliczania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, naliczania odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz przyznawania innego typu usług i odpłatności.

Tabela 6. Decyzje administracyjne wydane przez MOPR w 2014 roku

Zakres decyzji dotyczył:	Liczba decyzji	Liczba odwołań do SKO	w tym utrzymane w mocy
pomocy środowiskowej	55 200	178	84
działu ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz integracji ze środowiskiem	797	4	3
działu ds. domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia	6 626	28	11
świadczeń socjalnych	19 961	228	116
RAZEM	82 584	438	214

Realizując zadania na rzecz klientów pomocy społecznej, MOPR rozpatrzył ponadto **6 400** wniosków osób niepełnosprawnych, przygotowując pisemną informację o sposobie rozpatrzenia sprawy, bez wydawania decyzji administracyjnej.

2. Wywiady środowiskowe

Dla przyznania świadczenia z pomocy społecznej konieczne jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Sposób przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wzór kwestionariusza określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego

Wywiad przeprowadza się w terminie 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o potrzebie udzielenia pomocy. W sprawach niecierpiących zwłoki, wymagających pilnej interwencji ośrodka pomocy społecznej, wywiad przeprowadza się w terminie do 2 dni roboczych od dnia otrzymania wiadomości o potrzebie przyznania świadczenia. Odmowa przeprowadzenia wywiadu środowiskowego powoduje, że nie jest możliwe określenie sytuacji rodziny lub osoby, a tym samym, nie ma możliwości przyznania pomocy. Pracownik socjalny ma obowiązek sprawdzenia każdego zgłoszenia o konieczności

udzielenia pomocy, może również wszcząć postępowanie udzielenia pomocy z urzędu. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny albo w miejscu ich pobytu. Pracownik socjalny przeprowadzając wywiad, bierze pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie, które mogą mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznawanej im pomocy.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w roku 2014 sporządzili łącznie 29 661 kwestionariuszy wywiadów środowiskowych, ich liczbę z podziałem na rodzaje obrazuje poniższa tabela.

Tabela 6. Kwestionariusze wywiadów sporządzone przez pracowników socjalnych w roku 2014 rok

TABELA 6A. Pomoc środowiskowa.		
1	CZĘŚĆ I – dotyczy osób ubiegających się o przyznanie świadczeń pomocy społecznej	3 957
2	CZĘŚĆ II wywiad alimentacyjny - dotyczy osób, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej	1 727
3	CZĘŚĆ III aktualizacja wywiadu alimentacyjnego - dotyczy osób, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej	17
4	CZĘŚĆ IV aktualizacja wywiadu u osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	21 348
TABELA 6B. Pomoc instytucjonalna		
5	wywiady dotyczące osób opuszczających rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze i ubiegających się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie lub kontynuację nauki (cz. VIII i IV wywiadu)	146
5 a	wywiady dotyczące osób ubiegających się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie, pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki (cz. V wywiadu)	68
6	wywiady na rzecz osób ubiegających się o umieszczenie w DPS. (cz. I wywiadu)	290
6 a	aktualizacja wywiadu na rzecz osób ubiegających się w DPS (cz. IV wywiadu)	107
6 b	wywiady na rzecz osób ubiegających się o umieszczenie w DPS (cz. II i III wywiadu-dotyczy osób, o których mowa w art.103 ustawy o pomocy społecznej)	93
7	w tym: wywiady na rzecz osób które chcą korzystać z usług centrum dziennego pobytu (cz. I i IV wywiadu)	24
8	wywiady z osobami ubiegającymi się o miejsce w środowiskowym domu samopomocy (cz. I i IV wywiadu)	532
9	wywiady z osobami ubiegającymi się o umieszczenie w schroniskach (cz. I i IV wywiadu)	161
10	wywiady z osobami ubiegającymi się o umieszczenie w domach samotnych matek (cz. I i IV wywiadu)	64
11	wywiady z osobami ubiegającymi się o umieszczenie w ośrodku dla ofiar przemocy domowej (cz. I wywiadu)	3
12	aktualizacja wywiadu u osób skierowanych do ośrodka wsparcia (cz. I i IV wywiadu)	244

13	dotyczy cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (cz. VI wywiadu)	6
14	dotyczy osób/rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego (cz. VII wywiadu)	37
15	wywiady środowiskowe przeprowadzone celem badania okoliczności faktycznego sprawowania opieki oraz jej zakresu nad osobami niepełnosprawnymi dla potrzeb pionu ds. świadczeń socjalnych (cz. I i IV wywiadu)	831
16	wywiady środowiskowe przeprowadzone u dłużników alimentacyjnych	6
liczba wywiadów ogółem		29 661
liczba pracowników socjalnych faktycznie sporządzających wywiady*		167
liczba wywiadów przypadających na 1 pracownika dziennie (po odliczeniu dni świątecznych)		1,44
liczba wywiadów przypadających na 1 pracownika miesięcznie (po odliczeniu dni świątecznych)		14,80

* w sprawozdaniu MPiPS-03 za 2014 rok liczba pracowników socjalnych w sekcjach pracy socjalnej wyniosła 176 osób. Liczba ta została zwiększona o 4 osoby zatrudnione w DOWDB (przeprowadzające wywiady, a nie otrzymujące dodatku za pracę w terenie), a następnie zmniejszona o 13 osób, które pobierały dodatek za pracę w terenie, a faktycznie nie sporządzały wywiadów (długotrwałe zwolnienia lekarskie, urlopy macierzyńskie)

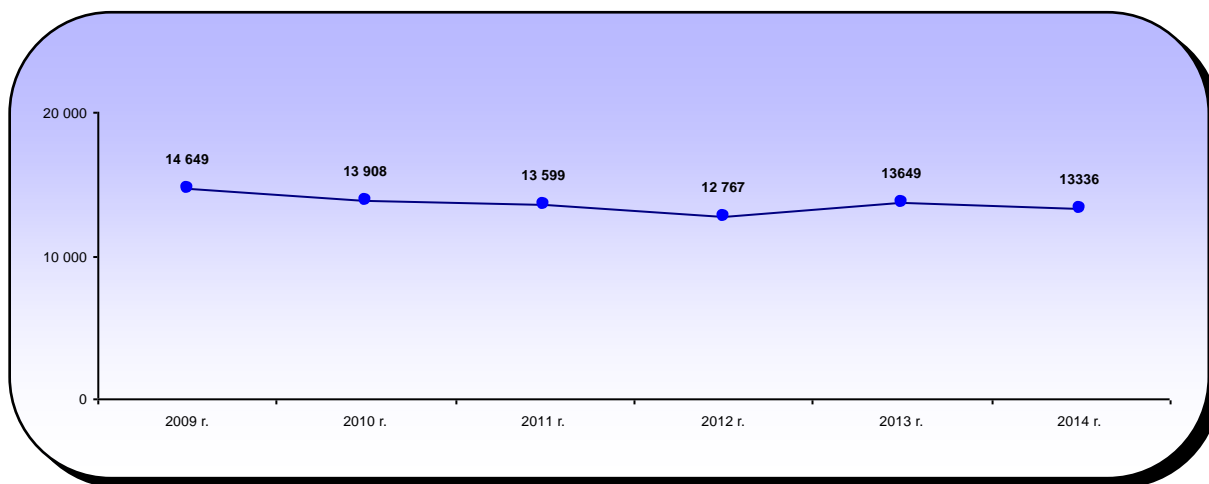
IV. ŚWIADCZENIOBIORCY POMOCY SPOŁECZNEJ

Świadczenia pomocy społecznej przyznawane i wypłacane przez MOPR, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, adresowane są do osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia i możliwości. Celem działań realizowanych przez MOPR jest udzielanie osobom i rodzinom wsparcia, umożliwiającego przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych. Rodzaj, forma i rozmiary świadczenia powinny być adekwatne do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, odpowiadać celom i mieścić się w możliwościach pomocy społecznej.

W 2014 roku w ramach ustawy o pomocy społecznej z pomocy Ośrodka skorzystało **24 805** osób, co stanowi 7,3% mieszkańców miasta Lublin.⁷ W 2014 roku zostało objętych pomocą 48 osób więcej niż w 2013 roku.

W 2014 roku świadczenia przyznano decyzją **13 336 osobom** (9 080 rodzin liczących ogółem 18 965 osób). Jest to o 313 osób mniej niż w 2013 roku. Liczba świadczeniobiorców na przestrzeni ostatnich 6 lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 2. Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie w ramach zadań zleconych i własnych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania na przestrzeni lat 2009-2014.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2014r.

⁷Dane dotyczą pomocy z zakresu zadań własnych i zleconych gminie, zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanej przez powiat, zadań realizowanych na podstawie porozumień i umów. Liczba mieszkańców wg Wydziału Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Lublin wynosi **338 163** osoby (327 768 osób zameldowanych na stałe oraz 10 395 osób posiadających meldunek czasowy (stan na dzień 31XII 2014r.) i **jest mniejsza o 1 716** osób w stosunku do danych z 2013 roku, kiedy wynosiła 339 879 osób.

1. Świadczeniobiorcy korzystający ze świadczeń pieniężnych

Prawo do bezzwrotnych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom/rodzinom, które spełniają jednocześnie dwie przesłanki wymienione w ustawie, tj.

- dochód osoby/rodziny nieprzekraczający kryterium dochodowego, określonego w ustawie o pomocy społecznej
- występowanie, co najmniej jednej z dysfunkcji zaburzających funkcjonowanie rodziny.

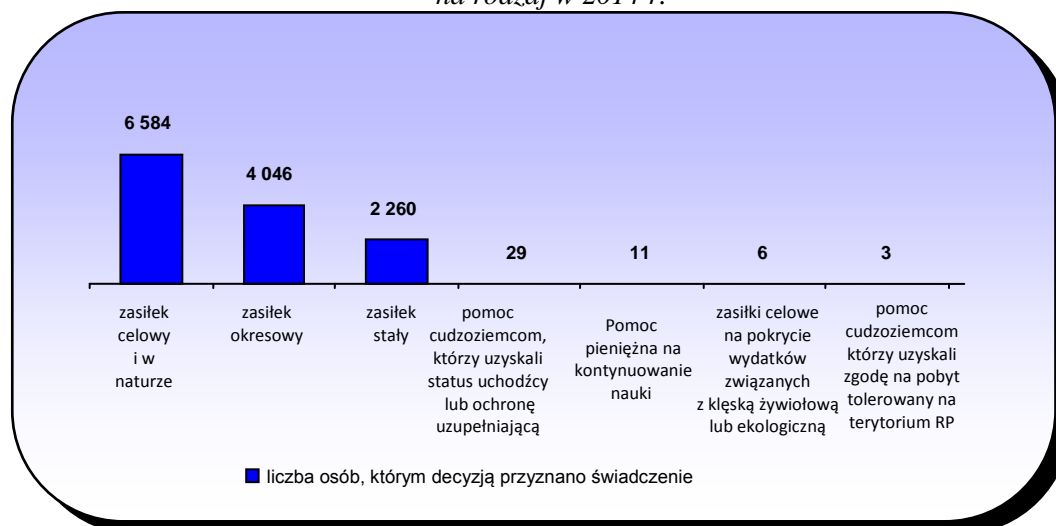
Kryterium dochodowe podlega weryfikacji co trzy lata. Od 1 października 2012 roku zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 823). Maksymalna wysokość dochodu uprawniająca do bezzwrotnych świadczeń z pomocy społecznej wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 542 zł
- dla osoby w rodzinie - 456 zł.

Dysfunkcje powodujące konieczność wsparcia rodziny w ramach systemu pomocy społecznej to najczęściej: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, alkoholizm, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zdarzenie losowe, sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, może być przyznana pomoc na zasadach zwrotu części lub całości świadczenia lub pomoc formie zasiłku celowego specjalnego.

Wykres 3. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczeń pieniężnych z podziałem na rodzaj w 2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2014r.

Zdecydowanie największa liczba osób korzystała z zasiłków celowych i specjalnych celowych – tę formę pomocy przyznano 6 584 osobom. Z zasiłków tych skorzystało ogółem 49,37% odbiorców pomocy finansowej. Świadczenia te przyznawane były z przeznaczeniem na: zakup odzieży, obuwia, żywności, leczenie, uregulowanie zaległości w opłatach eksploatacyjnych, pomoc w formie opału.

Liczba osób korzystających z zasiłków okresowych wynosiła 4 04 była niższa o 353 osoby w stosunku do 2013 roku. Wśród świadczeniobiorców pobierających zasiłki okresowe najliczniejszą grupę stanowiły osoby dotknięte problemem bezrobocia – 3 233 osoby i kolejno: dotknięte niepełnosprawnością - 464, długotrwałą chorobą – 381 oraz 3 z powodu możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Średnia wysokość zasiłku okresowego wyniosła **281,87 zł**. Średni okres otrzymywania świadczenia przez rodzinę (lub osobę) wynosił 5,67 miesiąca w roku.

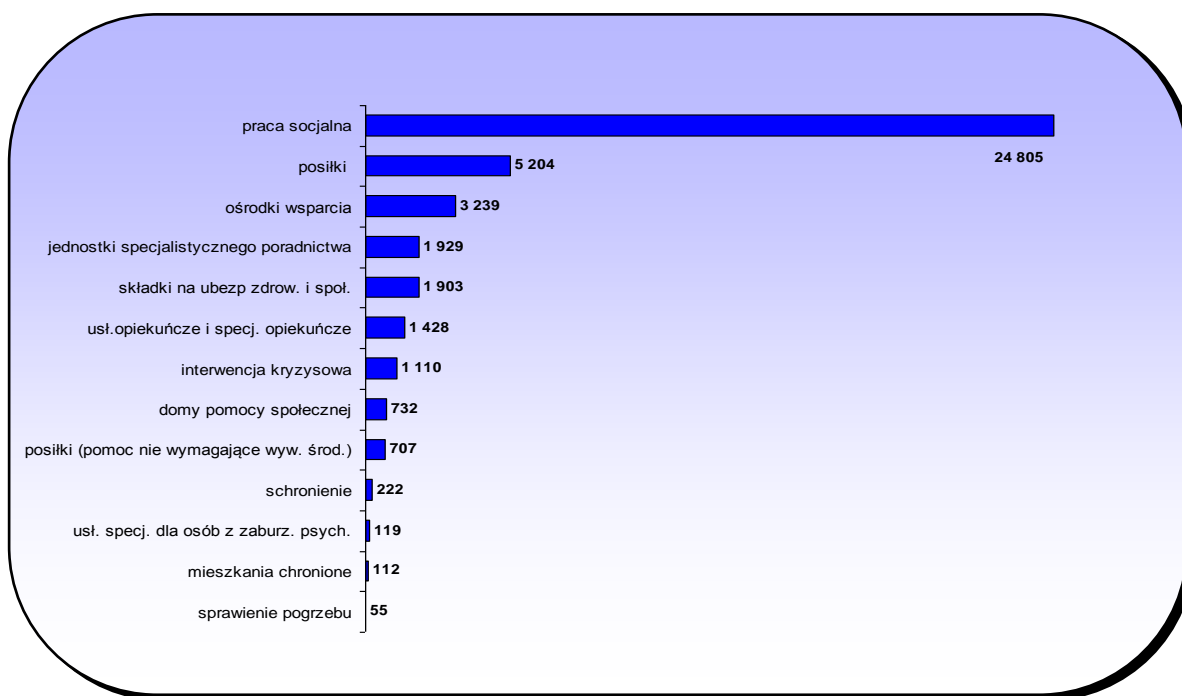
W 2014 roku liczba świadczeniobiorców zasiłków stałych wynosiła 2 260 osób i była o 11 osób większa niż w 2013 roku, przy czym 1 933 osoby w tej grupie to osoby samotnie gospodarujące. Średnia wysokość miesięcznego zasiłku stałego wyniosła 467,83 zł. Świadczeniobiorcy zasiłków stałych otrzymywali świadczenie średnio przez 10 miesięcy w roku. W przypadku 1 843 osób objętych pomocą w formie zasiłku stałego, zostały także opłacone składki zdrowotne na łączną kwotę 809 296 zł.

2. Świadczeniobiorcy korzystający ze świadczeń niepieniężnych

Pomocą niepieniężną są wszystkie te świadczenia pomocy społecznej, których najogólniej ujmując, osoba wspierana nie otrzymuje w formie pieniężnej, są to m. in. gorący posiłek, usługi opiekuńcze, schronienie.

W 2014 roku świadczeniem w formie pracy socjalnej objęci byli wszyscy klienci, którym udzielono wsparcia w ramach ustawy o pomocy społecznej (24 805 osób).

Wykres 4. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczenia niepieniężnego w 2014 roku, z podziałem na rodzaj

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2014 r.

Skuteczne pomaganie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, pozostającym w trudnych sytuacjach życiowych wymaga podejścia, które wykorzystuje odpowiednie metody. Służyć ma ona rozwiązywaniu problemów społecznych, zapobieganiu ich natężeniu oraz aktywizowaniu jednostek i grup do samopomocy. Praca socjalna to działalność profesjonalna, polegająca na udzielaniu pomocy jednostkom, grupom lub społecznościom we wzbogacaniu lub odbudowywaniu ich zdolności społecznego funkcjonowania oraz na tworzeniu sprzyjających warunków społecznych. Zadaniem pracy socjalnej jest także podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie i niwelowanie skutków marginalizacji społecznej rodzin i osób. W ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy socjalni podejmują działania polegające m.in. na: wsparciu, towarzyszeniu, poradnictwie, rozszerzaniu kontaktów społecznych, budowaniu sieci wsparcia społecznego,

edukacji. Ponadto, podejmowano różnorodne działania na rzecz podopiecznych w ramach współpracy z organizacjami i instytucjami.

Główny cel pracy socjalnej czyli usamodzielnienie osób i rodzin w 2014 roku osiągnięto w 342 przypadkach, co stanowiło 64 środowisk więcej niż w roku 2013.

Wyłącznie pracą socjalną bez jednoczesnej realizacji świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych objętych było 5 840 osób z 2 965 rodzin. Pomoc w postaci wyłącznie pracy socjalnej otrzymało zatem 24,62% ogółu rodzin objętych wsparciem w 2014 roku.

Pomocą w formie posiłków (przyznanych decyzją administracyjną) objęto 5 204 osoby, w tym 4 264 dzieci i młodzieży oraz 940 osoby dorosłe. Ponadto pomocą w formie posiłku, nie wymagającą przeprowadzenia wywiadu środowiskowego⁸ objęto 707 dzieci.

Z pomocy w ośrodkach wsparcia w 2014 roku skorzystało ogółem 3 239 osób, w tym 1 277 osób korzystało z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez Miasto Lublin, a 1 962 osoby z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez podmioty niepubliczne.

Pomoc w formie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i rodzinnego, świadczy Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Z pomocy Poradni w 2014 roku skorzystało 1 489 osób z 618 rodzin.

Kolejną formą pomocy niepieniężnej oferowanej klientom jest opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne. W 2014 roku opłacono 20 104 składki na łączną kwotę 827 388 zł dla 1 903 osób. Główną grupę świadczeniobiorców, za którą opłacana była składka stanowiły 1 843 osoby pobierające zasiłek stały. Ponadto składki zdrowotne były opłacane dla 59 osób objętych indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej oraz 1 osobie bezdomnej, z którą zawarto kontrakt socjalny.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie świadczył również pomoc w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych osobom, które z powodu wieku lub niepełnosprawności nie były w stanie zaspokoić niezbędnych życiowych potrzeb. Z w/w form usług opiekuńczych skorzystało 1 472 osoby z 1 429 rodzin.

Ponadto ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 115 osób ze 112 rodzin.

W ramach interwencji kryzysowej w 2014 roku pomocą objęto 1 110 osób z 358 rodzin. Celem interwencji kryzysowej było przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu.

Innymi realizowanymi w 2014 roku formami świadczeń niepieniężnych było kierowanie osób tego wymagających do Domów Pomocy Społecznej a także udzielanie schronienia, przyznawanie pobytu w mieszkaniach chronionych oraz sprawianie pogrzebu.

⁸ W ramach art.V.2, V.2.1. programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

V. POMOC ŚRODOWISKOWA

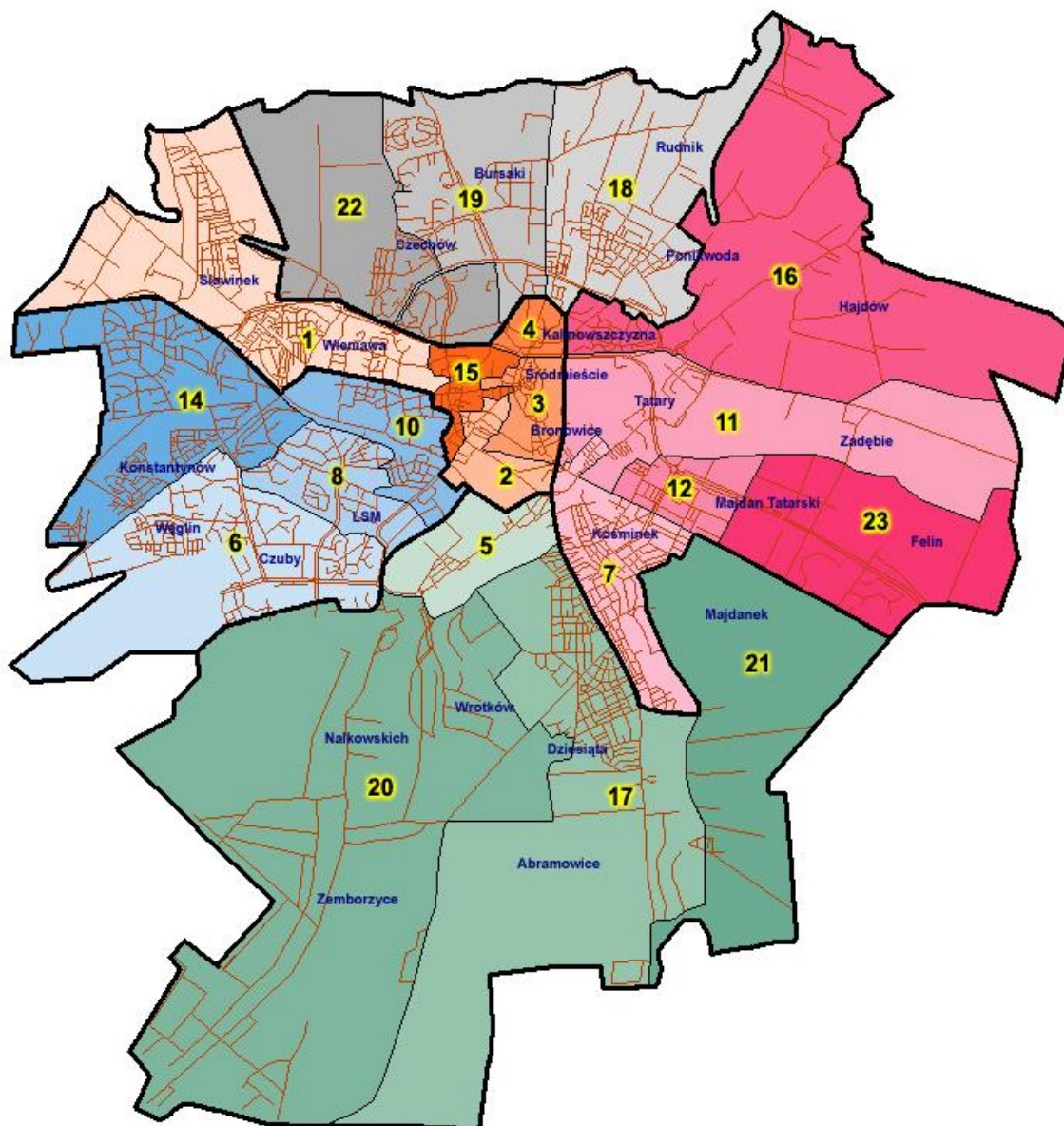
Priorytetowym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Powyższy cel realizowany jest poprzez pracę socjalną, która jest fundamentalnym świadczeniem pomocy społecznej oraz w formie wypłaty świadczeń finansowych. Działania pracowników pionu pomocy środowiskowej koncentrują się na modyfikacji sposobu funkcjonowania osób, ich otoczenia, wzmacnianiu potencjału osób i rodzin do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej oraz wsparciu w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Powyższe założenia są spełniane poprzez podejmowane przez pracowników socjalnych działania zaprojektowane w oparciu o sporządzoną ocenę sytuacji i zmierzające do realizacji ustalonych celów. Skuteczne oddziaływanie na jednostkę odbywa się po dogłębnym rozpoznaniu (diagnozie) sytuacji w jakiej się znajduje, jej zasobów, deficytów, po określeniu w jakich obszarach jej funkcjonowania występują trudności i jakie są ich przyczyny. Zebrane informacje umożliwiają pracownikom socjalnym zaplanowanie działań, które są adekwatne do potrzeb, a w konsekwencji służą rodzinie w rozwiązaniu sytuacji problemowych, z jakimi się boryka. Działania te są realizowane zarówno przez osobę czy rodzinę, jak i pracownika socjalnego.

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje 5 Filii, które swoim zasięgiem obejmują wszystkie dzielnice Lublina. W strukturach Filii MOPR w roku 2014 funkcjonowało ogółem 21 Sekcji Pracy Socjalnej, których pracownicy zajmują się pracą socjalną z klientem bezpośrednio w jego środowisku.

W ramach pomocy środowiskowej podopieczni mogą również korzystać z pomocy ośrodków wsparcia:

- Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych, ul. Młyńska 18,
 - Centrum Aktywności i Rozwoju Seniorów, ul. Nałkowskich 114,
 - Centrum Aktywności Środowiskowej, ul. Antoniny Grygowej 4B,
 - Specjalistycznej Poradni dla Rodzin ul. Popiełuszki 28E,
- oraz:
- Świetlicy socjoterapeutycznej Nr 1 ul. Głęboka 10,
 - Świetlicy socjoterapeutycznej Nr 2 ul. Piekarska 27.

Mapa 1. System pomocy środowiskowej w 2014 roku na terenie miasta Lublin

Filia Nr 1 - ul. Lubartowska 6-8

- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 1 - Głowackiego 35
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 2 - Narutowicza 74
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 3 - Jezuicka 4
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 4 - Lubartowska 6-8
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 15 - Chopina 11/4

Filia Nr 2 - ul. Kresowa 9

- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 7 - Startowa 11
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 11 - Montażowa 16
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 12 - Startowa 11
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 16 - Towarowa 19
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 23 - Jagiełły 16
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 23 - Grygowej 4B

Filia Nr 3 - ul. Mieszka I - 4

- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 6 - Jutrzenki 6
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 8 - Mieszka I - 4
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 10 - Głęboka 11
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 14 - Zana 38

Filia Nr 4 - al. Kompozytorów Polskich 8

- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 18 - Koryznowej 2c
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 19 - Kompozytorów Polskich 8
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 22 - Paganiniego 12

Filia Nr 5 - ul. Nałkowskich 114

- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 5 - Piekarska 27
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 17 - Róży Wiatrów 1
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 20 - Nałkowskich 114
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 21 - Zdrowa 14

- 1** **Specjalistyczna** Poradnia dla Rodzin, ul. Popieluszki 28E
- 2** **Centrum** Aktywizacji i Rozwoju Seniorów, ul. Nałkowskich 114
- 3** **Centrum** Aktywności Środowiskowej, ul. Grygowej 4B
- 4** **Dzienny** Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych, ul. Młyńska 18
- 5** **Świetlica** socjoterapeutyczna, ul. Głęboka 11
- 6** **Świetlica** socjoterapeutyczna nr 2, ul. Piekarska 27

1. Rodziny korzystające z pomocy środowiskowej

1.1. Rzeczywista liczba korzystających z pomocy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w ramach ustawy o pomocy społecznej w 2014 roku udzielił pomocy ogółem 12 045 rodzinom. W odniesieniu do 2013 roku liczba rodzin zmalała o 50, przy jednoczesnym wzroście osób w rodzinach o 48. Na przestrzeni lat 2009-2014 liczba rodzin korzystających z pomocy pozostaje na zbliżonym poziomie, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 7. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą MOPR na przestrzeni lat 2009 – 2014

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Różnica % liczby rodzin w porównaniu do roku poprzedniego	Różnica % liczby osób w rodzinach w porównaniu do roku poprzedniego
2009	12 147	24 426	x	x
2010	12 175	23 948	0,23	-1,96
2011	12 060	23 558	-0,94	-1,63
2012	11 668	23 551	-3,25	-0,03
2013	12 095	24 757	3,66	5,12
2014	12 045	24 805	-0,41	0,19
porównanie roku 2014 do roku 2009			-0,84	1,55

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za lata 2009-2014.

20,96% wszystkich rodzin korzystających z pomocy w 2014 roku stanowiły środowiska, w których jedynym źródłem utrzymania były zasiłki wypłacane na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

W 2014 roku po raz pierwszy z wnioskiem o udzielenie pomocy do tutejszego Ośrodka wystąpiło 2 614 osób lub rodzin (21,7%), natomiast środowiska długotrwale korzystające z pomocy (powyżej 3 lat kalendarzowych) w liczbie 4 372 stanowiły 36,30% wszystkich rodzin korzystających z pomocy.

1.2. Struktura rodzin objętych pomocą/typy rodzin

Ponad połowę rodzin (52%) z pośród 12 045 korzystających z pomocy środowiskowej w 2014 roku tworzą rodziny prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe – **6 289** osób.

3 803 to rodziny wychowujące dzieci, w tym:

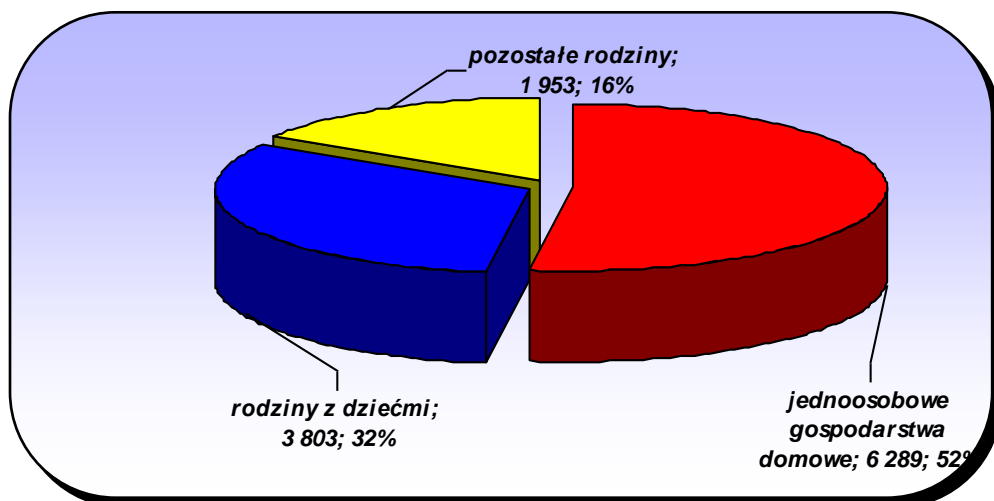
- 1 637 rodzin – 1 dziecko,
- 1 284 rodziny – 2 dzieci,

- 882 rodziny – 3 i więcej dzieci, w tym 17 rodzin wychowuje siedmioro i więcej dzieci.

Rodzin niepełnych wychowujących jedno lub dwoje dzieci było 1 395, natomiast 322 rodziny niepełne wychowywały troje i więcej dzieci.

W ogólnej liczbie rodzin objętych wsparciem MOPR **3 461** rodzin, stanowiły rodziny emerytów i rencistów, z czego 2 020 to osoby samotne.

Wykres 5. *Struktura rodzin korzystających z pomocy środowiskowej, świadczonej przez pracowników MOPR na terenie miasta Lublin w 2014 roku*

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2014r.

2. Powody przyznania pomocy

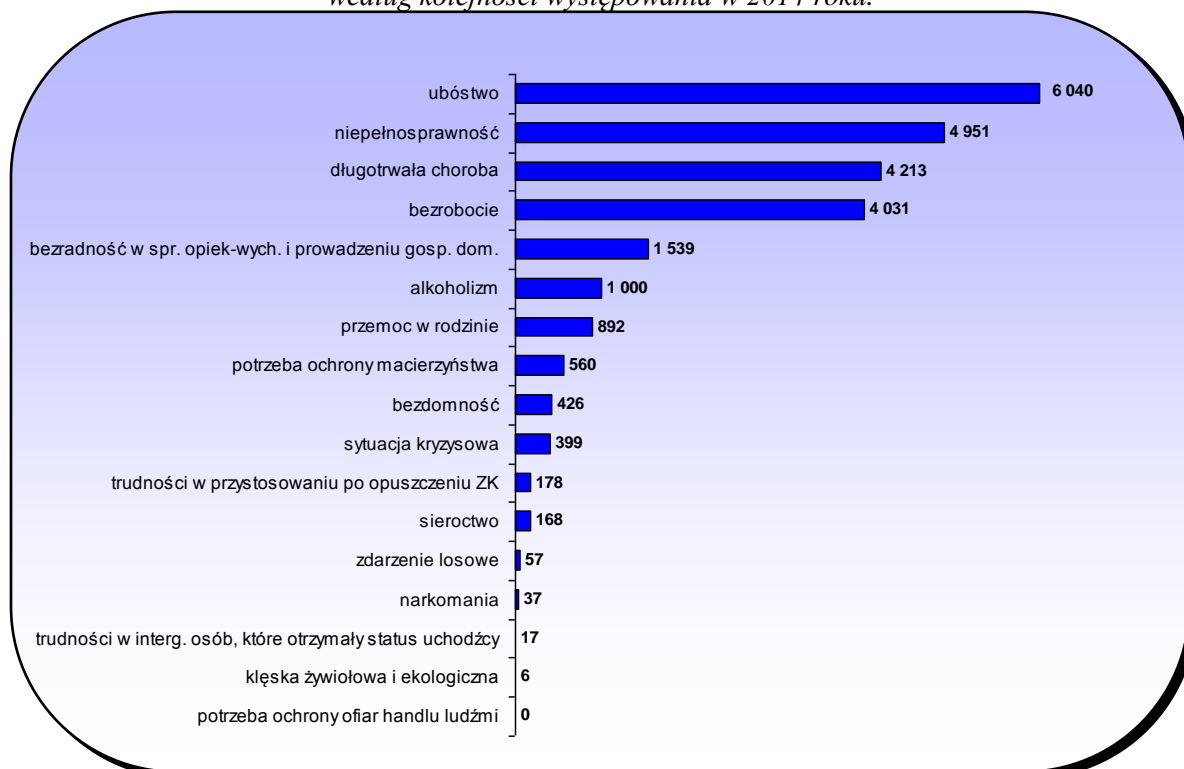
Dominujące powody korzystania z pomocy MOPR w 2014 roku przedstawiono na wykresie nr 6. Należy zaznaczyć, że niejednokrotnie wymienione problemy współistnieją przy jednym dominującym lub są jego konsekwencją.

Głównym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej realizowanych przez MOPR jest ubóstwo. Pomoc z tego tytułu otrzymało 6 040 rodzin (liczących 12 010 osób). W przypadku ubóstwa należy wskazać, że mimo iż występuje ono, jako dominujący problem, to jednak nie jest głównym zagadnieniem, wobec którego ukierunkowane są działania socjalne. Praca socjalna jest w pierwszej kolejności inicjowana na dysfunkcję, której konsekwencją jest problem ubóstwa.

Drugim pod względem częstotliwości występowania problemem jest niepełnosprawność, dotycząca 4 951 rodzin (41%), trzecim długotrwała i ciężka choroba, która stała się przesłanką do korzystania z pomocy przez 4 213 rodzin. Na kolejnych miejscach notuje się

problem bezrobocia, który dotyczy 4 031 rodzin oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w 1 539 rodzinach.

Wykres 6. Liczba rodzin objętych wsparciem MOPR z podziałem na powody przyznania pomocy według kolejności występowania w 2014 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2014 r.

Bezrobotni korzystający z pomocy Ośrodka stanowią 33,47% ogółu korzystających. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano 13,01% spadek liczby rodzin korzystających z pomocy z powodu bezrobocia. W znacznej części są to osoby bez kwalifikacji (bez zawodu) lub z wykształceniem na poziomie średnim lub zasadniczym. Ponadto dużo osób bezrobotnych posiada zdezaktualizowane kwalifikacje, co w efekcie utrudnia im powrót na rynek pracy. Należy dodać, że w związku ze wzrostem popytu na pracę długość okresu pozostawania bez zatrudnienia jest silnie skorelowana zarówno z kwalifikacjami, jak i motywacją do znalezienia pracy. Osoby wykształcone a także posiadające umiejętności i kwalifikacje dostosowane do potrzeb rynku, pozostają w rejestrze bezrobotnych krócej niż pozostali, jednakże najważniejszym czynnikiem jest chęć do podjęcia zatrudnienia. Należy też uwzględnić fakt, iż w przypadku części podopiecznych bezrobocie jest problemem wtórnym, współistniejącym z innymi (m.in. z alkoholizmem).

Liczba rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu wynosi 1 000, utrzymuje się na poziomie roku ubiegłego i stanowi 8,3 % liczby rodzin objętych pomocą. Liczba osób w tych rodzinach ze zdiagnozowaną chorobą alkoholową wynosi 1 090. Niemniej w ocenie pracowników socjalnych z problemem alkoholowym boryka się znacznie większa liczba

osób, które dotychczas nie zostały zdiagnozowane lub uporczywie odmawiają poddania się diagnozie lekarskiej. Poza osobami, które mają zdiagnozowaną chorobę alkoholową, 361 osób ryzykownie spożywa alkohol, pije szkodliwie, nie widzi problemu i nie wyraża chęci podjęcia leczenia.

Zaobserwowany został 7,41% wzrost liczby rodzin dotkniętych przemocą, która jest zawsze wynikiem wielu różnych, nakładających się czynników. Na znaczący wzrost liczby rodzin ze zdiagnozowaną przemocą może mieć wpływ nie tylko zwiększenie występowania samego zjawiska, ale większa wiedza, wrażliwość i świadomość społeczna, co wpłynęło bezpośrednio na wykrywalność zjawiska.

Częstym powodem korzystania z pomocy społecznej jest bezdomność, utrzymująca się od kilku lat na podobnym poziomie. Bezdomność jest problemem wieloaspektowym, współistnieje z innymi problemami takimi jak: uzależnienie od alkoholu i narkotyków, bezrobocie, choroba psychiczna, problem w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, brak możliwości zamieszkania po opuszczeniu placówki opiekuńczo - wychowawczej.

Tabela 8. Dominujące powody przyznania pomocy przez MOPR – dynamika zmian w stosunku do roku 2013

Lp	Powód trudnej sytuacji życiowej	2013		2014		Porównanie stosunku % wzrostu/spadku w odniesieniu do roku 2013	
		liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
1	Ubóstwo	6 504	13 271	6 040	12 010	-7,13	-9,50
2	Niepelnosprawność	5 041	8 719	4 951	8 558	-1,79	-1,85
3	Bezrobocie	4 634	11 455	4 031	10 097	-13,01	-11,86
4	Długotrwała lub ciężka choroba	4 149	7 327	4 213	7 397	1,54	0,96
5	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	1 812	4 676	1 539	4 263	-15,07	-8,83
6	Alkoholizm	998	1 563	1 000	1 558	0,20	-0,32
7	Przemoc w rodzinie	704	1 862	892	2 395	26,70	28,63
8	Bezdomność	470	535	426	485	-9,36	-9,35
9	Narkomania	44	77	37	55	-15,91	-28,57

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2014 r.

3. Zadania własne i zlecone gminy

Ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej w 2014 roku bez względu na źródło finansowania skorzystało 13 336 osób.

Świadczenia finansowane w ramach zadań zleconych przyznano 151 osobom, świadczenia finansowane w ramach zadań własnych przyznane zostały 13 243 osobom.

Tabela 9. Wartość świadczeń przyznanych w ramach zadań własnych i zleconych gminie w 2014 roku

Zadania własne gminy	Zasiłki celowe i w naturze	6 854 226 zł
	Zasiłki okresowe	6 466 658 zł
	Zasiłki stałe	9 954 769 zł
	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	6 035 305 zł
	Posiłki w ramach programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	4 112 635 zł
	Schronienie	833 094 zł
Zadania zlecone gminie	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburz. psychicznymi	697 589 zł
	Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany	93 211 zł
	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną	22 000 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2014 r.

Nie wszystkie rodziny objęte wsparciem pomocy środowiskowej korzystają z pomocy pieniężnej, usługowej i w naturze. W 2014 roku 2 965 rodzin wymagało wsparcia jedynie w formie pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych, nie korzystając przy tym z pomocy materialnej.

4. Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”⁹

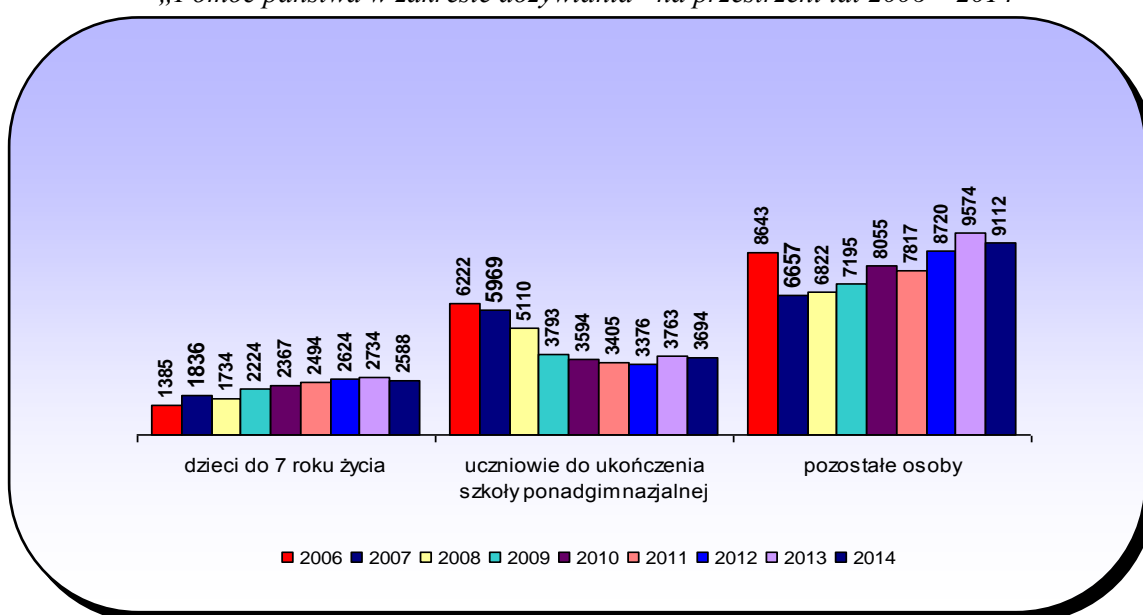
Podstawą realizacji Programu w roku 2014 była uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020”, Uchwała Nr 960/XXXVII/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu osłonowego „Pomoc Miasta Lublin

⁹ Dane na podstawie sprawozdania z realizacji programu „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” za 2014 rok.

w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz Uchwała nr 961/XXXVII/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia pomocy społecznej udzielone w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020

Strategicznym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Wykres 7. Kształtowanie się liczby osób objętych wsparciem w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na przestrzeni lat 2006 – 2014

Programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania za lata 2006-2014r.

Pomoc udzielana była w formie: posiłków (przyznawanych decyzją), posiłków w trybie art. V.2, zasiłków celowych, świadczenia rzeczowego.

Programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2014 roku objęto 15 095* osób, w tym:

- 2 588 dzieci w wieku do 7 roku życia,
- 3 694 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- 9 112 pozostałych osób.

* Łączna liczba osób objętych programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nie jest sumą matematyczną osób zaliczonych do wymienionych grup dyspanseryjnych, ponieważ beneficjenci programu w trakcie roku sprawozdawczego zmieniają przynależność do grupy.

W ramach realizowanego programu 5 204 osoby korzystały z posiłku (przyznanego decyzją), łącznie wydano 695 909 posiłków o wartości 4 112 635 zł. Koszt jednego posiłku wynosił średnio 5,91 zł. Porównując rok 2014 do poprzedzającego, zauważalny jest wzrost liczby osób korzystających z pomocy w tej formie o 150.

Pomocą w formie zasiłków celowych objętych było w 2014 roku 13 649 osób z 5 761 rodzin. Wypłacono 25 766 świadczeń na łączną kwotę 4 825 838 zł., średnia wysokość świadczenia wynosiła 187,29 zł. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano spadek liczby osób korzystających z pomocy w tej formie o 2,27%.

Kolejną formą pomocy oferowaną w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” jest świadczenie rzeczowe. W 2014 roku pomocą w tej formie objęto 1025 osób z 576 rodzin. Udzielono 483 świadczeń na łączną kwotę 152 560 zł.

Pomocą w formie posiłku nie wymagającą przeprowadzenia wywiadu środowiskowego objęto w 2014 roku 707 dzieci (277 osób mniej niż w roku 2013). Łącznie wydano 43 589 posiłków o wartości 172 500 zł. Koszt jednego posiłku wynosił średnio 3,95 zł.

Łączny koszt Programu w 2014 roku wyniósł **9 263 533 zł** (w tym pomoc w trybie art. V.2¹⁰ 172 500 zł) i był wyższy o 0,38% w stosunku do 2013 roku. Dotacja budżetu państwa w całym koszcie programu stanowiła 80 % i wyniosła 7 410 826 zł.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w ramach udzielanej pomocy w formie gorącego posiłku realizowany był we współpracy z 10 barami, 104 szkołami, 99 przedszkolami, 7 żłobkami i 5 innymi placówkami działającymi na terenie Miasta Lublin.

5. Pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Znaczącą grupą odbiorców są świadczeniobiorcy usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, którzy z powodu wieku lub niepełnosprawności nie byli w stanie samodzielnie zaspokoić niezbędnych życiowych potrzeb. Z usług opiekuńczych obejmujących pomoc w zabezpieczeniu codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej, zaleconej przez lekarza pielęgnacji oraz pomocy w zapewnieniu kontaktów z otoczeniem skorzystało 1 347 osób z 1 307 rodzin.

Ze specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzeń lub niepełnosprawności, świadczonych przez osoby

¹⁰Art. V.2, V.2.1. programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyjętego uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020”.

V.2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. V.2.1. Przyznanie pomocy, o której mowa w pkt V.2, w przypadku przyjęcia przez gminę odpowiedniego programu osłonowego, o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, nie wymaga wydania decyzji administracyjnej w sprawie i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, skorzystało 125 osób ze 122 rodzin. W wielu przypadkach pomoc w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych była świadczona jednocześnie. W 2014 roku tym rodzajem wsparcia objęto łącznie 1 472 osoby z 1 429 rodzin.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej i są świadczone dla osób: chorych psychicznie, upośledzonych umysłowo i wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych. W 2014 roku tym rodzajem usług objęto 115 osób w 112 rodzinach.

Z przeprowadzonej analizy danych na podstawie SI POMOST wynika, że 21% świadczeniobiorców usług w 2014 roku stanowiły osoby w wieku do 60 lat, 35 % stanowiły osoby w wieku 61-80 lat, natomiast 44% to osoby powyżej 80 roku życia.

Tabela 10. Dane dotyczące pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na przestrzeni lat 2012-2014.

ROK	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Średnia roczna liczba świadczeń na osobę	Średnia wysokość świadczenia
usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone)					
2012	85	40 230	683 808,00	473	17
2013	102	42 358	720 077,50	415	17
2014	115	35 386	601 562,00	308	17
usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze (zadanie własne)					
2012	1 358	752 330,5	7 658 149,50	554	10,18
2013	1 369	702 937,0	7 146 837,00	513	10,17
2014	1 472	725 165,0	7 355 262,50	493	10,14
w tym: usługi specjalistyczne opiekuńcze					
2012	129	44 531,5	578 870,50	345	13
2013	114	37 708,0	491 049,00	330	13
2014	125	34 537,5	448 987,50	276	13

Źródło: opracowanie własne MOPR na podstawie realizacji wydatkowej.

Zadanie w postaci usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku 2014 realizowały: Lubelskie Stowarzyszenie na Rzecz Opieki Długoterminowej i Pomocy Społecznej "OPIEKUN", Polski Czerwony Krzyż Lubelski Zarząd Okręgowy w Lublinie, Fundacja na Rzecz Wspierania Osób Starszych i Niepełnosprawnych "EMPATIA", Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy, Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Koszt godziny usługowej w 2014 roku wyniósł:

- 10,00zł – usługi opiekuńcze,

- 13,00zł – specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- 17,00zł - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

6. Kontrakty socjalne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie podejmuje wiele działań aktywizujących klientów pomocy społecznej do podejmowania działań w kierunku usamodzielnienia życiowego. Jedną z form aktywizacji jest praca socjalna z zastosowaniem kontraktu socjalnego.

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą pomiędzy pracownikiem socjalnym a osobą ubiegającą się o pomoc. Określa uprawnienia i zobowiązania obu stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań, zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymywanie jego postanowień mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Tabela 11. Kontrakty socjalne zawarte w 2014 roku (w tym kontrakty współfinansowane w ramach projektu UE) z wyszczególnieniem kontraktów zakończonych pozytywnie

TABELA 6. KONTRAKTY SOCJALNE ZAWARTE Z KLIENTEM								
L.P.	Rodzaj kontraktu		OGÓŁEM			w tym kontrakty w ramach programów UE		
			liczba osób, z którymi zawarto kontrakt	liczba rodzin	liczba zawartych kontraktów	liczba osób, z którymi zawarto kontrakt	liczba rodzin	liczba zawartych kontraktów
1.	z osobą bezrobotną		1 244	1 167	1 383	235	234	235
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	807	760	929	126	125	126
2.	z alkoholikiem		191	191	225	1	1	1
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	103	103	126	1	1	1
3.	z osobą chorą psychicznie		3	3	3	1	1	1

	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	3	3	3	1	1	1
4.	z rodziną niewydolną wychowawczo		47	47	47	5	5	5
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	44	44	44	4	4	4
5.	z osobą bezdomną		1	1	1	0	0	0
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	0	0	0	0	0	0
6.	z osobą uzależnioną od narkotyków		2	2	2	0	0	0
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	1	1	1	0	0	0
7.	inne		110	109	110	52	52	52
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	67	84	66	36	35	35
ogółem liczba osób/rodzin/kontraktów			1 598	1 520	1 771	293	292	293

W 2014 roku zawarto 1 771 kontraktów socjalnych z klientami, którzy podejmowali działania w celu poprawy swojej sytuacji życiowej, z czego 1 169 kontraktów (66%) zakończono wynikiem pozytywnym, co oznacza pełną realizację zaplanowanych zamierzeń. W przypadku 318 kontraktów (18%), które zostały zakończone negatywnie, nie osiągnięto zakładanego rezultatu lub też zostały one przerwane przez uczestnika. Wobec osób, które z nieuzasadnionych powodów zerwały kontrakt socjalny były stosowane sankcje w postaci wstrzymania pomocy lub jej ograniczenia. Pozostałe kontrakty (16%) na dzień 31.12.2014 r. pozostawały w trakcie realizacji.

7. Ośrodki wsparcia i placówki działające w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

7.1. Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów

Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów jest komórką organizacyjną Ośrodka, która do dnia 31.12.2014 r. funkcjonowała w strukturach Filii nr 5 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Centrum wykonuje swoje zadania na zasadach przewidzianych w przepisach prawa dla ośrodków wsparcia. Centrum przeznaczone jest dla osób znajdujących się w trudnej

sytuacji życiowej. Ośrodek przeznaczony jest dla osób w wieku emerytalnym, osób niepełnosprawnych niepracujących, których stan zdrowia pozwala na samodzielne funkcjonowanie. Zadaniem Centrum jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb psychospołecznych i bytowych osób, aktywizacja i wspieranie ich w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej w celu zachowania lub odzyskania przez nich możliwości sprawnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania i środowisku. Uczestnikami Centrum są mieszkańcy Miasta Lublin.

Centrum czynne jest w: poniedziałek, środę, czwartek oraz piątek, w godzinach 8.00-16.00, a we wtorek w godzinach 10.00 -18.00.

Z pakietu usług w roku 2014 skorzystały 22 osoby, które zawarły kontrakt. Wśród tych osób było 19 kobiet i 3 mężczyzn w wieku od 62 r.ż do 86 r.ż. Większość z uczestników zajęć to osoby samotne (mimo faktu, iż część z osób mieszka z rodziną). Uczestnicy w większości borykają się ze złym stanem zdrowia, poczuciem pustki i brakiem uczestnictwa w życiu społecznym. Odpowiedzią na te problemy jest oferta Centrum, które realizuje zadania poprzez usługi pół-stacjonarne.

W roku sprawozdawczym z organizowanych przez Ośrodek spotkań otwartych skorzystało dodatkowo 80 osób starszych ze środowiska lokalnego oraz innych dzielnic miasta Lublin.

Centrum Seniorów w ramach wykonywania zadań statutowych świadczyło usługi:

1. wspomagająco - aktywizujące obejmujące:

- a) zajęcia psychologiczne:
 - rozwijanie funkcjonowania poznawczego oraz postaw twórczych,
 - pogadanki i dyskusje,
 - indywidualne rozmowy terapeutyczne.
- b) zajęcia muzyczne:
 - muzykowanie i słuchanie muzyki,
 - oprawa muzyczna imprez.
- c) zajęcia plastyczne
 - działania plastyczne,
 - organizacja wystaw.
- d) zajęcia kulinarne;
 - przygotowywanie poczęstunków dla klientów kontraktowych,
 - przygotowywanie poczęstunków na spotkania okazjonalne organizacja wystaw.
- e) zajęcia dodatkowe takie jak m.in.:
 - biblioterapia;
 - zajęcia relaksacyjne;
 - zajęcia komputerowe;

- blok propozycji seniorów;
- gry i zabawy towarzyskie;
- spotkania całej społeczności Centrum Seniorów (forum);
- organizacja imienin seniorów;
- organizacja spotkań otwartych;
- organizacja imprez okazjonalnych;
- wyjścia poza ośrodek i wycieczki.

2. usługi prozdrowotne (rehabilitacja leczniczo-usprawniająca, masaże).

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż poza podstawową ofertą usług Centrum Seniorów proponuje wiele dodatkowych zajęć i inicjatyw ponadstatutowych zarówno dla stałych klientów (kontraktowych) jak również o zasięgu ponadlokalnym obejmując ofertą całe Miasto Lublin. Do tego rodzaju inicjatyw należy projekt pn. „Bezpłatne spotkania otwarte”, które odbywają się w cyklu 2-ch spotkań miesięcznie i swoją bogatą ofertą oraz przyjazną atmosferą przyciągają osoby z obszaru całego miasta Lublin.

7.2. Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych

Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych Filii Nr 5 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z siedzibą przy ul. Młyńskiej 18 funkcjonuje od 2001 roku.

Ośrodek jest placówką o charakterze dziennym, przeznaczoną dla osób bezdomnych z terenu Miasta Lublin, których status społeczny nie pozwala na samodzielne funkcjonowanie. Z usług ośrodka w szczególnie uzasadnionych przypadkach mogą korzystać osoby bezdomne spoza terenu Lublina. Korzystanie z usług jest bezpłatne i dobrowolne.

Dzienny Ośrodek funkcjonuje przez cały rok i umożliwia osobom potrzebującym pobyt w nim od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy. W okresie od 1 kwietnia do 31 października w godzinach od 8.00 do 16.00; w okresie od 1 listopada do 31 marca ośrodek działa w godzinach od 8.00 do 18.00. Jeżeli uzasadniają to złe warunki atmosferyczne, po uprzedniej decyzji Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, Dzienny Ośrodek może być czynny dodatkowo: w okresie od 1 kwietnia do 31 października w godzinach od 16.00 do 18.00; w okresie od 1 listopada do 31 marca w soboty i niedziele w godzinach od 9.00 do 14.00.

Oferta skierowana do osób korzystających z usług ośrodka obejmuje w szczególności:

- udzielanie wsparcia w oparciu o obowiązujące przepisy prawa,
- prowadzenie pracy socjalnej przy wykorzystaniu narzędzi i instrumentów aktywizujących,
- profilaktykę w zakresie przeciwdziałania pogłębieniu się dysfunkcji prowadzoną na podstawie diagnozy indywidualnych potrzeb i możliwości

- zajęcia świetlicowe (telewizja, punkt biblioteczny, prasa), spotkania integracyjne, kulturalne i okolicznościowe,
- możliwość korzystania z zaplecza higieniczno-pralniczego oraz kuchennego.

Tabela 12. Liczba osób korzystających z pomocy DOWB na przestrzeni lat 2010-2014

rok	2010	2011	2012	2013	2014
liczba osób korzystających z usług ośrodka - ogółem	249	286	302	282	270
liczba osób korzystająca wyłącznie z pracy socjalnej	109	120	116	113	106

W zależności od okresu pozostawania bez miejsca zamieszkania wyróżnia się 4 fazy bezdomności:

- faza ostrzegawcza (2-4 lata)
- faza adaptacyjna (4-6 lat)
- faza chroniczna (6-10)
- faza trwała (powyżej 10 lat).

Specyfika pracy z klientem Ośrodka jest wyjątkowo trudna, gdyż z oferty pomocowej najczęściej korzystają osoby w chronicznej lub trwałej fazie bezdomności. Dodatkowo wśród beneficjentów zauważalny jest wzrost stopnia identyfikacji ze środowiskiem osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu. Podobnie jak w chorobie alkoholowej można zauważyć powtarzające się cykle destrukcyjnych zachowań klienta na przemian z etapami dążenia do wyjścia z trudnej sytuacji. Nawarstwianie się problemu alkoholowego ze współistniejącym problemem bezdomności skłania do indywidualnej pracy z klientem w oparciu o jego zasoby, metodą małych kroków i małych sukcesów poprzez długotrwałe, systematyczne i konsekwentne działanie w celu dokonania zmiany zachowań klienta.

Należy nadmienić, że ponad 1/3 osób korzystających z oferty ośrodka korzysta tylko i wyłącznie z pomocy w formie pracy socjalnej.

Osoby te pojawiają się w ośrodku sporadycznie, niejednokrotnie jednorazowo w celu skorzystania z zaplecza higieniczno-pralniczego. Nie oczekują żadnej innej formy wsparcia.

Do specyfiki ośrodka należy także fakt, że najwięcej osób korzysta z jego usług podczas trudnych warunków atmosferycznych oraz w okresie gdzie utrudnione jest podejmowanie prac dorywczych (prace polowe, zbiór surowców wtórnych). Zwiększenie liczby klientów następuje w okresie jesienno-zimowym.

Należy zaznaczyć, iż osoby bezdomne z uwagi na brak stałego miejsca pobytu posiadają tendencje do częstego przemieszczania się, co znacznie utrudnia prowadzenie długoterminowych działań socjalnych.

W roku 2014 z usług Dziennego Ośrodka Wsparcia skorzystało 270 osób. Spadek liczby osób korzystających z pomocy w roku 2014 można tłumaczyć korzystnymi warunkami atmosferycznymi panującymi w okresie jesienno-zimowym.

Ponadto barierą uniemożliwiająca skorzystanie z pomocy Ośrodka jest nieprzestrzeganie regulaminu, m.in.: nadużywanie alkoholu, przejawianie nieakceptowanych społecznie postaw.

W celu zminimalizowania dominującego problemu jakim jest bezdomność, pracownicy socjalni prowadzą działania w zakresie:

- mobilizowania klientów do powrotu do środowiska domowego (załagodzenia konfliktu z rodziną),
- podjęcia starań w kierunku ubiegania się o lokal z zasobów miasta oraz do podejmowania starań w kierunku wynajęcia stancji,
- pomocy skierowanej na zabezpieczenie noclegu i posiłku (szczególnie w okresie zimowym).

W celu uaktywnienia zawodowego osób bezrobotnych podejmowane są działania w kierunku:

- mobilizowania do uzyskania statusu osoby bezrobotnej poprzez rejestrację w Miejskim Urzędzie Pracy,
- mobilizowania do wzmożonego poszukiwania zatrudnienia przez sektor prywatny oraz do podejmowania prac dorywczych,
- kierowanie do MUP celem podjęcia prac społecznie użytecznych,
- kwalifikowanie do udziału w kontrakcie socjalnym EFS celem zdobycia kwalifikacji zawodowych.

W roku 2014 w wyniku pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych usamodzielniono 12 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie jest realizatorem projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. W ramach powyższego projektu Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych prowadził 6 kontraktów socjalnych, których głównym celem był wzrost kompetencji życiowych klienta umożliwiających powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową.

Dla osiągnięcia celu głównego stosowano środowiskową pracę socjalną oraz następujące instrumenty aktywnej integracji:

- Trening pracy,
- Indywidualna terapia psychologiczna,
- Grupa samopomocowa dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych,
- Trening kompetencji i umiejętności społecznych,

- Trening asertywności.

a. Trening pracy

Celem powyższych zajęć było dostarczenie wiedzy w zakresie sposobów poszukiwania zatrudnienia, autoprezentacji, poruszania się po rynku pracy. Ponadto uczestnicy uzyskali umiejętność pisania CV i listu motywacyjnego, kreatywnego myślenia oraz poznali sposoby zarządzania celami zawodowymi i swoim czasem. Podczas zajęć klienci uzyskali pomoc w odnalezieniu w sobie cech atrakcyjnych dla pracodawcy oraz zostali ukierunkowani w poszukiwaniu ofert pracy.

b. Indywidualna terapia psychologiczna

Celem zajęć było uzyskanie wsparcia emocjonalnego, wskazanie sposobów i metod radzenia sobie ze stresem i z obciążeniami wywołanymi przeżyciami z przeszłości.

c. Grupa samopomocowa dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych

Celem uczestnictwa w grupie było osiągnięcie przez uczestników aktywnej integracji i odpowiedniego poziomu samorozwoju poprzez ćwiczenia i gry integracyjne. W zależności od potrzeb członków grupy omawiano różne aspekty tematyki uzależnień.

d. Trening kompetencji i umiejętności społecznych

Celem warsztatów było udzielenie informacji o zakresie działalności urzędów oraz instytucji, sposobach załatwienia podstawowych spraw. Zapoznano uczestników z działalnością wybranych organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom ubogim.

e. Trening asertywności

Celem „Warsztatów asertywności i komunikacji interpersonalnej” było dostarczenie wiedzy z zakresu skutecznego porozumiewania się, komunikacji werbalnej i niewerbalnej, otwartego wyrażania własnych stanów emocjonalnych i odczytywania stanów innych osób oraz kształtowania postaw asertywnych.

Założeniem Projektu „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego było uzyskanie poprawy sytuacji klientów Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych, w tym powrót do „pełnego życia społecznego”. Uczestnictwo w instrumentach aktywnej integracji miało na celu uzyskanie odpowiednich postaw społecznych, nabycie umiejętności pozwalających na poprawę sytuacji materialnej (uzyskanie zatrudnienia) oraz ułatwienie przezwyciężenia problemu bezdomności, a w przyszłości wyjście z systemu pomocy społecznej.

Do najważniejszych rezultatów realizacji Projektu „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” można zaliczyć:

- wzrost umiejętności z zakresu aktywnego poszukiwania zatrudnienia,
- podniesienie poziomu wiary we własne siły i zwiększenie motywacji,
- do podejmowania działań,

- wzrost umiejętności poruszania się po urzędach i instytucjach świadczących pomoc,
- wzrost nawyków dbania o zdrowie,
- wzrost poziomu kreatywnego myślenia,
- kształtowanie postaw asertywnych
- wzrost pozytywnych relacji z otoczeniem.

f. Działania środowiskowe

W ramach działań środowiskowych w 2014 roku kadra Ośrodka zorganizowała spotkania okolicznościowe oraz akcje dla osób pozbawionych miejsca zamieszkania. Wszystkie inicjatywy zostały zrealizowane ze środków własnych oraz przy współpracy z instytucjami i organizacjami, które udzieliły pomocy w formie rzeczowej.

Wśród podejmowanych przedsięwzięć należy wymienić:

- Spotkanie Wielkanocne - 30 uczestników,
- Projekcja filmów animowanych Mariusza Wilczyńskiego i spotkanie z reżyserem w Teatrze Starym - 15 uczestników,
- Spektakl w Teatrze Muzycznym p.t. „Księżniczka Czardasza” - 10 uczestników,
- Spotkanie o charakterze informacyjno – profilaktycznym dot. cytologii i chorób kobiecych przeprowadzone przez studentów Uniwersytetu Medycznego w Lublinie i członków Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny w ramach Lokalnego Projektu „Przychodnia Studencka” - 20 uczestników,
- Badania lekarskie – ciśnienie krwi, poziom glukozy, waga, poziom tkanki tłuszczowej i mięśniowej, BMI, WHR przeprowadzone przez studentów Uniwersytetu Medycznego w Lublinie i członków Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny w ramach Lokalnego Projektu „Przychodnia Studencka” - 20 uczestników,
- Spotkanie informacyjno-edukacyjne ze wspólnotą AA o charakterze wspierającym i motywującym do zachowania abstynencji alkoholowej - 40 uczestników,
- Spotkanie okolicznościowe - „Przy wigilijnym stole” - 40 uczestników.

Działania środowiskowe były przeprowadzone cyklicznie w okresie od stycznia do grudnia 2014 roku w wymiarze czasowym 4 – 8 godzin miesięcznie. Ponadto w okresie letnim klienci ośrodka pod nadzorem pracowników DOWB oraz sekcji administracyjnej wykonali remont, odgrzybiając i malując wszystkie pomieszczenia ośrodka. Celem działań o charakterze środowiskowym była aktywizacja osób bezdomnych, ich integracja oraz praca w grupie. Dzięki uczestnictwu w działaniach środowiskowych klienci mieli możliwość ponownego nabycia zdolności do właściwego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez wspólną pracę i uczestnictwo w życiu kulturalnym.

Ponadto w 2014 roku pracownicy Ośrodka, w ramach działań interwencyjno-motywacyjnych, przeprowadzili 36 wizyt monitoringowych w miejscach pobytu osób bezdomnych (miejsca niemieszkalne). Celem powyższego było motywowanie osób bezdomnych do zmiany dotychczasowego stylu życia oraz przeciwdziałanie zagrożeniu utraty zdrowia i życia tych osób, głównie w okresie jesienno – zimowym, na skutek wychłodzenia organizmu, spowodowanego niskimi temperaturami.

7.3. Centrum Aktywności Środowiskowej

Centrum Aktywności Środowiskowej przy ul. Antoniny Grygowej 4B jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, funkcjonującą w strukturach Filii Nr 2. Jest placówką o zasięgu lokalnym realizującą zadania w zakresie udzielania pomocy osobom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka, zagrożonym wykluczeniem społecznym. Misją Centrum Aktywności Środowiskowej jest animowanie i tworzenie wielopłaszczyznowej sieci wsparcia społeczności mieszkającej przy ul. Antoniny Grygowej poprzez działania profilaktyczne oraz dbałość o pozytywny wizerunek i estetykę osiedla w celu zapobiegania skutkom wykluczenia społecznego.

Uczestnikami Centrum Aktywności są osoby dorosłe oraz dzieci i młodzież z ośmiu bloków socjalnych przy ul. Antoniny Grygowej. Rekrutacja dzieci i młodzieży do Grup Wsparcia przeprowadzana jest przez pracowników socjalnych Sekcji Pracy Socjalnej Nr 23G Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, w drodze wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego z rodzicami lub opiekunami dziecka.

Podstawę uczestnictwa w zajęciach Grup Wsparcia, stanowi kontrakt socjalny zawarty pomiędzy pracownikiem socjalnym a rodzicem dziecka, określający zakres wsparcia. Centrum Aktywności w okresie styczeń – październik 2014 r. było czynne od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 19.00. Od miesiąca listopada 2014 r. placówka jest czynna w godzinach od 8.00 do 18.00 oraz w soboty w godzinach od 8.00 do 14.00 dla wszystkich chętnych osób. W okresie ferii zimowych i świątecznych oraz w wakacje Centrum Aktywności czynne jest w godzinach od 8.00 do 16.00.

Ze wsparcia Centrum w 2014 roku skorzystało około 176 osób, w tym 67 przebywało na podstawie zawartych kontraktów socjalnych.

W ramach zajęć specjalistycznych, dostępnych dla wszystkich mieszkańców osiedla (bez stosowania trybu wnioskowania) CAŚ realizowało:

- **Prowadzenie Grupy Wsparcia Nr 1** „Kącik Kubusia Puchatka” dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym - skorzystało 27 dzieci;
- **Prowadzenie Grupy Wsparcia Nr 2** dla dzieci w wieku 7-12 lat - skorzystało 20 dzieci;
- **Prowadzenie Grupy Wsparcia Nr 3** dla młodzieży w wieku 13-17 lat skorzystało 20 osób;
- **Prowadzenie kawiarenki internetowej** – skorzystały 132 osoby, w 85 zajęciach warsztatowych i edukacyjno – informatycznych uczestniczyło średnio 7 osób (w każdych zajęciach);
- **Prowadzenie siłowni** - systematycznie korzystało 80 osób, średnio 8 osób dziennie;
- **Prowadzenie zajęć sportowych** stacjonarnych oraz wyjazdowych - dla dzieci i młodzieży uczestników Grup Wsparcia.

- **Prowadzenie cyklicznych zajęć warsztatowych „Szkoła dla rodziców”** – w 12 spotkaniach średnio brało udział 4 rodziców.
- **Prowadzenie cyklicznych spotkań z rodzicami celem omówienia aktualnej sytuacji rodzinnej, edukacyjnej oraz wychowawczej dziecka** – w 7 spotkaniach średnio brało udział 7 rodziców;
- **Prowadzenie zajęć logopedycznych;**
- **Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych;**
- **Kompleksowa opieka psychologiczna** – odbyło się z 312 konsultacji, z których skorzystało 168 osób, udział w posiedzeniach grup roboczych “Niebieska Karta”- 27 spotkań;
- **Aktywizacja i animacja środowiska lokalnego;**
- **Prowadzenie współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, działającymi w obszarze pomocy społecznej w zakresie tworzenia lokalnej koalicji na rzecz niwelowania problemów społecznych;**
- **Prowadzenie dokumentacji każdego uczestnika Grup Wsparcia** (opracowywanie indywidualnych planów pracy z dzieckiem, sporządzanie kwartalnych efektów oddziaływań wychowawczych, sporządzanie półrocznej diagnozy dzieci i ich rodzin, prowadzenie kart kontaktów z: pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, pracownikiem socjalnym oraz rodzicem/opiekunem dziecka).

W ramach zapobiegania degradacji społecznej dzieci i młodzieży poprzez organizowanie czasu wolnego, CAŚ w 2014 roku podejmowało szereg inicjatyw aktywizujących społecznie i rozwijających indywidualne zainteresowania, między innymi:

- spotkanie okolicznościowe z okazji „Dnia Babci i Dziadka” (21.01.), w którym uczestniczyło 40 osób;
- zorganizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych (20 – 31.01.) pod hasłem „Pełne szczęścia ferie mamy gdy z Casiem wyjeżdżamy”. W wycieczce w całości ufundowanej przez prywatnego fundatora uczestniczyły 24 osoby.
- bal Walentynkowy (14. 02.) - uczestniczyło w nim 60 osób;
- rozstrzygnięcie konkursu na „Najpiękniejszą kartę bożonarodzeniową” (9.01)
- wydanie gazetki (kwartalnika) „Grygowa News” w nakładzie 30 sztuk.
- wizyta w Ośrodku Szkolenia Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie (09.05.) - W pokazie uczestniczyło 10 osób.
- festyn rodzinny z okazji „Dnia Matki” (26.05.), w którym uczestniczyło ok. 90 osób;
- festyn z okazji „Dnia Dziecka” (31.05.), w którym uczestniczyło ok. 100 osób;
- wyjście do kina „Bajka” w Lublinie z okazji „Dnia Dziecka” (10.06.) – w seansie uczestniczyły 52 osoby.
- akcja „Przyjazna Zebra” (25.06), w warsztatach edukacyjnych uczestniczyło 12 osób;

- zorganizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w okresie wakacji, oferta zajęć wakacyjnych pod hasłem „Kolorowe lato z CAS-em” w ramach w/w oferty odbyło się: osiem wyjść na basen „Słoneczny Wrotków” nad Zalewem Zembrzyckim, dwa wyjścia na basen kryty, pięć wyjść do kina Cinema City, gry i zabawy integracyjne w plenerze, dwie projekcje filmowe w ramach zajęć „Dyskusyjny Klub Filmowy, wycieczki i wyjścia edukacyjno – poznawcze m.in. do Muzeum Zamoyskich w Kozłówce, Muzeum Wsi Lubelskiej i Zamku Lubelskiego, Magicznych Ogrodów w Janowcu, Mini Zoo, Parku Rozrywki w Leonowie, Państwowego Muzeum na Majdanku w Lublinie, spacer po Lublinie z przewodnikiem, Muzeum Kowalstwa w Wojciechowie;
- wyjście do Teatru Muzycznego na spektakl pt.: „Kot w butach” (23.06.), w spektaklu uczestniczyło 9 osób;
- zabawa Andrzejkowa (27.11.), w której uczestniczyło 45 osób;
- Mikołajki w Centrum Aktywności Środowiskowej (05.12.), w wydarzeniu uczestniczyło 40 osób;
- wyjście do Kina Bajka w Lublinie z okazji Mikołajek (09.12.), w którym uczestniczyło 50 osób.

Działania o charakterze środowiskowym

1. **Spotkanie Wielkanocne** (15.04.) - Głównym celem spotkania wielkanocnego była integracja społeczności lokalnej z przedstawicielami różnych środowisk (m.in.: duchowieństwo, radni miasta oraz przedstawiciele służb mundurowych). W spotkaniu uczestniczyło około 80 osób.
2. **VIII Festyn Rodzinny „Razem do lata”** (26.06.) – działanie środowiskowe skierowane do mieszkańców osiedla bloków socjalnych przy ul. Antoniny Grygowej 4 w Lublinie. Głównym celem festynu była integracja społeczności lokalnej z przedstawicielami różnych środowisk (m.in.: radni miasta, przedstawiciele służb mundurowych oraz szkolnictwa). W wydarzeniu wzięło udział około 130 osób.
3. **Piknik integracyjny** (28.07.) - wydarzenie realizowane w ramach programu „Bezpieczny Lublin”, którego celem była aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie wsparcia w zakresie aktywnego uczestnictwa w różnych obszarach funkcjonowania: społecznym, kulturowym, zawodowym itp. W wydarzeniu uczestniczyło 110 osób.
5. **Piknik Rodzinny – „Pożegnanie lata – powitanie jesieni”** (03.10.), który realizowany był w ramach programu „Bezpieczny Lublin”. Celem pikniku w plenerze była integracja dzieci i młodzieży z osiedla bloków socjalnych z dziećmi i młodzieżą ze Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo w Lublinie. W pikniku uczestniczyły 53 osoby
6. **Jesienny Piknik Integracyjny** (17.10.) - celem pikniku była integracja mieszkańców bloków socjalnych przy ognisku, w którym uczestniczyło około 50 osób.

7. **VIII Spotkanie Oplatkowe „Bądźmy Razem”** (16.12.) z udziałem Księdza Biskupa Artura Mizińskiego Głównym celem spotkania oplatkowego była integracja społeczności lokalnej z przedstawicielami różnych środowisk. Dzięki życzliwości 8 sponsorów wspólnie z mieszkańcami przygotowano poczęstunek, w wydarzeniu uczestniczyło 90 osób.

7.4. Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin

Do zadań Specjalistycznej Poradni dla Rodzin należy między innymi:

- świadczenie usług w zakresie rodzinnego i psychologicznego poradnictwa dla rodzin, w tym rodzin zastępczych i rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w opiece zastępczej,
- działania o charakterze profilaktycznym,
- prowadzenie terapii psychologicznej: indywidualnej, małżeńskiej, rodzinnej i grupowej,
- prowadzenie terapii pedagogicznej,
- podejmowanie działań mediacyjnych,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Ośrodka i innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej w celu podejmowania interdyscyplinarnego oddziaływania na rodzinę lub osobę korzystającą z usług Specjalistycznej Poradni dla Rodzin,
- zapewnienie konsultacji innych specjalistów mających wpływ w procesie pracy z rodziną, w szczególności z zakresu poradnictwa specjalistycznego i prawnego,
- superwizja w pracy,
- propagowanie informacji, wiedzy, doświadczeń.
- wykonywanie innych czynności niezbędnych do poprawnego wykonywania zadań statutowych przez Specjalistyczną Poradnię dla Rodzin.

Terenem świadczenia usług przez Specjalistyczną Poradnię dla Rodzin jest Miasto Lublin, w drodze porozumień Poradnia może świadczyć usługi innym gminom. Praca pracowników Poradni odbywa się w jej siedzibie lub w środowisku lokalnym.

Realizacja zadań Specjalistycznej Poradni dla Rodzin w 2014 roku

W 2014 roku, z pomocy Specjalistycznej Poradni dla Rodzin, skorzystało 618 rodzin (83 rodziny mniej, niż w 2013 roku).

Tabela 13. Liczba rodzin korzystających z usług Specjalistycznej Poradni dla Rodzin na przestrzeni lat 2010 – 2014

KATEGORIA INFORMACJI	Liczba rodzin w 2010 roku	Liczba rodzin w 2011 roku	Liczba rodzin w 2012 roku	Liczba rodzin w 2013 roku	Liczba rodzin w 2014 roku
ogółem liczba rodzin	920	588	708	701	618
w tym rodzin naturalnych	886	564	673	663	583
w tym rodzin zastępczych	29	19	27	29	24
w tym rodzin adopcyjnych	6	2	1	4	7

Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin w 2014 roku objęła wsparciem 1 929 osób (w 2013 roku liczba ta wynosiła 2 281 osób).

Tabela 14. Liczba osób korzystających z usług Specjalistycznej Poradni dla Rodzin na przestrzeni lat 2013 - 2014

Kategoria informacji	Liczba osób objętych wsparciem w 2013 r. – 2 281		Liczba osób objętych wsparciem w 2014 r. – 1 929	
	W tym dorosłych	W tym dzieci	W tym dorosłych	W tym dzieci
Łączna liczba osób korzystających	1 967	314	1712	217
w tym: liczba osób w terapii	855	179	725	141
w tym: liczba osób w psychoprofilaktyce	1 112	135	987	76

Działania terapeutyczne

W 2014 roku w Specjalistycznej Poradni dla Rodzin przeprowadzono 5 518 sesji terapeutycznych. Z przyczyn leżących po stronie klienta nie odbyło się 991 sesji. Formy pracy realizowane w ramach działań Poradni:

1. Terapia rodzinna – 106 osób,
2. Terapia małżeńska – 124 osoby,
3. Terapia indywidualna – 238 osób,
4. Terapia pedagogiczna – 24 osoby,
5. Terapia biofeedback – 31 osób,
6. Poradnictwo indywidualne – 185 osób,
7. Poradnictwo rodzinne – 127 osób,
8. Terapia psychiatryczna – 26 osób.

Działania psychoprofilaktyczne

W ramach działań Poradni przeprowadzono szereg spotkań psychoprofilaktycznych:

- „Szkoła dla rodziców” (trening umiejętności wychowawczych) – 64 spotkania,
- dla rodzin utworzonych przez byłych wychowanków (integracyjne) – 1 spotkanie,
- dla indywidualnych profesjonalistów – 21 spotkań,
- dla młodzieży akademickiej (trening rozwoju osobistego) – 3 spotkania,
- dla rodzin zastępczych – integracyjne - 1 spotkanie,
- dla wolontariuszy (trening umiejętności społecznych) – 2 spotkania,
- dla małżeństw (umiejętności komunikacyjne) – 4 spotkania,
- dla dzieci i młodzieży – 70 spotkań,
- dla wolontariuszy – 18 spotkań,
- wystąpienia konferencyjne – 6 spotkań,
- spotkania szkoleniowo – supervizyjne dla wolontariuszy – 9 spotkań,
- warsztaty edukacyjne dla mieszkańców osiedla Bronowice – 2 spotkania,
- warsztat na Ogólnopolskim Zjeździe Dużych Rodzin – 3 spotkanie.

Ponadto zorganizowano pomoc w nauce (zajęcia wyrównywania wiedzy) dla 20 dzieci, które są klientami Poradni i nie mogą w domu uzyskać wystarczającej pomocy. Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego zorganizowano warsztaty umiejętności wychowawczych dla 8 osób. Zorganizowano konferencję „Miłość w rodzinie jako funkcja czasu i zaangażowania”, w ramach której wygłoszono wykłady i przeprowadzono warsztaty dla 188 osób. Dla rodzin zastępczych oraz byłych wychowanków domów dziecka i ich rodzin zorganizowano „Rodzinny Piknik”, w którym wzięło udział ok. 150 osób. Uczestnikom zapewniono szereg atrakcji między innymi konkursy i zabawy dla dzieci, ognisko, ciepłe posiłki.

Działania informacyjno - szkoleniowe

1. Comiesięczne spotkania dla specjalistów pracujących z dzieckiem krzywdzonym (szkolenie umiejętności terapeutycznych) – 9 spotkań
2. Prowadzona jest biblioteczka książkowa ze zbiorem dotyczącym poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, terapii i psychoprofilaktyki. Z biblioteczki korzystają klienci Poradni oraz specjaliści.
3. Przedstawiciele Poradni mieli wystąpienia w 5 konferencjach dotyczących profilaktyki i terapii przemocy w rodzinie.
4. Pracownicy Poradni uczestniczyli w szkoleniach podyplomowych w 2014 (3 osoby).

8. Współpraca z instytucjami i organizacjami

8.1 Koordynacja prac społecznie użytecznych - współpraca z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie

W 2014 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie kontynuował zadania związane z koordynacją prac społecznie użytecznych na terenie Miasta Lublin. W ramach realizowanych działań, w 2014 r. Dział ds. pomocy środowiskowej prowadził współpracę z 92 podmiotami (m.in. Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie, placówkami oświatowymi, innymi jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Lublin oraz organizacjami pozarządowymi).

W miesiącu styczniu 2014 r. sporządzono plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych, określający m.in. rodzaje prac, liczbę godzin, liczbę bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej oraz liczbę osób uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, które mogą być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne kierowane były w 2014 r. do 150 osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej (w tym 10 osób bezrobotnych, które uczestniczyły w niniejszej inicjatywie w ramach porozumienia zawartego pomiędzy MOPR, ZNK oraz MUP).

Również w miesiącu styczniu 2014 r. opracowano wniosek o organizację prac społecznie użytecznych w Mieście Lublin, zawierający m.in. liczbę osób uprawnionych, liczbę godzin, a także rodzaj i miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych wraz ze wskazaniem podmiotów, w których były organizowane. Niniejszy dokument wraz z wnioskami poszczególnych placówek, dotyczącymi zapotrzebowania na pracowników, skierowano do Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie.

Ponadto w miesiącu styczniu 2014 r. przekazano do MUP w Lublinie listę 902 osób bezrobotnych (korzystających ze świadczeń pomocy społecznej), deklarujących akces podjęcia prac społecznie użytecznych oraz 11 osób bezrobotnych, które zostały wytypowane do uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych w ramach porozumienia zawartego pomiędzy MOPR, ZNK oraz MUP.

Kwota zaplanowana na realizację zadania w 2014 r. z budżetu gminy (w dyspozycji MOPR) wynosiła 200 000 zł (co stanowiło 40%), natomiast pozostałe 60% stanowiły środki Funduszu Pracy (MUP).

Na realizację prac społecznie użytecznych w 2014 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydatkował kwotę 172 142, 28 zł.

Pracownicy Działu ds. pomocy środowiskowej, po otrzymaniu dokumentów od poszczególnych podmiotów realizujących prace społecznie użyteczne, przygotowywali każdego miesiąca dokumentację niezbędną o dokonania wypłaty świadczeń, a po jej zrealizowaniu występowali o refundację świadczeń z Funduszu Pracy do Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie.

W 2014 r. prace społecznie użyteczne realizowały osoby bezrobotne, zarejestrowane w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie oraz korzystające ze wsparcia MOPR, w liczbie wskazanej w poniższej specyfikacji:

- w miesiącu lutym 2014 r. – 143 osoby
- w miesiącu marcu 2014 r. – 149 osób
- w miesiącu kwietniu 2014 r. – 147 osób
- w miesiącu maju 2014 r. – 149 osób
- w miesiącu czerwcu 2014 r. – 145 osób
- w miesiącu lipcu 2014 r. – 134 osoby
- w miesiącu sierpniu 2014 r. – 130 osób
- w miesiącu wrześniu 2014 r. – 133 osoby
- w miesiącu październiku 2014 r. – 140 osób
- w miesiącu listopadzie 2014 r. – 137 osób.

Łącznie w 2014 r. do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano 202 osoby. Powyższa liczba jest wyższa od zaplanowanej na 2014 r., albowiem znaczna część osób przerwała prace społecznie użyteczne, odmówiła ich wykonywania lub podjęła zatrudnienie, a na ich miejsce skierowane zostały kolejne.

Porozumienie między MOPR, MUP i ZNK

W związku z zawartym w dniu 7 grudnia 2011r. porozumieniem o współpracy, pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie, Zarządem Nieruchomości Komunalnych w Lublinie oraz Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie, osoby bezrobotne wykonujące prace społecznie użyteczne, będące lokatorami mieszkań komunalnych, które ze względu na trudną sytuację materialno – bytową posiadają zaległości w opłatach czynszowych (nie większe niż 15 000 zł) lub mające trudności w regulowaniu bieżących opłat czynszowych, a jednocześnie będące klientami MOPR oraz MUP, uczestniczyły w programie pomocy.

W ramach realizowanej inicjatywy osoby objęte programem, świadczące prace społecznie użyteczne na terenie poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz w innych podmiotach na terenie Miasta Lublin otrzymywały 50% świadczenia za faktyczne godziny wykonywania przydzielonych prac. Pozostałe 50% świadczenia przekazywano na konto Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie.

W 2014 r. spośród wszystkich osób wykonujących PSU 14 osób realizowało prace społecznie użyteczne w ramach ww. porozumienia.

Wykorzystanie instrumentu aktywizacji w postaci prac społecznie użytecznych, stworzyło osobom bezrobotnym, które przez wiele lat były nieaktywne zawodowo i nie pozostawały w stosunku pracy – szansę czynnego udziału w rynku pracy. Ich celem była aktywizacja społeczno - zawodowa osób bezrobotnych (bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych) oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

8.2 Współpraca z Kuratorium Oświaty w Lublinie

W ramach kontynuacji współpracy z Kuratorium Oświaty w Lublinie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie na również w 2014 r. pozyskał skierowania bezpłatny wypoczynek dla dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych, co umożliwiło udział 97 dzieci w wieku od 7 – 15 lat, osiągających dobre wyniki w nauce oraz nie sprawiających problemów wychowawczych w koloniach letnich.

Pracownicy Działu ds. pomocy środowiskowej koordynowali działania związane z rekrutacją i wyjazdem na kolonie letnie, przygotowaniem oraz przekazywaniem dla potrzeb Kuratorium Oświaty oraz organizatorów wypoczynku – list uczestników, dokonywali uzgodnień dotyczących terminów odjazdów oraz powrotów dzieci z kolonii jak również uczestniczyli w odprawie dzieci wyjeżdżających na letni wypoczynek.

Kolonie letnie zorganizowane zostały w Kątach Rybackich oraz w Milówce – w 2 terminach, zgodnie z poniższą specyfikacją:

- Kąty Rybackie w terminie od dnia 28 lipca 2014 r. do dnia 8 sierpnia 2014 r. – 28 dzieci;
- Milówka w terminie od dnia 3 sierpnia 2014 r. do dnia 14 sierpnia 2014 r. – 69 dzieci.

8.3 Współpraca w ramach akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”

Dział ds. pomocy środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2014 r. ponownie czynnie włączył się w koordynację działań związanych z akcją. W ramach współpracy przekazano do sztabu informację dotyczącą liczby rodzin z dziećmi celem wykorzystania dla potrzeb akcji. Ponadto przekazano dane adresowe pomieszczeń w poszczególnych częściach miasta, przeznaczonych do dystrybucji pozyskanych darów. W ramach prowadzonej koordynacji działań utrzymywano systematyczny kontakt z poszczególnymi Filiami pod kątem zapewnienia bieżącego przepływu informacji o przekazywanej pomocy.

W 2014 r. pomoc w formie paczek otrzymały łącznie 1 083 rodziny (liczba osób w rodzinie – 4 385, liczba dzieci w rodzinach – 2 646). W ramach Akcji tutejszy Ośrodek rozdysponował łącznie 21 679,5 kg darów (w tym paczki żywnościowe – 10 830 kg, ziemiopłody – 2 033 kg, dary rzeczowe – 8 816,5 kg).

Dary rzeczowe w formie odzieży, obuwia, zabawek, książek i pościeli otrzymało łącznie 537 rodzin (liczba osób w tych rodzinach – 2 260, liczba dzieci w rodzinach – 1 259).

Dystrybucja darów odbywała się w 4 punktach na terenie Miasta Lublin tj. w magazynie przy ul. Hutniczej 20 B, ul. Wyżynnej 16, ul. Unii Lubelskiej 15 (budynek Caritas Archidiecezji Lubelskiej) oraz przy ul. Puchacza 6 (budynek Polskiego Czerwonego Krzyża).

8.4 Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Lublinie

W 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie dzięki życzliwości władz miasta oraz przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji otrzymał nieodpłatnie bilety na otwarcie Stadionu Miejskiego „Arena Lublin”. W dniu 27 września 2014r. 829 biletów zostało przekazanych najmłodszym mieszkańcom Miasta Lublin, w tym dzieciom przebywającym w rodzinach zastępczych, dzieciom korzystającym ze świetlic socjoterapeutycznych i Centrum Aktywności Środowiskowej oraz umieszczonych w placówkach wsparcia dziennego i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Powyższe umożliwiło udział dzieci wraz z opiekunami w niniejszej inicjatywie.

8.5 Współpraca z Lubelskim Stowarzyszeniem Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Współpraca z Lubelskim Stowarzyszeniem Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi dotyczyła m.in. promowania nowoczesnego modelu opieki psychiatrycznej w oparciu o ideę psychiatrii środowiskowej, budowania zasad współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, przeciwdziałania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi oraz tworzenie systemu komunikacji o dostępnych formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin.

W 2014 r. odbyło się 6 spotkań, organizowanych w ramach Lubelskiego Porozumienia na Rzecz Zdrowia Psychicznego w siedzibie Domu Pomocy Społecznej im. Św. Jana Pawła przy ul. Ametystowej 22 w Lublinie, w trakcie których przedstawiciele poszczególnych organizacji i instytucji wskazywali m.in. problemy w realizacji zadań na rzecz osób chorych psychicznie, możliwości podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej na terenie miasta Lublin, planowane inicjatywy oraz konferencje związane z tematyką ochrony zdrowia psychicznego. Podnoszono również kwestię możliwości kierowania osób do Środowiskowych Domów Samopomocy, mieszkań chronionych oraz uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej.

8.6 Współpraca z PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin, w przedmiocie realizacji projektu pn.: „Energetyczny tornister”

Celem projektu było obdarowanie wyprawką szkolną pięćdziesięciorga dzieci, pochodzących z rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Tornistry z wyposażeniem (tj. piórniki z wyposażeniem, kredki świecowe, farby plakatowe, pędzelki, blok rysunkowy, papier kolorowy, plastelina, nożyczki, klej, bibuła, zeszyty, czekolada) otrzymały dzieci w wieku 6 i 7 lat, które w miesiącu wrześniu 2014r. rozpoczęły edukację w klasie pierwszej.

Realizacja akcji „Energetyczny tornister” miała miejsce w dniu 29 sierpnia 2014 r. w siedzibie PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin, ul. Garbarska 21. Część zabawowo – edukacyjna obejmowała m.in. pogadankę na temat elektryczności oraz zasad korzystania z prądu, natomiast w ramach części oficjalnej wręczono tornistry a także przygotowano drobny poczęstunek dla dzieci.

8.7 Projekt „Szlachetna Paczka”

W 2014 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie po raz kolejny prowadził współpracę z liderami Stowarzyszenia WIOSNA, w ramach realizacji projektu „Szlachetna paczka”. Projekt ten adresowany był do osób/rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które z uwagi na trudną sytuację życiową wymagały udzielenia dodatkowego wsparcia, w tym do seniorów.

W ramach prowadzonych działań pozyskano łącznie 166 oświadczeń osób/rodzin wymagających dodatkowego wsparcia z obszaru Dzielnic: Czechów, Dziesiąta, Kośminek, Śródmieście, Czuby, Rury, Konstantynów, Wrotków w Lublinie, które zostały przekazane do Liderów Szlachetnej Paczki.

Wolontariusze „Szlachetnej Paczki” bezpośrednio kontaktowali się z osobami/rodzinami w celu zweryfikowania aktualnej sytuacji oraz zakwalifikowania do otrzymania ww. wsparcia zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami.

8.8 Współpraca z podmiotami niezaliczonymi do sektora finansów publicznych realizującymi zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej

W 2014 r. Dział ds. pomocy środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie realizował zadania z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi w sferze zadań publicznych, wynikających z ustawy o działalności pożytku publicznego o wolontariacie, w zakresie:

- usług opiekuńczych,
- specjalistycznych usług opiekuńczych
- specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin

- Łagodzenie skutków ubóstwa poprzez nieodpłatne dystrybuowanie żywności pozyskanej w trakcie zbiórek żywności oraz z innych źródeł na rzecz najuboższych mieszkańców Miasta Lublin i osób bezdomnych w 2014 roku.

W wyniku rozstrzygnięcia otwartych konkursu ofert na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na rzecz mieszkańców Miasta Lublin w latach 2014 – 2015” decyzją Prezydenta Miasta Lublin dotacja na powierzenie realizacji ww. zadania publicznego została przyznana następującym podmiotom:

- Stowarzyszenie na Rzecz Opieki Długoterminowej i Pomocy Społecznej „OPIEKUN”
- Polski Czerwony Krzyż Lubelski Oddział Okręgowy
- Fundacja na Rzecz Wspierania Osób Starszych i Niepełnosprawnych „EMPATIA”
- Polski Komitet Pomocy Społecznej
- Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego

W dniu 2 stycznia 2014 r. Miasto Lublin zawarło umowy na powierzenie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej – usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na podstawie których dokonano podziału środków zawartych w planie budżetowym w wysokości:

- 7 445 000,00 zł - usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- 619 400,00 zł - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na podstawie prowadzonej systematycznie analizy faktycznych potrzeb wskazane umowy aneksowano kolejno w dniach: 28 marca 2014r., 15 września 2014r. i 19 grudnia 2014r. – łącznie zawarto 14 aneksów z 5 podmiotami realizującymi powyższe zadanie.

Pod względem merytorycznym oraz rachunkowo-finansowym zostało sprawdzonych 28 sprawozdań kwartalnych z realizacji wskazanego zadania publicznego.

Ze wsparcia w formie usług skorzystało łącznie 1 583 osoby, w tym: z usług opiekuńczych 1 346 osób, z usług specjalistycznych opiekuńczych 124 osoby, ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi 113 osób. Łącznie udzielono 760 551 godzin usług, w tym: 690 627,5 godzin usług opiekuńczych, 34 537,5 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych i 35 386 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W dniu 3 czerwca 2014 roku Prezydent Miasta Lublin ogłosił otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej w ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2013-2015, stanowiącego załącznik do uchwały nr 685/XXVII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 17 stycznia 2013 r., służącego aktywizacji i integracji osób w podeszłym wieku zamieszkujących na terenie Miasta Lublin. Nazwa zadania: Realizacja inicjatyw angażujących osoby starsze do działań na rzecz otoczenia, promujących aktywny styl życia,

współpracę międzypokoleniową, ideę wolontariatu oraz promującą twórczość Seniorów. Wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania w 2014 roku wynosiła 40 000,00 zł.

W ramach podjętych działań pracownicy Działu ds. pomocy środowiskowej MOPR w Lublinie przygotowali ogłoszenie otwartego konkursu ofert oraz przeprowadzili pełną procedurę postępowania konkursowego w celu wyłonienia podmiotów, które otrzymają dotację. W wyniku rozstrzygnięcia ogłoszonego konkursu ofert zostały przygotowane i podpisane umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego z 4 podmiotami: Polskim Związkiem Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Okręgowy, Fundacją tu obok, Fundacją „Dantis”, Polskim Czerwonym Krzyżem Lubelskim Oddziałem Okręgowym, w wyniku których została przekazana dotacja na realizację powyższego zadania. Pod względem merytorycznym oraz rachunkowo-finansowym zostały sprawdzone 4 sprawozdania końcowe z realizacji wskazanego zadania publicznego. Ze wsparcia w ramach ww. konkursu skorzystało 358 osób.

W budżecie Ośrodka poza dotacją na otwarty konkurs ofert na realizację inicjatyw w ramach Programu pozostały środki w wysokości 60 000 zł, w ramach których zostały zrealizowane niżej wymienione inicjatywy:

- IX wielopokoleniowe spotkanie integracyjne „Mama Tata i Ja”,
- „Dzień Sąsiada. Towarowa 2014”,
- V Piknik plenerowy „Uklon dla jesieni”,
- Konferencja „Oblicza Niebezpieczeństwa”,
- Konferencja „Wyzwania stojące przed współczesną rodziną”,
- Konferencja „Seniorzy kontra oszuści”,
- Poczuj się bezpiecznie w domu i na ulicy,
- Spotkanie opłatkowe „Na Słomianym Rynku”,
- Dzień Sąsiada,
- Festyn parafialny przy Parafii Poczekajka”,
- Dzień Seniora,
- akcja ubierania osiedlowej choinki na osiedlu im. A. Mickiewicza,
- Festyn Rodzinny „Łączymy pokolenia”,
- Barwy Jesieni 3,
- Koncert Pieśni Patriotycznych,
- Wiąż pokoleń,
- Łączymy pokolenia,
- „Wspólne/wesołe kolędowanie”,
- Radosna pisanka,
- Międzypokoleniowe spotkanie wielkanocne,
- Międzypokoleniowe spotkanie wigilijne,
- Jubileusz Dziesięciolecia Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów.

W ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin na lata 2013 – 2015 r., w dniach 23 – 29 kwietnia 2014 r. zorganizowano:

- III Lubelskie Dni Seniora,
- Konferencję pt.: „Miłość w rodzinie jako funkcja czasu i zaangażowania,
- Imprezę pt. „Odczaruj Jesień Życia”,
- Inicjatywę pod nazwą „Miejsca przyjazne Seniorom”,
- inicjatywę pn.: „Pudełko życia”.

Ponadto w ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów finansowano funkcjonowanie Świetlicy dla Seniorów przy ul. Puchacza 6 w Lublinie. W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. z usług oferowanych przez Świetlicę skorzystało 70 osób.

Podsumowując wydatki poniesione w 2014 roku w ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2013 – 2015 należy wskazać, iż łączna kwota do dyspozycji w ramach niniejszego programu wynosiła 130 000,00 zł.

W dniu 15 kwietnia 2014 roku Prezydent Miasta Lublin ogłosił otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegającego na łagodzeniu skutków ubóstwa poprzez nieodpłatne dystrybuowanie żywności pozyskanej w trakcie zbiórek żywności oraz z innych źródeł na rzecz najuboższych mieszkańców Miasta Lublin i osób bezdomnych.

Wysokość środków publicznych w budżecie Ośrodka wynosiła 300 000,00 zł. Z uwagi na brak wytycznych co do realizacji programu dożywiania FEAD w 2014 r., powyższe środki zostały podzielone na dwie transze. W pierwszym półroczu 2014 r. przeznaczono na realizację ww. zadania 150 000,00 zł. Pozostała kwota w wysokości 150 000,00 zł została przeznaczona na dystrybucję żywności w drodze odrębnego otwartego konkursu ofert, którego ogłoszenie nastąpiło w drugim półroczu 2014 r. Ogółem na dystrybucję żywności w 2014 roku wydatkowano kwotę 250 291,00 zł.

W ramach podjętych działań pracownicy Działu ds. pomocy środowiskowej MOPR w Lublinie przygotowali 2 ogłoszenia otwartego konkursu ofert oraz przeprowadzili 2 pełne procedury postępowania konkursowego w celu wyłonienia podmiotów, które otrzymają dotację. W wyniku rozstrzygnięcia ogłoszonych konkursów ofert zostały przygotowane i podpisane umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego z 7 podmiotami, w wyniku których została przekazana dotacja na realizację powyższego zadania. Pod względem merytorycznym oraz rachunkowo-finansowym sprawdzonych zostało 9 sprawozdań końcowych z realizacji wskazanego zadania publicznego. Ze wsparcia w ramach ww. konkursu skorzystało 17 418 osób.

8.9 Współpraca przy realizacji projektu finansowanego ze źródeł zewnętrznych „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim”

Projekt „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim” realizowany przez Marszałka Województwa Lubelskiego projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu województwie lubelskim” od 2011 r., współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Skierowany jest do gospodarstw domowych z województwa lubelskiego, zagrożonych wykluczeniem z aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym, ze względu na trudną sytuację materialną lub niepełnosprawność. Głównym celem projektu jest przeszkolenie uczestników, zapewnienie im bezpłatnego dostępu do Internetu oraz niezbędnych urządzeń i oprogramowania.

W związku z realizacją niniejszego Projektu również w 2014 r. pracownicy MOPR uczestniczyli w pracach komisji kwalifikującej osoby uprawnione do udziału w projekcie. Prace komisji koncentrowały się na analizie dokumentacji ok. 70 osób ubiegających się o uczestnictwo w projekcie. Do udziału w powyższej inicjatywie dodatkowo zostało zakwalifikowanych 40 osób (w okresie wcześniejszym zestawy komputerowe otrzymało 189 osób).

Współpraca przedstawicieli Ośrodka z Wydziałem Projektów Nieinwestycyjnych Urzędu Miasta Lublin w 2014 r. dotyczyła m.in. ustalenia aktualnych adresów zamieszkania oraz numerów telefonów beneficjentów Projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu, wykreślenia z listy beneficjentów w związku z nieprzestrzeganiem regulaminu oraz nawiązania kontaktu z uczestnikami Projektu.

9. Uczestnictwo w Porozumieniach

9.1 Porozumienie z Komendą Miejską Policji w Lublinie

W związku z zawartym w dniu 17 października 2012 r. porozumieniem pomiędzy Komendą Miejską Policji w Lublinie a Gminą Lublin w przedmiocie ustalenia zasad nieodpłatnego uczestnictwa pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie przy przesłuchaniu nieletnich w postępowaniu karnym, prowadzonym przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie w 2014 r. kontynuowano współpracę w powyższym zakresie.

W ramach niniejszej inicjatywy przedkładano w systemie kwartalnym, w Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie wykaz osób wyznaczonych do współpracy w ramach niniejszej inicjatywy, zaś przedstawiciele MOPR w Lublinie uczestniczyli w 28 przesłuchaniach nieletniego w sytuacji kiedy zapewnienie obecności rodziców/opiekunów prawnych albo obrońcy było niemożliwe. Zadaniem wyznaczonego pracownika MOPR w Lublinie była obecność podczas przesłuchania nieletniego, podejrzanego o dopuszczenie się czynu karalnego i podpisanie protokołu z przeprowadzonej czynności dowodowej.

9.2 Porozumienie z Aresztem Śledczym w Lublinie

W toku kilkuletniej współpracy z Aresztem Śledczym w Lublinie, w dniu 11 lutego 2013 r. zawarto kolejne porozumienie, obowiązujące do dnia 31 grudnia 2015 r., przedmiotem którego było ustalenie zasad prowadzenia przez pracowników MOPR w Lublinie na terenie Aresztu Śledczego kwartalnych spotkań informacyjnych dla osób osadzonych.

W ramach prowadzonej współpracy w 2014 r. przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w trakcie 4 spotkań z osobami odbywającymi karę pozbawienia wolności udzielali informacji dotyczących możliwości otrzymania wsparcia ze środków pomocy społecznej po opuszczeniu placówki penitencjarnej, zasad realizacji świadczeń na rzecz rodzin osób osadzonych (świadczeń pieniężnych, pomocy rzeczowej), jak również zagadnień związanych z zaliczką alimentacyjną oraz świadczeniami rodzinnymi.

Ponadto pracownik MOPR udzielał informacji odnośnie procedury ubiegania się o orzeczenie stanu zdrowia i ustalenie stopnia niepełnosprawności, możliwości otrzymania lokalu socjalnego z zasobów gminy, uzyskania statusu osoby bezrobotnej oraz uczestnictwa w szkoleniach, możliwości wykonywania prac społecznie użytecznych, przekwalifikowania lub uzupełnienia wykształcenia, jak również poradnictwa w zakresie usług dostępnych dla osób zwalnianych z aresztu w ramach ofert innych podmiotów.

Spotkania z osobami odbywającymi karę pozbawienia wolności na terenie Aresztu Śledczego w Lublinie obejmowały również segment, w którym osoby osadzone miały możliwość zadawania pytań odnoszących się do interesujących ich zagadnień (m.in. możliwość podjęcia pracy po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności, spłata zadłużeń czynszowych, wsparcie dla członków rodziny, możliwość otrzymania pożyczki oraz dopłaty do bieżących zobowiązań finansowych).

W każdym spotkaniu wzięło udział od 5 do 20 osób odbywających karę pozbawienia wolności.

9.3 Porozumienie z Fundacją Fuga Mundi.

W dniu 28 lutego 2014 r. zawarto porozumienie pomiędzy Fundacją Fuga Mundi a Gminą Lublin, w imieniu której działa Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, w przedmiocie realizacji zadania pod nazwą „Akademia Niezależnego Życia” z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych – niepełnosprawnych w gminie Lublin.

W ramach niniejszej inicjatywy, Fundacja Fuga Mundi, przy współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie i Spółdzielni Socjalnej „Koziołek” w Lublinie, od dnia 2 czerwca 2014r. realizuje Projekt pn. „Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy w realizacji kontraktów socjalnych – edycja 2014 r.”, który współfinansowany jest

przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Planowany okres realizacji projektu - 1 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2015 r.

Powyższy Projekt, w roku 2014, polegał na przeprowadzeniu działań przygotowujących grupę 10 osób niepełnosprawnych, bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, skierowanych w ramach kontraktów socjalnych do udziału w zajęciach integracji społeczno-zawodowej, w tym poprzez zorganizowanie dla jego uczestników cyklu edukacyjno-szkoleniowego, ukierunkowanego na przyszłą aktywność zawodową. Natomiast na rok 2015 zaplanowano zorganizowanie i realizację jednej z form zatrudnienia wspieranego lub udzielenie pomocy w uzyskaniu zatrudnienia na otwartym rynku pracy lub rozpoczęciu prowadzenia własnej działalności gospodarczej, w tym w formie spółdzielni socjalnej.

W ramach współpracy MOPR Lublin zrekrutował uczestników ww. Projektu, tj. 10 osób niepełnosprawnych, bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz sporządził listę rezerwową (2 osoby).

9.4 Porozumienie z Samodzielnym Publicznym Szpitalem Klinicznym Nr 4 w Lublinie

W dniu 31 marca 2014r. zawarto porozumienie pomiędzy Samodzielnym Publicznym Szpitalem Klinicznym Nr 1 w Lublinie a Gminą Lublin, w imieniu której działa Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w przedmiocie realizacji zadania w zakresie udzielania wsparcia pacjentom Szpitala wynikającego z przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W ramach niniejszego porozumienia Szpital zobowiązał się do:

- umożliwienia przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych przez pracownika socjalnego zatrudnionego w szpitalu,
- skompletowania dokumentacji niezbędnej do ustalenia uprawnień do uzyskania świadczenia w formie dostępu do opieki zdrowotnej,
- przekazania do MOPR wypełnionego i podpisanego przez pacjenta wywiadu środowiskowego wraz z dokumentacją.

Natomiast MOPR zobowiązał się do:

- wydania decyzji administracyjnej ustalającej prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej dla osób będących mieszkańcami Miasta Lublin oraz osób bezdomnych posiadających ostatnie miejsce zameldowania w Lublinie i niezwłocznego powiadomienia Szpitala o podjętej decyzji,
- przekazania otrzymanego rodzinnego wywiadu środowiskowego wraz z załączoną dokumentacją do ośrodka pomocy społecznej zgodnie z właściwością miejscową osób, które nie są mieszkańcami miasta Lublin lub osób bezdomnych które posiadają ostatnie miejsce zamieszkania na terenie innych powiatów,

- przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych, na terenie Szpitala, z osobami wymagającymi udzielenia pomocy innej niż w formie uzyskania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Zawarte porozumienie wpłynęło na znaczną poprawę współpracy na rzecz osób potrzebujących pomocy, pacjentów szpitala oraz usystematyzowało zakres obowiązków stron porozumienia. Przedstawione rozwiązanie pozwoliło na szybsze i efektywniejsze podejmowanie działań. Z dokonanych ustaleń wynika, iż w 2014 r. w 18 przypadkach Szpital Kliniczny Nr 4 w Lublinie występował z wnioskami do tutejszego Ośrodka z prośbą, m.in. o potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla pacjentów szpitala.

10. Uczestnictwo w Partnerstwach

10.1 Umowa Partnerska z Bractwem Miłosierdzia im. św. Brata Alberta w Lublinie.

W ramach Umowy Partnerskiej zawartej w dniu 15 marca 2013 r., dotyczącej wspólnego uczestnictwa w konkursie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na realizację zadania publicznego „Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy w realizacji kontraktów socjalnych”, ogłoszonego w ramach programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu” 2013 r., MOPR w Lublinie w 2014 r. zobowiązał się do uwzględnienia uczestników KIS, którzy ukończyli pełną edycję KIS i spełniali przesłanki do wykonywania prac społecznie użytecznych w liście osób kierowanych do Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie w 2014 r. do wykonywania tych prac.

Z uwagi na fakt, iż zajęcia w ramach KIS, mające na celu aktywizację społeczną i zawodową beneficjentów, a w szczególności wsparcie psychologiczne, doradztwo zawodowe, specjalistyczne kursy zawodowe, zajęcia integracyjne ukończyło 8 osób długotrwale bezrobotnych, korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, z których dwie nie spełniały wymogów skierowania do PSU, w 2014 r. do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie Bractwa Miłosierdzia im św. Brata Alberta w 2014 r. skierowano 6 osób w ramach ww. umowy.

10.2 Lubelskie Partnerstwo Publiczno – Społeczne

Lubelskie Partnerstwo Publiczno – Społeczne zostało zainicjowane przez Miejski Urząd Pracy w Lublinie przy współpracy Urzędu Miasta Lublin w miesiącu maju 2011r. Wówczas podpisano deklarację współpracy w ramach Lubelskiego Partnerstwa Publiczno – Społecznego.

W początkowym okresie do Partnerstwa przystąpiło 18 instytucji i organizacji, które chciały wspólnie podjąć współpracę mającą na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Zgodnie z deklaracją współpracy, misją porozumienia było promowanie rozwoju lokalnego Miasta Lublina, budowa społeczeństwa obywatelskiego oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób pozostających bez pracy, w tym w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Partnerska współpraca administracji samorządowej, organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych realizowana jest poprzez wspólne, wielopłaszczyznowe działania na rzecz wspierania osób pozostających w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, rozszerzenie i umocnienie współpracy, zaangażowanie Partnerów w tworzenie strategii rozwiązywania problemów lokalnych oraz tworzenie warunków dla aktywizacji osób niepełnosprawnych i umożliwienia podjęcia aktywności.

Działania Partnerstwa Publiczno – Społecznego wpisują się w cele realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. Oferta Partnerstwa skierowana jest do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, osób pozostających bez pracy, w tym w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, które zgłoszą się do MOPR w Lublinie objęte są pomocą oraz działaniami socjalnymi.

W 2014 r. MOPR uczestniczył w dwóch spotkaniach Lubelskiego Partnerstwa Publiczno – Społecznego. Współpraca z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie w ramach Partnerstwa w 2014 r. dotyczyła m.in. przyjęcia w poczet partnerstwa nowych partnerów oraz przekazywania informacji o istotnych wydarzeniach realizowanych przez poszczególne podmioty wchodzące w skład Partnerstwa.

W dniu 22 grudnia 2014 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie złożył deklarację dalszego członkostwa w Lubelskim Partnerstwie Publiczno – Społecznym.

11. Realizacja innych programów i inicjatyw

11.1 Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie realizującego zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Znowelizowana w 2010 r. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy nałożyła na gminy obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych. Zarządzeniem Nr 1303/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r. Prezydent Miasta Lublin powołał członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Urzędu Miasta Lublin, oświaty, służby zdrowia, sądownictwa, prokuratury, Straży Miejskiej, Policji, MOPR w Lublinie, Centrum Interwencji Kryzysowej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorium Oświaty oraz organizacji pozarządowych.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez diagnozowanie problemu, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, rozpowszechnianie informacji

o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

W okresie od stycznia 2014 r. do grudnia 2014 r. do Zespołu wpłynęły 644 Niebieskie Karty. W celu realizacji zadań przypisanych Zespołowi Interdyscyplinarnemu odbyło się 12 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie, w trakcie, których: zamknięto procedurę Niebieskie Karty w 429 przypadkach i 71 – zwrócono niezakończoną do koordynatora grup roboczych celem podejmowania dalszych działań, wystosowano 389 wezwań do osób, co do których istniało podejrzenie że stosują przemoc oraz doznających przemocy na posiedzenie grup roboczych, zaplanowano i zorganizowano we współpracy z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie szkolenie dla członków Zespołu i Komisji, powołano 5 dodatkowych koordynatorów grup roboczych.

W celu bezpośredniej realizacji procedury „Niebieskie Karty”, Zespół Interdyscyplinarny powołał 591 grup roboczych, które odbyły 3121 spotkań, w czasie których: podjęto działania w celu skierowania wniosku do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – w 43 przypadkach, zainicjowano 23 postępowania karne, skierowano 25 wniosków do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodziny, prowadzono pracę zarówno z osobami co do których istniało podejrzenie, że doświadczają przemocy w rodzinie jak i tymi, którzy mogą tę przemoc stosować, kierowano do instytucji świadczących profesjonalną pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną, odizolowywano osoby doświadczające przemocy od sprawców.

Członkowie Zespołu we współpracy z Komisją Problemów Alkoholowych zorganizowali i uczestniczyli w szkoleniu pt. Interdyscyplinarna formuła pracy w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – procedura „Niebieskie Karty” – aspekty praktyczne łączenia działań interwencyjnych z pomocą psychologiczną. Szkolenie odbyło się w dniach 9-10 czerwca 2014 r. w Sandomierzu.

11.2 Wolontariat w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie

Wychodząc naprzeciw rozpoznany potrzebom i oczekiwaniom społecznym w 2014 r. kontynuowano działania wolontarystyczne skierowane do rodzin wieloproblemowych, wielodzietnych, niepełnosprawnych, chorych oraz samotnych. Prowadzona działalność zapoczątkowana była w 2007 r. realizacją projektu pn.: „Wolontariat w Ośrodkach Pomocy Społecznej”.

Wolontariat realizowany w MOPR odpowiadał zdiagnozowanym potrzebom i przybierał następujące formy:

- indywidualną (m.in. pomoc osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym, dzieciom w wyrównywaniu braków edukacyjnych, wsparcie psychologiczne na rzecz osób potrzebujących),
- grupową (m.in. pomoc w zakresie organizacji zajęć w placówkach – świetlice socjoterapeutyczne, Centrum Aktywności Środowiskowej).

W 2014 r. nieodpłatną pomoc świadczyło 65 wolontariuszy, z którymi łącznie zawarto 65 porozumień o współpracy (5 stanowiło kontynuację zawartych w 2013 r.). Pomocą wolontarystyczną objęto 49 środowisk indywidualnych. Wolontariat grupowy realizowany był na terenie placówek funkcjonujących w strukturach Ośrodka, m.in. Centrum Aktywności Środowiskowej, świetlice socjoterapeutyczne, Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów). Liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy wyniosła 2 284. Praca świadczona przez wolontariuszy była wykonywana zgodnie z zakresem, określonym w zawieranych porozumieniach.

VI. WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do pełnienia tych funkcji (art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz. U. z 2013 r. poz.135 i z 2012 r. poz. 1519 z późn. zm.). Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny powinna odbywać się z uwzględnieniem zasady pomocniczości.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogą zostać objęte szeregiem działań w ramach pracy z rodziną, w szczególności:

- konsultacjami i poradnictwem specjalistycznym,
- terapią i mediacją,
- pomocą prawną,
- usługami asystenta rodziny.

1. WSPIERANIE RODZINY

1.1. Poradnictwo specjalistyczne

Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, w zakresie terapii uzależnień, przemocy, kryzysów) oraz pomoc prawną rodziny bezpłatnie uzyskują w:

- 1) Specjalistycznej Poradni dla Rodzin, ul. Popiełuszki 28E

Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Poradnia udziela bezpłatnych konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego i rodzinnego) dla rodzin i osób (patrz str. 44).

- 2) Zespół ds. pieczy zastępczej i asysty rodzinnej

Specjaliści zatrudnieni w Zespole świadczyli poradnictwo (pedagogiczne, psychologiczne i prawne) m.in. na rzecz rodzin naturalnych. W roku 2014 tą formą pomocy objęte były 93 rodziny. Udzielono 166 porad, w tym: 21 porad psychologicznych, 90 pedagogicznych, 55 prawnych.

Tematyka porad dotyczyła:

- w ramach poradnictwa psychologicznego: konsekwencji emocjonalnych umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, radzenia sobie ze stratą, adaptacji dziecka do nowej sytuacji, przezwyciężania występujących trudności życiowych;
- w ramach poradnictwa pedagogicznego: poprawy sytuacji życiowej rodzin naturalnych, poprawy relacji rodziców naturalnych z dziećmi, poprawy kompetencji

wychowawczych rodzin naturalnych, przebiegu kontaktu rodziców z dziećmi, podnoszenia kwalifikacji zawodowych rodziców naturalnych, kierowania rodzin naturalnych do lekarzy specjalistów;

- w ramach poradnictwa prawnego: pomocy rodzinom w przygotowaniu wniosków alimentacyjnych, pozwów rozwodowych, pozwów o odrzucenie spadków, wniosków o zaprzeczenie ojcostwa, wniosków o ustalenie ojcostwa.

1.2. Asystenci rodziny

W 2014 r. w Lublinie zatrudnionych było 12 asystentów rodziny. Ogółem wydatki na ich zatrudnienie wyniosło **401 334,06 zł.** w ramach realizacji Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na 2014 r. - Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Miasto Lublin pozyskało z budżetu państwa **307 847,93 zł** na dofinansowanie wynagrodzeń dla 11 asystentów.

Asystenci rodziny podjęli pracę z rodzinami naturalnymi przeżywającymi przede wszystkim trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i będących w trudnej sytuacji życiowej. Pracę prowadzono z rodzinami, które sprawowały opiekę nad dziećmi w celu poprawy ich umiejętności wychowawczych, jak również z rodzinami, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Asystenci pozostawali w systematycznym kontakcie z rodzinami monitorując sytuację rodzin wieloprotymowych, w których dzieci miały niezaspokojone potrzeby. Rodziny, których dzieci przebywały w pieczy zastępczej motywowali do zmiany postaw życiowych i stałego kontaktu z dziećmi.

W 2014 r. wsparciem asystenta rodziny objętych było **256 rodzin** niewydolnych wychowawczo, w których wychowywało się **573 dzieci.** Asystenci odbyli **6895 wizyt** w środowisku, zakończono pracę z **39 rodzinami.** Powody zakończenia pracy to: osiągnięcie założonych celów (18 przypadków), brak współpracy rodziny z asystentem (18 przypadków), zmiana miejsca zamieszkania rodziny (3 przypadki). Należy podkreślić, iż asystenci rodziny, w trakcie pracy z rodzinami naturalnymi ściśle współpracują z pracownikami socjalnymi. Po zakończeniu pracy z asystentami, rodziny te, pozostają pod dalszą opieką pracowników socjalnych.

Główne zadania zrealizowane przez asystentów rodziny dotyczyły:

- podejmowania działań mających na celu pomoc rodzinom w rozwiązywaniu ich problemów socjalnych poprzez dostarczanie informacji i kierowanie do odpowiednich instytucji;
- udzielania pomocy w redagowaniu pism urzędowych, ubieganiu się przez rodziny o świadczenia socjalne, przydział lub wymianę lokalu, umorzenie długów lokatorskich, itp.;
- udzielania pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych poprzez, m.in.: kierowanie członków rodzin do Poradni specjalistycznych i rodzinnych, kierowanie

do udziału w diagnostyce oraz udziału w formach terapii indywidualnej, rodzinnej, grupowej, terapii uzależnień i grupach wsparcia;

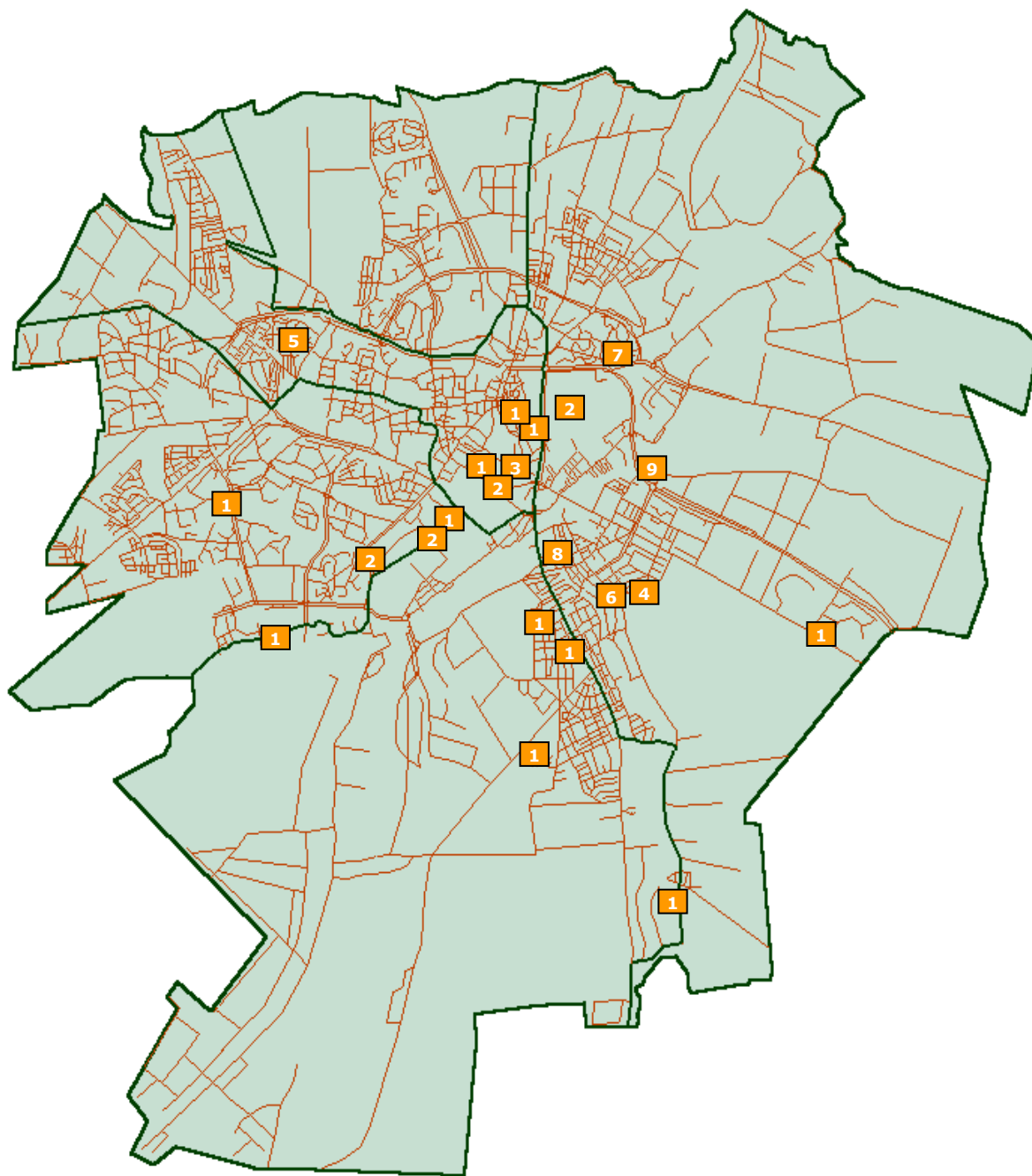
- motywowania do skorzystania z konsultacji psychiatrycznych oraz kierowanie członków rodzin do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie;
- informowania o prawidłowościach rozwoju bio-psycho-społecznego dzieci oraz o zaburzeniach tego rozwoju, które wymagają zmiany postaw wychowawczych opiekunów;
- podejmowania działań zamierzających do rozwijania u rodziców umiejętności wychowawczych, motywowaniu i kierowaniu na zajęcia rozwijające kompetencje rodzicielskie;
- informowania o możliwej etiologii zachowań dzieci sprawiających trudności wychowawcze, motywowaniu do podjęcia diagnostyki psychologicznej, pedagogicznej oraz psychiatrycznej oraz do stosowania zaleceń specjalistów;
- motywowania rodziców do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielania pomocy w postępowaniu rekrutacyjnym i pisaniu wniosków o przyjęcie do placówek edukacyjnych;
- edukowania w zakresie funkcjonowania na współczesnym rynku pracy (szukanie ofert pracy, pisanie CV i listu motywacyjnego, przygotowanie się do rozmów kwalifikacyjnych z potencjalnym pracodawcami);
- uświadomienia wartości pracy i znaczenia utrzymywania pracy zarobkowej przez członków rodzin;
- podejmowania działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny, m.in. poprzez informowanie policji oraz służb medycznych o zaistniałych zagrożeniach oraz poprzez współpracę z kuratorami;
- przygotowania i prowadzeniu dokumentacji pracy z rodziną.

1.3. Placówki wsparcia dziennego

Rodzina może także uzyskać pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w placówkach wsparcia dziennego. Na terenie Miasta Lublin wszystkie placówki wsparcia dziennego (22) prowadzone są przez organizacje pozarządowe.

W ramach pomocy instytucjonalnej w Mieście Lublin funkcjonują placówki wsparcia dziennego oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze. Ich rozmieszczenie zobrazowano na poniższej mapie.

Mapa 2. Placówki wsparcia dziennego na terenie Miasta Lublin w 2014 r.

Placówki wsparcia dziennego opiekuńcze

- 1** Dom św. Józefa dla Dzieci i Młodzieży, Ognisko Wychowawcze - ul. ks. M. Słowikowskiego 1a
- 2** Salezjańska Świetlica Środowiskowa im. św. Dominika Savio - ul. Kalinowszczyzna 3
- 3** Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza im. bł. Edmunda Bojanowskiego - ul. Królewska 10
- 4** Klub Młodzieżowy - ul. Łabędzia 15
- 5** Świetlica św. Brata Alberta - ul. Willowa 15
- 6** Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza przy Parafii Św. Maksymiliana Kolbe, ul. Dr. Męcz. Majdanka 27
- 7** Świetlica św. Antoniego Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej - ul. Kasztanowa 1
- 8** Świetlica św. Michała Archanioła Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej - ul. Fabryczna 19
- 9** Świetlica "Promyk" - ul. Odlewnicza 11a
- 10** Ośrodek nr 1 „Teatr” - ul. Kunickiego 128
- 11** Ośrodek nr 2 „Bliźniak” - ul. ks. M. Słowikowskiego 1
- 12** Świetlica Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży - ul. Krak. Przedmieście 1

- 13 Świetlica Integracyjna "Razem" - ul. Doświadczalna 46
 - 14 Placówka Wsparcia Dziennego "Jutrzenka" - ul. Jutrzenki 1
 - 15 Świetlica Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży "con amore" - ul. Róży Wiatrów 9
 - 16 Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci - ul. Narutowicza 54
 - 17 Placówka Wsparcia Dziennego "Misericordia" - ul. Głuska 138
 - 18 Placówka Wsparcia Dziennego "CIUCHCIA" - ul. Kunickiego 35
 - 19 Placówka Wsparcia „Dom Ciepła” im. św. Antoniego - al. Kraśnicka 65
- Placówki wsparcia dziennego specjalistyczne**
- 20 Specjalistyczny Ośrodek Opiek.-Wych. "Domostwo Amigoniańskie" - ul. Jaworowskiego 12
 - 21 Ośrodek Terapeutyczny - ul. Narutowicza 74a
 - 22 Specjalistyczna Placówka "AGAPE CLUB" - ul. Bernardyńska 5

Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, z placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest bezpłatny, dobrowolny, jednak w wyjątkowych sytuacjach do placówki może skierować sąd.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej w szczególności organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.

W 2014 roku, na podstawie umów zlecających podmiotom pozarządowym prowadzenie placówek wsparcia dziennego, funkcjonowały 22 placówki:

- 19 placówek wsparcia dziennego prowadzonych było w formie opiekuńczej, dysponowały 595 miejscami i objęły opieką 788 dzieci
- 3 placówki wsparcia dziennego prowadzone były w formie specjalistycznej, dysponowały 74 miejscami i objęły opieką 114 dzieci.

Łącznie wszystkie placówki dysponowały **669 miejscami**, a z ich usług w 2014 roku skorzystało **902 dzieci**.

Tabela 15. Wykaz podmiotów prowadzących placówki wsparcia dziennego dotowane przez Miasto Lublin w 2014 roku z podziałem na typ.

Lp.	Nazwa i adres podmiotu	Nazwa i adres placówki	Typ placówki
1.	„Fundacja Amigo-Polska” ul. Jaworowskiego 12, 20-612 Lublin	Specjalistyczny Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy „Domostwo Amigoniańskie” ul. Jaworowskiego 12, 20-612 Lublin	<i>specjalistyczna</i>
2.	<i>Fundacja na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami”</i> ul. Narutowicza 74a, 20-019 Lublin	Ośrodek Terapeutyczny ul. Narutowicza 74a 20-019 Lublin	<i>specjalistyczna</i>
3.	Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” ul. Bernardyńska 5, 20-109 Lublin	„Specjalistyczna Placówka AGAPE CLUB” ul. Bernardyńska 5 20-109 Lublin	<i>specjalistyczna</i>
4.	Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Św. Józefa z Cluny ul. ks. Michała Słowikowskiego 1a , 20-124 Lublin	Dom Św. Józefa dla Dzieci i Młodzieży Ognisko Wychowawcze ul. ks. Michała Słowikowskiego 1a 20-124 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
5.	Towarzystwo Salezjańskie Dom Zakonny ul. Kalinowszczyzna 3, 20-129 Lublin	Salezjańska Świetlica Środowiskowa im. Św. Dominika Savio ul. Kalinowszczyzna 3, 20-129 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
6.	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty ul. Królewska 10, 20-109 Lublin	Świetlica Opiekuńczo- Wychowawcza im. bł. Edmunda Bojanowskiego ul. Królewska 10, 20-109 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
7.	Stowarzyszenie "ŁABĘDŹ" ul. Jacka Przybylskiego 20/23 20-465 Lublin	Klub Młodzieżowy ul. Łabędzia 15 20-335 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
8.	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Brata Alberta ul. Willowa 15, 20-819 Lublin	Świetlica Św. Brata Alberta ul. Willowa 15 20-819 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
9.	Instytut Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej ul. Droga Męczenników Majdanka 27, 20- 325 Lublin	Świetlica św. Antoniego Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej ul. Kasztanowa 1, 20-245 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
10.		Świetlica św. Michała Archanioła Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej ul. Fabryczna 19, 20-301 Lublin	<i>opiekuńcza</i>

11.	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Maksymiliana Kolbego ul. Droga Męcz. Majdanka 27 20-325 Lublin	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza przy Parafii Św. Maksymiliana Kolbe ul. Dr. Męcz. Majdanka 27, 20-325 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
12.	Fundacja Integracyjna „Na Tatarach” ul. Gospodarcza 7, 20-213 Lublin	Świetlica „Promyk” ul. Odlewnicza 11a, 20-219 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
13.	Fundacja Szczęśliwe Dzieciństwo ul. Jezuicka 4/9, 20-113 Lublin	Ośrodek nr 1 „Teatr” ul. Kunickiego 128, 20-434 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
14.		Ośrodek nr 2 „Bliźniak” ul. ks. Michała Słowikowskiego 1, 20-124 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
15.	Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Archidiecezji Lubelskiej ul. Krakowskie Przedmieście 1, 20-002 Lublin	Świetlica Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży ul. Krakowskie Przedmieście 1 20-002 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
16.	Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo ul. Doświadczalna 46, 20-236 Lublin	Świetlica Integracyjna „Razem” ul. Doświadczalna 46 20-236 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
17.	Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce Al. Wilanowska 309 A, 02 – 665 Warszawa	Placówka Wsparcia Dziennego „Jutrzenka” ul. Jutrzenki 1, 20-538 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
18.	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „con amore” ul. Róży Wiatrów 9, 20-468 Lublin	Świetlica Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „con amore” ul. Róży Wiatrów 9, 20- 468Lublin	<i>opiekuńcza</i>
19.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny ul. Narutowicza 54, 20-016 Lublin	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci ul. Narutowicza 54, 20- 016Lublin	<i>opiekuńcza</i>
20.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym „Misericordia” ul. Abramowicka 2, 20-440 Lublin	Placówka Wsparcia Dziennego „Misericordia” ul. Głuska 138, 20-380 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
21.	Stowarzyszenie Promocji Kultury na Rzecz Środowisk Lokalnych i Osób Niepełnosprawnych „DZIESIĄTA” ul. Kunickiego 35, 20-417 Lublin	Placówka Wsparcia Dziennego „CIUCHCIA” ul. Kunickiego 35, 20-417 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
22.	Zgromadzenie Służebnic Matki Dobrego Pasterza ul. Kościelna 9; 05 - 500 Piaseczno	Placówka Wsparcia Dziennego „Dom Ciepła” im. św. Antoniego Al. Kraśnicka 65; 20 - 718 Lublin	<i>opiekuńcza</i>

Prowadzenie placówek wsparcia dziennego Miasto Lublin zleca uprawnionym podmiotom w ramach otwartego konkursu ofert. Umowy z podmiotami prowadzącymi placówki wsparcia dziennego zostały zawarte w 2013 roku, są corocznie aneksowane i obowiązują do dnia 31 marca 2016 roku.

W roku 2014 na dofinansowanie kosztów działalności placówek wsparcia dziennego Miasto Lublin wydatkowało **1 130 000,00 zł**.

Poza w/w placówkami wsparcia dziennego, prowadzonymi przez podmioty pozarządowe, w strukturach Filii Nr 3 i Filii Nr 5 MOPR funkcjonowały w 2014 roku dwie **światlice socjoterapeutyczne**, które dysponowały łącznie 30 miejscami. Są to:

1. Światlica socjoterapeutyczna przy ul. Głębokiej 11;
2. Światlica socjoterapeutyczna nr 2 przy ul. Piekarskiej 27.

Placówki przeznaczone są dla dzieci w wieku od 6-15 lat, mają na celu świadczenie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo oraz wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. W 2014 roku w zajęciach realizowanych przez obydwie światlice uczestniczyło 27 dzieci.

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie funkcjonuje również **Centrum Aktywności Środowiskowej**, które w ramach swojej działalności udziela pomocy osobom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka, zagrożonym wykluczeniem społecznym, zamieszkałym na Osiedlu Antoniny Grygowej w Lublinie (patrz str. 40).

1.4. Pozostałe formy wspierania rodziny

1.4.1. Rodziny wspierające

W celu udzielenia wsparcia w sytuacji przeżywania trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Jej zadaniem jest, przy współpracy asystenta rodziny, pomaganie w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

W 2014 roku, pomimo przyjętych założeń nie ustanowiono rodzin wspierających, z powodu trudności w pozyskiwaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny wspierającej, wynikających z braku zainteresowania tą formą wsparcia.

1.4.2. Grupy wsparcia

W 2014 roku w Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie kontynuowano prowadzenie grup wsparcia dla rodzin naturalnych. Grupa adresowana jest do rodziców mających trudności opiekuńczo – wychowawcze.

Grupa wsparcia dla rodzin naturalnych odbyła 10 spotkań, w których uczestniczyło 20 rodzin. Ta forma pracy z rodziną cieszy się rosnącym zainteresowaniem, w związku z tym planowane są dalsze, comiesięczne spotkania.

1.4.3. Spotkania rodzin naturalnych

W siedzibie Zespołu planowane i organizowane były spotkania rodzin naturalnych (rodziców, rodzeństwa) z dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej. Do spotkań tych uczestnicy przygotowywani byli przez specjalistów (pedagoga, psychologa) ewentualnie odpowiedniego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej lub asystenta rodziny. W ciągu całego 2014 roku zorganizowano 75 takich spotkań.

2. System pieczy zastępczej

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych, o których mowa w art. 35 ust. 2, art. 58 ust.1 pkt 2 i 3 oraz art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy.

Organizowanie pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) rodzinnej;
- 2) instytucjonalnej.

2.1. Rodzinna piecza zastępcza

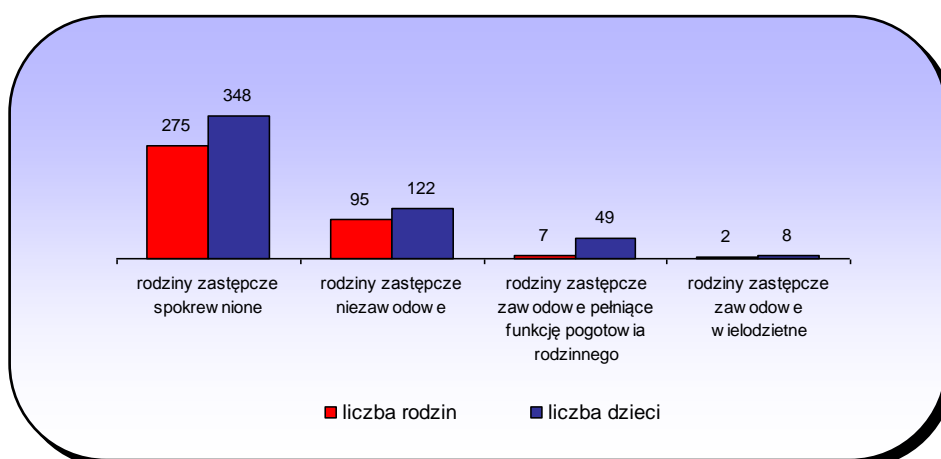
2.1.1 Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin

Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinnych formach pieczy zastępczej jest jednym z podstawowych zadań własnych powiatu. W trakcie roku 2014 na terenie Miasta Lublin funkcjonowało łącznie 378 rodzin zastępczych¹¹, w których przebywało 527 dzieci.

Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione (275 rodzin), w których wychowywało się 348 dzieci. Rodzin zastępczych niezawodowych było 95, a pod ich opieką pozostawało 122 dzieci. Ponadto w Mieście Lublin funkcjonowało 7 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego (49 dzieci) i 2 rodziny zastępcze zawodowe (8 dzieci).

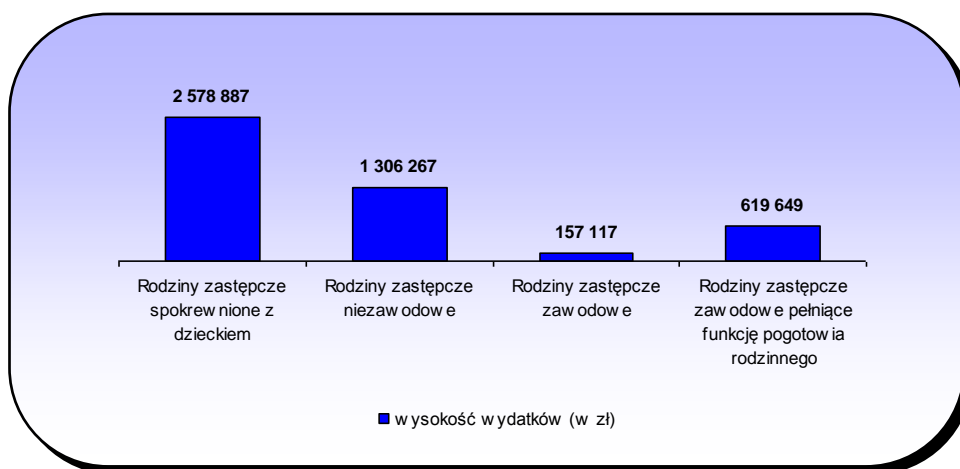
¹¹ (jedna rodzina pełniła jednocześnie funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej i niezawodowej)

Wykres 8. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin i dzieci w nich umieszczone w 2014 roku.

Ogółem wydatki związane z wypłatami świadczeń dla lubelskich rodzin zastępczych wyniosły **4 661 920,06 zł**, w tym 507 285,38 zł stanowiły wydatki na świadczenia dla dzieci umieszczonych w lubelskich rodzinach zastępczych a pochodzących z innych powiatów.

Wykres 9. Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Lublin w 2014 roku.

W zależności od postanowienia sądu dzieci pochodzące z terenu Miasta Lublin mogą zostać umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu, podobnie jak rodziny zamieszkujące na terenie Lublina mogą zostać ustanowione rodzinami zastępczymi dla dzieci pochodzących z innych powiatów.

W roku 2014 w 42 lubelskich rodzinach zastępczych, na podstawie porozumień zawartych z 21 powiatami w, przebywało 51 dzieci z terenu innych powiatów.

Tabela 16. Dzieci z innych powiatów w lubelskich rodzinach zastępczych w 2014r.

Nazwa powiatu	Liczba rodzin na terenie Miasta Lublin	Liczba dzieci z innych powiatów na terenie Miasta Lublin
Biłgorajski	1	1
Chełmski	1	1
Hrubieszowski	1	1
Kraśnicki	1	1
Lubartowski	2	2
Lubelski	11	13
Legionowski	1	1
Łęczyński	3	4
Łukowski	1	1
Opolski	2	2
Niżański	1	1
Puławski	4	5
Radomszczański	1	1
Radzyński	2	4
Sanocki	1	1
Strzyżowski	1	1
Świdnicki	4	6
Krasnystaw	1	1
Tarnowski	1	1
P. Zamojski	1	1
Miasto Zamość	2	2
razem:	42*	51

2.1.2 Działania podejmowane na rzecz rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Lublin oraz dzieci objętych rodzinną pieczę zastępczą

Zgodnie z Zarządzeniem nr 1122/2011 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 24 listopada 2011 roku, z późniejszymi zmianami, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie został wyznaczony organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Lublin. W związku z powyższym w strukturach Ośrodka utworzono Zespół ds. pieczy zastępczej i asysty

* jedna rodzina przyjęła dzieci z dwóch różnych powiatów (sanockiego i opolskiego).

rodzinnej¹². W 2014 roku Zespół wykonywał zadania z zakresu wspierania rodziny oraz z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2014r. w Zespole zatrudnieni byli: kierownik, 2 pedagogów, 2 psychologów, radca prawny (umowa zlecenie) oraz referent. Ponadto kierownik Zespołu koordynował pracę 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 12 asystentów rodziny.

Do zadań Zespołu należało w szczególności:

1. Dokonywanie okresowych ocen sytuacji dzieci umieszczonych w systemie rodzinnej pieczy zastępczej.

W ramach działalności Zespołu przeprowadzono **838 ocen** sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i przekazano na piśmie 838 opinii o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej do właściwych sądów. Ocen tych dokonano w celu ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikacji planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb oraz oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Ocena dotyczyła 426 dzieci. W przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat oceny dokonywano co 3 miesiące, a sytuację dzieci starszych oceniano nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W związku z nowelizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej powinni uczestniczyć ich opiekunowie zastępczy, a także rodzice naturalni o ile nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej. O terminach posiedzeń zespołu oceniającego zawiadamiano rodziców biologicznych oraz opiekunów zastępczych dzieci, których sytuację oceniano. W procesie oceny brali udział psycholog, pedagog, właściwy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (ewentualnie pracownik socjalny w przypadku kiedy rodzina zastępcza nie była objęta wsparciem koordynatora), asystent rodziny w przypadku jeśli rodzina naturalna była objęta asystenturą.

2. Dokonywanie ocen funkcjonowania rodzin zastępczych w kontekście jakości sprawowanej przez nie opieki.

Dokonano oceny **261** rodzin zastępczych w odniesieniu do predyspozycji posiadanych przez opiekunów oraz jakości opieki sprawowanej nad powierzonymi im dziećmi. Zespół dokonał w/w ocen w składzie: psycholog, pedagog, właściwy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (ewentualnie pracownik socjalny w przypadku, kiedy rodzina zastępcza nie była objęta wsparciem koordynatora).

W okresie sprawozdawczym 5 rodzin zastępczych uzyskało ocenę negatywną. W jednym przypadku, zgodnie z art. 134 ust 3 ustawy, wystąpiono do właściwego sądu z wnioskiem o uchylenie postanowienia o ustanowieniu rodziny zastępczej.

¹² Zarządzenie wewnętrzne nr 68/2011 z dnia 30 grudnia 2011 roku Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

3. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Psycholodzy i pedagodzy Zespołu przeprowadzili badania psychologiczne i pedagogiczne 36 osób (24 rodzin) kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Wydano 14 opinii psychologiczno-pedagogicznych dotyczących predyspozycji i motywacji kandydatów do sprawowania przez nich pieczy zastępczej oraz 13 opinii psychologicznych o posiadanych przez kandydatów predyspozycjach i motywacji do sprawowania przez pieczy zastępczej.

Zarządzeniem wewnętrznym nr 56/2013 z dnia 10 lipca 2013 roku z późniejszymi zmianami Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w sprawie ustalenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka ustalona została procedura kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Zgodnie z Zarządzeniem wewnętrznym nr 38/2014 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z dnia 23.07.2014r. w sprawie powołania członków komisji ds. kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka powołano 4 członków komisji. W 2014 roku komisja odbyła 24 posiedzenia i sporządziła 30 protokołów stwierdzających spełnianie przez kandydatów wymogów, o których mowa w art. 42 ust. 1 - 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2014 r. wydano 12 skierowań na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz 9 zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia. Zaświadczenia kwalifikacyjne dotyczyły szkoleń ukończonych w 2013 roku.

W roku 2014 rozpoczęło się szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i rodzin zastępczych, w ramach realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”¹³ w ramach którego realizowany jest Program Aktywności Lokalnej „Rodzina to my”. Szkolenia przebiegają wg Programu PRIDE Rodzinna Opieka Zastępcza/Adopcja Towarzystwa Nasz Dom. Zaplanowano łącznie 54 godziny dydaktyczne i 10 godzin dydaktycznych praktycznych. Szkolenie rozpoczęło się w grudniu 2014 r. i trwać będzie do kwietnia 2015 r. Przewidziane jest dla 11 osób stanowiących 8 rodzin zastępczych niezawodowych oraz dla 5 osób z 3 rodzin będących kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. **Koszt działania wynosi 12 960,00 zł.**

¹³ Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

4. Wspieranie i poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne oraz prawne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą

Psycholodzy i pedagodzy udzielili 36 konsultacji dla 25 istniejących rodzin zastępczych.

5. Prowadzenie rejestrów rodzin zastępczych

W 2014 roku sporządzono 2 rejestry i przekazano je w dniach: 3 lipca 2014 r. i 31 grudnia 2014 r. do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie i Sądu Rejonowego Lublin -Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku. Pierwszy rejestr zawiera informacje o: 9 rodzinach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, 74 rodzinach pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej, 9 rodzinach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i 19 rodzinach zastępczych niezawodowych, w których przebywają pełnoletni wychowankowie. Uaktualniony w grudniu 2014 r. rejestr zawiera informacje o: 9 rodzinach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, 68 rodzinach pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej, 10 rodzinach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i 26 rodzinach zastępczych niezawodowych, w których przebywają pełnoletni wychowankowie.

6. Działalność informacyjna, upowszechnianie wiedzy i promowanie ruchu rodzicielstwa zastępczego.

W okresie sprawozdawczym do Zespołu zgłosiło się **25 rodzin** zamierzających podjąć starania o ustanowienie ich rodzinami zastępczymi z którymi specjaliści Zespołu przeprowadzili **43 spotkania informacyjne** na temat warunków, jakie muszą spełniać kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W dniu 21 maja 2014 r. w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej, we współpracy ze Specjalistyczną Poradnią dla Rodzin Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, przygotował Piknik Rodzinny dla rodzin zastępczych i usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej. Inicjatywa miała na celu integrację środowiska rodzin zastępczych, a także propagowanie ruchu rodzicielstwa zastępczego poprzez udzielanie rzetelnej informacji na temat psychologiczno-pedagogicznych i prawnych aspektów opieki zastępczej. Składała się z dwóch części: pierwsza miała charakter edukacyjny (warsztaty, dyżury specjalistów, którzy udzielali porad pedagogicznych, psychologicznych i prawnych), druga natomiast charakter rekreacyjno-integracyjny (gry i zabawy dla dzieci i opiekunów, konkursy z nagrodami, ognisko, atrakcje gastronomiczne).

7. Przekazywanie informacji na temat dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

Do Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie przekazano informację na temat 35 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W informacjach tych uwzględniono opinię dotyczącą charakteru więzi łączącej dziecko z aktualnym opiekunem.

2.1.3. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej

W 2014 r. zatrudnionych było 6 koordynatorów. Na dofinansowanie realizacji przedmiotowego zadania Miasto Lublin w ramach realizacji Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej 2014” pozyskało środki finansowe w kwocie **83 179,07 zł**. Ogółem wydatki na zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wyniosły **191 275,89 zł**.

Zgodnie z obowiązującymi w 2014 r. przepisami (art. 233 ustawy), wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej obejmuje się rodziny zastępcze nieposiadające co najmniej dwuletniego doświadczenia jako rodzina zastępcza. Rodziny o dłuższym doświadczeniu mogły, na ich wniosek, być objęte takim wsparciem.

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracowali z **187** rodzinami zastępczymi (64 rodziny nie posiadały co najmniej dwuletniego doświadczenia, **123** rodziny miały staż dłuższy niż 2 lata), w których umieszczonych było **285 dzieci**. Zakończyli pracę z **32** rodzinami zastępczymi, odbyli **1 882 wizyty** w środowisku. Uczestniczyli w **649** spotkaniach, w czasie których dokonywano ocen sytuacji dzieci oraz 171 spotkaniach, na których dokonywano ocen funkcjonowania rodzin zastępczych (na potrzeby tych ocen przygotowali lub uaktualnili 656 informacji o funkcjonowaniu dzieci w rodzinach zastępczych i 218 informacji o rodzinach zastępczych).

Zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy, przygotowywali i przesyłali do właściwych sądów informacje o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz sytuacji rodzin dzieci. Przesłano 288 takich informacji.

Główne zadania zrealizowane przez koordynatorów polegały na:

- rozpoznawaniu sytuacji i potrzeb dzieci przebywających w rodzinach zastępczych;
- rozpoznawaniu i ocenie jakości wykonywania przez opiekunów zastępczych zadań wynikających ze sprawowanej funkcji;
- motywowaniu i kierowaniu opiekunów zastępczych do skorzystania ze specjalistycznej pomocy (poradni psychologiczno-pedagogicznych, poradni logopedycznych, poradni specjalistycznych i rodzinnych, świetlic środowiskowych, ośrodków medycznych, fundacji i stowarzyszeń, itp.), działania w sposób istotny wspierały rodzinę w zapewnieniu dziecku w rodzinie zastępczej odpowiednich warunków do właściwego rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego;
- poszukiwaniu pomocy w nauce dla dzieci poprzez kontakt ze świetlicami.
- wolontariuszami organizacji pozarządowych, poprzez motywowanie opiekunów do zapewnienia dzieciom korepetycji lub udziału w zajęciach wyrównawczych;
- motywowaniu, w wyjątkowych przypadkach, opiekunów zastępczych do zmiany placówek edukacyjnych dzieci na takie, które w sposób optymalny odpowiadałyby ich specjalnym potrzebom;
- motywowaniu dzieci do rozwijania zainteresowań;

- występowaniu do szkół z wnioskami o nadesłanie opinii o sytuacji szkolnej i wychowawczej dzieci oraz informacji o współpracy opiekunów zastępczych z placówkami edukacyjnymi;
- nawiązywaniu, w celu całościowego poznania sytuacji dziecka, kontaktu z jego rodzicami biologicznymi;
- udzielaniu pomocy w sytuacjach trudności wychowawczych sprawianych przez wychowanków;
- udzielaniu wsparcia dorosłym wychowankom rodzin zastępczych, którzy zamieszkują wspólnie z rodzinami zastępczymi objętymi pracą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z racji opieki nad innymi małoletnimi dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej;
- udzielaniu pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych poprzez pokierowanie ich do odpowiednich instytucji;
- przygotowywaniu i prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną zastępczą.

2.1.4. Rodziny pomocowe

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, są wspierane przez rodziny pomocowe. Pomoc ta ma charakter tymczasowy, a podstawą umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej jest umowa zawarta między starostą, a rodziną pomocową.

Rodziną pomocową może zostać:

- rodzina zastępcza niezawodowa, rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka;
- małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

Rodziny takie sprawują czasowo opiekę nad dzieckiem w szczególności w okresie niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu, czy też w sytuacji wystąpienia nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej (atr. 73 ust. 2). Na podstawie 10 umów zawartych o pełnienie funkcji rodziny pomocowej (z których dwie zawarto w 2013 r., a 8 w 2014 r.) 23 dzieci przebywało w rodzinach pomocowych (wynagrodzenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej wypłacono 9 rodzinom, w których przebywało 20 dzieci).

W okresie sprawozdawczym podpisano 8 umów zlecenia o sprawowanie funkcji rodziny pomocowej, dla łącznie 21 dzieci. Wydatki na wynagrodzenie wraz z pochodnymi wypłacone zostały na podstawie 9 umów o pełnienie funkcji rodziny pomocowej i wyniosły **5 078,88 zł**.

W kolejnych latach, biorąc pod uwagę, iż jest to nowa forma wsparcia, należy spodziewać się zwiększonego nią zainteresowania.

2.1.5. Rodzinna piecza zastępcza realizowana w innych powiatach

Zgodnie z zapisami ustawy, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, refunduje wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej zorganizowanej w innym powiecie.

Miasto Lublin w skali całego 2014 roku poniosło wydatki związane z refundacją wypłaconych świadczeń na rzecz 98 dzieci, które przebywały w rodzinnej formie pieczy zastępczej na terenie innych powiatów (na mocy porozumień w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie, zawartych z 29 powiatami). W 2014 r. wysokość wydatków na ten cel stanowiła kwota **1 159 017,76 zł**. Wśród dzieci za które Miasto Lublin ponosiło odpłatność w 2014 roku **było 2 dzieci pochodzenia cudzoziemskiego**. Dzieci cudzoziemskie przebywały w niezawodowych rodzinach zastępczych na terenie powiatów: lubartowskiego i rzeszowskiego,(jedno dziecko w maju 2014r. uzyskało obywatelstwo polskie).

W 2014 r. wysokość wydatków na ten cel, które finansowane były z budżetu państwa stanowiła kwota **16 451,61 zł** (liczba świadczeń 17).

Tabela 17. Lubelskie dzieci pod opieką zastępczą świadczoną na terenie innych powiatów w 2014 roku (w zł)

Lp.	Nazwa powiatu	Liczba rodzin	Liczba dzieci	I-XII.2014 r.
1.	Biłgorajski	2	4	48 000,00
2	Chełmski	1	1	12 000,00
3	Głogowski	1	1	16 869,60
4	Hrubieszowski	1	1	12 000,00
5	Janowski	2	2	23 077,42
6	Krasnostawski	3	4	49 270,83
7	Kraśnicki	3	5	43 760,12
8	Kościański	1	1	14 400,00
9	Leski	2	8	151 501,60
10	Lubartowski	7	9	106 272,02
11	Lubelski	19	24	254 265,57
12	Łęczyński	6	8	88 681,60
13	Miasto Świnoujście	1	1	7 920,00
14	Mrągowski	1	1	12 000,00
15	Opolski	1	2	24 000,00
16	Parczewski	1	1	14 121,43

17	Pucki	1	2	23 376,42
18	Puławski	1	1	12 300,00
19	Radzyński	2	3	25 267,02
20	Rzeszowski	2	2	19 548,39
21	Staszowski	2	3	20 000,00
22	Świdnicki	3	3	28 040,00
23	Warszawski Zachodni	1	1	12 000,00
24	Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie	1	2	24 000,00
25	Wielicki	1	1	47 858,81
26	Wołomiński	2	3	18 279,83
27	Wyszkowski	1	1	8 833,33
28	Zamojski	1	1	12 000,00
29	Sochaczew	1	2	12 922,16
Razem:		71	98	1 142 566,15 zł

Tabela 18. Środki na utrzymanie dzieci pochodzenia cudzoziemskiego umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w 2014 r.

Nazwa powiatu	liczba dzieci	Liczba rodzin:	Kwota rozliczonych środków w zł
Lubartowski	1	1	12 000,00 zł
Rzeszowski	1	1	4 451,61 zł
razem:	2	2	16 451,61 zł

Zgodnie z właściwością powiatową¹⁴ Miasto Lublin poniosło łączne wydatki na dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości **5 310 502,44 zł**. Uszczegółowienie wydatków przedstawiono w tabeli nr 19.

¹⁴ Zgodnie z art. 180 pkt 13 do zadań powiatu należy finansowanie: "świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu" (w obrębie rodzinnej pieczy zastępczej dotyczy to dzieci pochodzących z Lublina w lubelskich rodzinach zastępczych oraz dzieci pochodzących z Lublina, w rodzinnej pieczy zastępczej organizowanej na terenie innych powiatów).

Tabela 19. Wydatki na dzieci pochodzące z Lublina w lubelskich rodzinach zastępczych oraz dzieci pochodzących z Lublina, w rodzinnej pieczy zastępczej organizowanej na terenie innych powiatów(w zł)

Rodziny zastępcze spokrewnione funkcjonujące w Lublinie z dzieckiem/dziećmi pochodzącym(y) z Lublina	2 441 021,17
Rodziny zastępcze niezawodowe funkcjonujące w Lublinie z dzieckiem/dziećmi pochodzącym(y) z Lublina	993 472,78
Rodziny zastępcze zawodowe funkcjonujące w Lublinie z dzieckiem/dziećmi pochodzącym(y) z Lublina	97 341,62
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego funkcjonujące w Lublinie z dzieckiem/dziećmi pochodzącym(y) z Lublina	619 649,11
Odpłatność na dzieci pochodzące z Lublina w rodzinnej pieczy zastępczej organizowanej na terenie innych powiatów	1 159 017,76
Razem:	5 310 502,44

2.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie placówek opiekuńczo-wychowawczych.¹⁵

Na podstawie art. 101 ustawy placówka opiekuńczo - wychowawcza może być prowadzona, jako placówka opiekuńczo - wychowawcza typu:

- socjalizacyjnego,
- interwencyjnego¹⁶,
- specjalistyczno – terapeutycznego¹⁷,
- rodzinnego¹⁸.

¹⁵ Art. 93 ust. 4 ustawy: „Placówka opiekuńczo-wychowawcza:

- 1) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- 2) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- 3) umożliwi kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- 4) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- 5) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- 6) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- 7) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.”

Wszystkie typy placówek opiekuńczo - wychowawczych wykonują powyższe zadania, ponadto placówki typu interwencyjnego, specjalistyczno – terapeutycznego, rodzinnego realizują dodatkowe zadania opisane w dalszej części przypisu.

¹⁶ **Art. 103.** „Zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki”

¹⁷ **Art. 105.** „Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności:

- 1) legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii;
- 3) wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.”

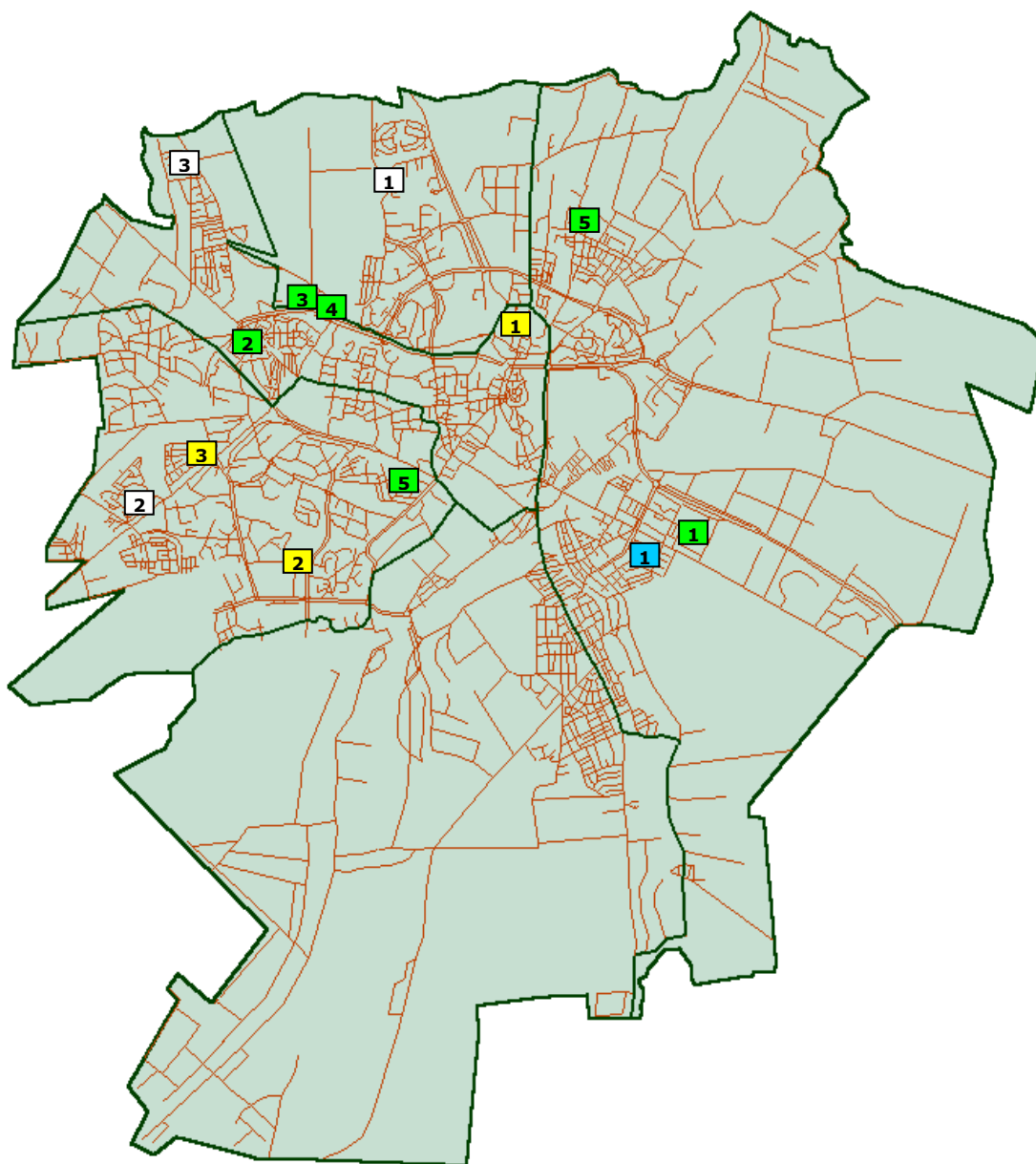
¹⁸ **Art. 102.** „Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego:

- 1) wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się;
- 2) umożliwi wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu;
- 3) współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny.”

Placówka opiekuńczo - wychowawcza może łączyć zadania placówek typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno - terapeutycznego.

2.2.1. Placówki opiekuńczo – wychowawcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin

Mapa 3. Rozmieszczenie przestrzenne placówek opiekuńczo wychowawczych na terenie Miasta Lublin w 2014 roku

Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego

- 1** Rodzinny Dom Dziecka - ul. Harnasie 3/26-27
- 2** Rodzinny Dom im. Serca Jezusa - ul. Judyma 47
- 3** Rodzinny Dom im. św. Dominika - ul. Kąkolowa 7

Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego i interwencyjnego

- 1** Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze - Rodzinka I, II, III, IV, V, VI - ul. Pogodna 31
- 2** Dom Rodzinny Nr 1 - ul. Kilińskiego 12
- 3** Dom Rodzinny Nr 2 - ul. Mineralna 21
- 4** Dom Rodzinny Nr 3 - ul. Generała Bolesława Ducha 38
- 5a** Dom Rodzinny Nr 4 - ul. Gliniana 17/18
- 5b** Dom Rodzinny Nr 4 - ul. Strzembosza 1/73

Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego

- 1** Dom Dziecka im. Janusza Korczaka - ul. Sieroca 15
- 2** Dom Młodzieży SOS - ul. Jutrzenki 1
- 3** Dom im. Matki Weroniki - ul. Romanowskiego 6

Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu interwencyjnego

- 1** Pogotowie Opiekuńcze - ul. Kosmonautów 51

W 2014 roku w Lublinie funkcjonowało 17 placówek opiekuńczo-wychowawczych. Miasto Lublin prowadziło 13 placówek - 1 socjalizacyjną, 1 rodzinną, 10 łączących funkcje socjalizacyjną i interwencyjną, oraz 1 interwencyjną. Na podstawie umowy zlecającej podmiotom pozarządowym ich prowadzenie działały 4 placówki – 2 socjalizacyjne, 2 rodzinne (dla Domu im. Matki Weroniki, Rodzinnego Domu im. św. Dominika, Domu Młodzieży SOS - umowy zawarte w 2013 r. obowiązują do 31 marca 2018 roku, natomiast dla Rodzinnego Domu im. Serca Jezusa umowa obowiązuje do 31 marca 2016 roku).

W Lublinie funkcjonowały zatem:

- 3 placówki socjalizacyjne,
- 3 placówki rodzinne,
- 1 interwencyjna,
- 10 łączących funkcję placówki socjalizacyjnej i interwencyjnej.

Placówki opiekuńczo – wychowawcze dysponowały **łącznie 256 miejscami**. W ciągu 2014 roku umieszczonych było w nich **366 dzieci** (w tym 298 dzieci w placówkach prowadzonych przez Miasto).

Tabela 20. Placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie Miasta Lublin w 2014 roku.

placówki opiekuńczo-wychowawcze		Prowadzone przez Miasto Lublin			Działające na zlecenie Miasta Lublin			
		Liczba miejsc (31.12.14)		Liczba dzieci korzystających w 2014 r.	Liczba miejsc (31.12.2014r.)	Liczba dzieci korzystających w 2014 r.		
		ogółem	interw.					
typy placówek	socjalizacyjne	Dom Dziecka im. Janusza Korczaka		30	x	36	x	x
		Dom Młodzieży SOS		x	x	x	44	47
		Dom im. Matki Weroniki						
rodzinne		Rodzinny Dom Dziecka		8	x	9	x	x

	Rodzinny Dom im. Serca Jezusa	x	x	x	16	21
	Rodzinny Dom im. św. Dominika					
socjalizacyjne i interwencyjne	Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza - Rodzinka I	128	31	158	x	x
	Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza - Rodzinka II					
	Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza - Rodzinka III					
	Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza - Rodzinka IV					
	Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza - Rodzinka V					
	Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza - Rodzinka VI					
	Dom Rodzinny Nr 1					
	Dom Rodzinny Nr 2					
	Dom Rodzinny Nr 3					
	Dom Rodzinny Nr 4					
interwencyjna	Pogotowie Opiekuńcze	30	30	95	x	x
Razem placówki opiekuńczo - wychowawcze		196	61	298	60	68

W 2014 roku dofinansowanie do funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych działających na zlecenie Miasta Lublin wyniosło **1 680 0317,52 zł (w tym 922 129,12 zł dofinansowanie utrzymania dzieci pochodzących z innych powiatów)**.

W sprawie przyjęcia do placówki opiekuńczo – wychowawczej funkcjonującej na terenie Lublina dziecka pochodzącego z terenu innego powiatu oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na utrzymanie dziecka w placówce zawierane są porozumienia między Miastem Lublin a odpowiednim Powiatem.

W 2014 roku w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w Lublinie przebywało 143 dzieci pochodzących z 32 powiatów oraz 4 dzieci z innych państw.

Tabela 21. Dzieci z innych powiatów przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Miasta.

Powiat z którego dziecko pochodzi		Placówki prowadzone przez Miasto Lublin												Placówki działające na zlecenie Miasta Lublin				Razem
		Placówka O-W – Rodzinka I	Placówka O-W – Rodzinka II	Placówka O-W – Rodzinka III	Placówka O-W – Rodzinka IV	Placówka O-W – Rodzinka V	Placówka O-W – Rodzinka VI	Dom Rodzinny Nr 1	Dom Rodzinny Nr 2	Dom Rodzinny Nr 3	Dom Rodzinny Nr 4	Dom Dziecka im. J. Korczaka	Rodzinny Dom Dziecka	Pogotowie Opiekuńcze	Dom Młodzieży SOS	Dom im. Matki Weroniki	Rodzinny Dom im. Serca Jezusa	
1	bialski													2				2
2	białobrzeski														2	1		3
3	biłgorajski													1				1
4	Gdańsk												1					1
5	grójecki													3				3
6	janowski															1		1
7	kozienicki													1				1
8	krasnostawski		1															1
9	kraśnicki												1	1				2
10	legionowski													1				1
11	lubański												1					1
12	lubartowski		2								2		6	2				12
13	lubelski	2				2	1				5		17	1				28
14	łęczyński	2			1								1	1	1			6
15	Łódź													1				1
16	mławski													1				1
17	mrągowski													1				1
18	piaseczyński												2					2
19	parczewski	2														4		6
20	pruszkowski													1				1
21	pucki												1					1
22	puławski		1								1		2					4
23	Radom													1				1
24	radzyński				2										2			4
25	rycki		3		2	1		1	8	2			4	1			1	23

26	Siedlce													1					1
27	stalowowski												1						1
28	świdnicki		2	6	2	2	1	1	3		2			5					24
29	Tarnobrzeg													1					1
30	włodawski												1	1			3		5
31	zamojski												1						1
32	zwoleński																1		1
33	obcokrajowcy												4						4
Razem dzieci:		6	9	6	7	5	2	2	11	2	2	8	0	49	22	5	10	1	147
		109												38					

Łączna kwota zobowiązań powiatów na rzecz Miasta Lublin za 2014 rok wynikająca z realizacji porozumień wyniosła **3 356 343,95** zł. Zobowiązania powiatów z tytułu ponoszenia wydatków za pobyt dzieci w placówkach realizujących zadania interwencyjne funkcjonujących w Lublinie na rzecz Miasta Lublin w 2014 roku wyniosła **802 795,42** zł.¹⁹

2.2.2. Koszty utrzymania dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej

Średnie miesięczne²⁰ wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca danego roku.

Na podstawie informacji złożonych przez dyrektorów i głównych księgowych poszczególnych placówek, wyliczona została w 2014 roku wysokość średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w poszczególnych placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących w Lublinie.

Zarządzeniem nr 20/3/2014 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 10 marca 2014 roku, ustalone zostały średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta Lublin w 2014 roku. Wynosiły one:

- 1) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka I – 3 509 zł;
- 2) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka II – 3 999 zł;

¹⁹ (bez uwzględnienia miesiąca grudnia 2014 ze względu na płatność zobowiązań w miesiącu styczniu 2015 r.)

²⁰ Zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2012 roku określeniem zawartym w art. 196 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego.

- 3) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka III – 3 733 zł;
- 4) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka IV – 3 873 zł;
- 5) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka V – 3 659 zł;
- 6) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka VI – 4 120 zł;
- 7) Dom Rodzinny Nr 1 – 4 800 zł;
- 8) Dom Rodzinny Nr 2 – 4 378 zł;
- 9) Dom Rodzinny Nr 3 – 4 261 zł;
- 10) Dom Rodzinny Nr 4 – 4 420 zł;
- 11) Dom Dziecka im. Janusza Korczaka – 4 916 zł;
- 12) Rodzinny Dom Dziecka – 3 760 zł;
- 13) Pogotowie Opiekuńcze – 5 861 zł;
- 14) Dom im. Matki Weroniki – 3 297 zł;
- 15) Rodzinny Dom im. Serca Jezusa – 3 125 zł;
- 16) Rodzinny Dom im. św. Dominika – 2 965 zł;
- 17) Dom Młodzieży SOS – 4 987 zł.

2.2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza organizowana w innych powiatach

W przypadku braku możliwości umieszczenia dziecka pochodzącego z Lublina w placówce na terenie Miasta Lublin podejmowane są działania zmierzające do umieszczenia dzieci w placówkach funkcjonujących na terenie innego powiatu. W okresie sprawozdawczym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie **12 powiatów** przebywało **89 dzieci pochodzących z Lublina**. Między powiatami i Miastem Lublin zostały ustalone zasady dotyczące umieszczania dzieci w placówkach i kosztów ich utrzymania sformułowane w formie odpowiednio zawartych porozumień.

Tabela 22. Dzieci pochodzące z Lublina przebywające w placówkach opiekuńczo –wychowawczych poza Lublinem w 2014 roku

L.P.	powiat	placówka	Liczba dzieci przebywających w 2014 roku	Stan w dniu 31.12.2014
1	białski	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Janowie Podlaskim	1	1
2	białogardzki	Wioska Dziecięca SOS w Karlinie	4	2
3	biłgorajski	Wioska Dziecięca SOS w Biłgoraju	17	11
4	grudziądzki	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Białochowie	2	0
5	kolbuszowski	Katolicka Placówka Wychowawcza „Nasz Dom” w Widelce	1	1
6	Koszalin	Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa SOS	2	1
7	krasnostawski	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasz Dom” w Tuligłowach	2	2
8		Dom Dziecka w Krasnymstawie	2	2

8	kraśnicki	Wioska Dziecięca SOS w Kraśniku	16	13
9		Młodzieżowa Wspólnota Mieszkańcowa	6	6
10		Dom Dziecka w Kraśniku	1	1
11	lubelski	Dom Dziecka w Woli Gałęzowskiej	3	3
12		Dom Dziecka w Przybysławicach	2	2
13	Siedlce	„Dom pod Kasztanami”	5	5
14		Wioska Dziecięca SOS	20	19
15	wołomiński	Rodzinny Dom Dziecka Nr 4 w Międzyzlesiu	1	0
16		Dom Dziecka w Równem	1	0
17	Zamość	Dom Dziecka	3	3
Razem osób:			89	72

Zobowiązania Miasta Lublin w 2014 roku w stosunku do innych powiatów z tytułu pobytu dzieci z Lublina w placówkach opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na ich terenie wyniosły **2 724 728,89 zł**.

3. Usamodzielnienia

Pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w roku 2014 znajdowało się **624** usamodzielnianych wychowanków z czego:

- 391 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej²¹
- 233 wychowanków z 74 placówek²²

Najwięcej wychowanków usamodzielnia się z placówek opiekuńczo-wychowawczych typu: socjalizacyjnego, rodzinnego i interwencyjnego (z 34 placówek, w tym 15 to placówki lubelskie). Kolejną grupą są wychowankowie opuszczający młodzieżowe ośrodki wychowawcze. W 2014 roku usamodzielniali się wychowankowie z 24 młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Pozostali wychowankowie rekrutowali się z 13 zakładów poprawczych, z 1 schroniska dla nieletnich oraz z 2 młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

272 osobom usamodzielnianym (43,59%) przyznano decyzją przynajmniej jedno świadczenie w ramach pomocy w usamodzielnieniu: 181 osobom z rodzin zastępczych

²¹ Uwzględniono wychowanków zarówno pochodzących, osiedlających się, jak i zamieszkujących w Mieście Lublin.

²² Z czego 64 osoby to wychowankowie z 40 placówek, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

oraz 91 osobom z placówek (z czego 15 osobom usamodzielnianym o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej).

Łącznie wydatki na usamodzielnienie tj. pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie w formie rzeczowej, pomoc pieniężna na usamodzielnienie wyniosły w 2014 roku **1 262 721,82zł.**

Tabela 23. Świadczenia wypłacone w ramach wsparcia w usamodzielnieniu w 2014 r.

Rodzaj świadczenia (pieniężnego)	Osoby usamodzielniane					
	z rodzinnej pieczy zastępczej			z placówek		
	Liczba		Kwota	Liczba		Kwota
	świadczeń wypłaconych	Osób		świadczeń wypłaconych	Osób	
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	22	22	107 091,00	9	9	51 069,00
	z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej			2	2	8 235,00
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	1 385 (z czego 97 św. wkład własny EFS)	155 (w tym 18 os. wkład własny EFS)	681 853,75 (z czego 47.799,40 wkład własny EFS)	644 (z czego 33 św. wkład własny EFS)	75 (w tym 7 os. wkład własny EFS)	318 416,07 (z czego 16.382,00 wkład własny EFS)
	z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej			94	13	46 297,17
Pomoc na zagospodarowanie	26	26	60 705,00	16	16	43 587,00
	z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej			4	4	9 882,00
Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	X	6	X	X	10	X
Łącznie			849 649,75	Łącznie		413 072,07
Łącznie wydatki na usamodzielnienia			<u>1 262 721,82 zł</u>			

Bardzo ważną formą wsparcia w usamodzielnieniu wychowanków są mieszkania chronione. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby usamodzielniane, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia oraz integracji ze społecznością lokalną. Miasto Lublin w roku 2014 dysponowało 7 mieszkaniami chronionym z 25 miejscami. W ciągu całego 2014 r. z pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystały **32 osoby.** (szczegółowe dane – strona 99).

Realizacja projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2014 roku 32 wychowanków rodzin zastępczych i placówek uczestniczyło w projekcie systemowym „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

W ramach realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia w stosunku do uczestników projektu systemowego „Człowiek inwestycją społeczeństwo” zastosowano **zestaw instrumentów o charakterze aktywizującym**, mających doprowadzić uczestników projektu do ich integracji ze społeczeństwem oraz aktywizacji zawodowej.

Ze względu na rodzaj, udzielone zostały następujące świadczenia uczestnikom projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”:

Tabela 24. Koszt realizacji zadań w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”

Rodzaj	Koszt realizacji w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”	
	z placówek	z rodzinnej pieczy zastępczej
	kwota świadczenia	kwota świadczenia
Instrumenty aktywizacji zawodowej		
Warsztaty „Aktywne poszukiwanie pracy z autoprezentacją”	441,60	870,78
Usługa doradcy zawodowego	0	283,40
Instrumenty aktywizacji edukacyjnej		
Kurs języka angielskiego	2 329,98	1 553,32
Kurs „pierwsza pomoc medyczna”	1 672,00	0
Kurs księgowości	0	5 221,00
Kurs „Obsługa kasy fiskalnej”	450,00	0
Kurs „Spawanie MIG 131”	0	2 500,00
Kurs „murarza”	0	5 500,00
Opłata za studia	0	2 658,00
Zakup podręczników szkolnych, akademickich	768,51	0
Zajęcia wyrównawcze wiedzę z języka angielskiego	1 648,40	7 005,70
Zajęcia wyrównawcze wiedzę z matematyki	1 810,00	5 430,22
Zajęcia poszerzające wiedzę z języka hiszpańskiego	0	1 855,59

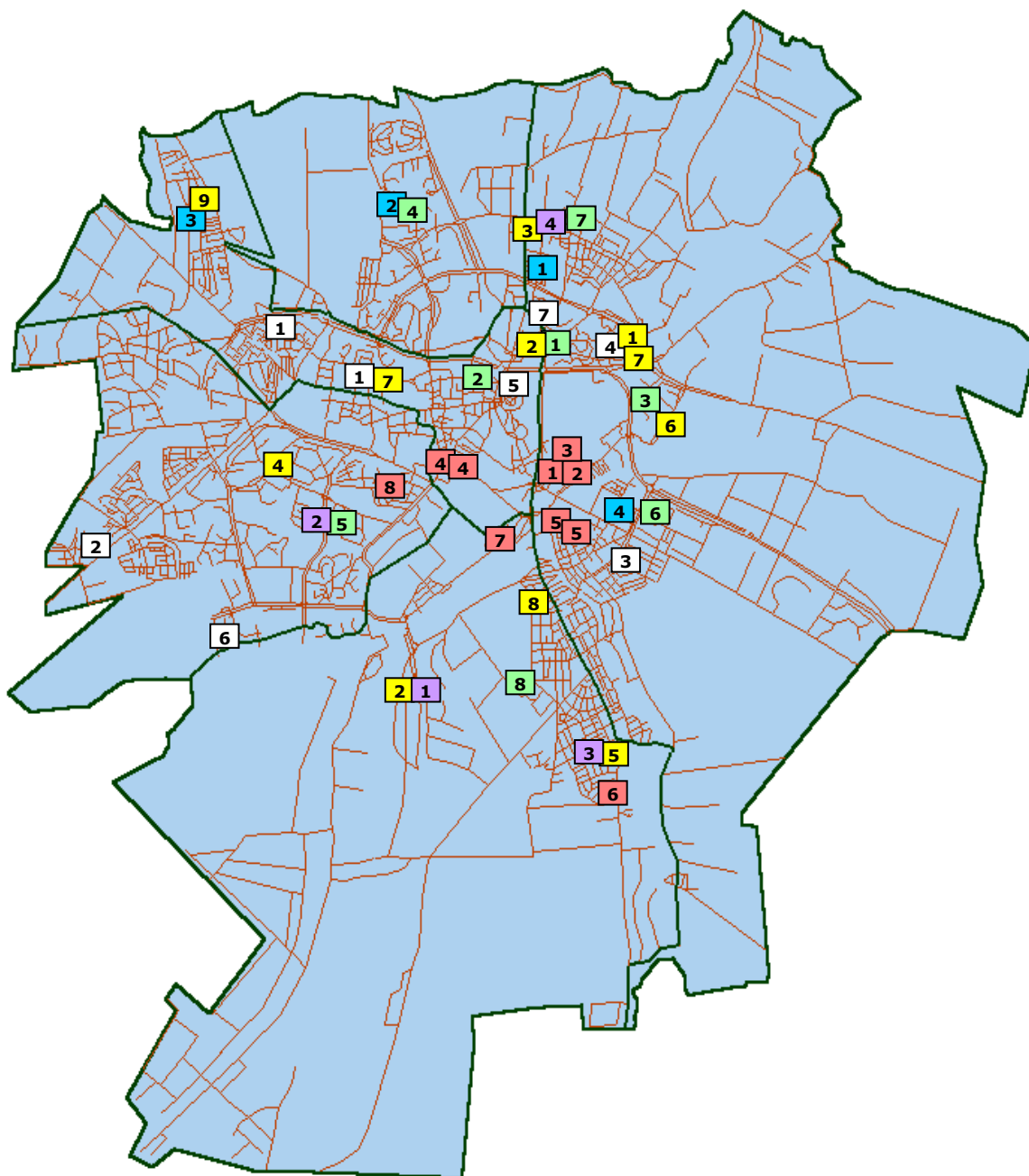
Zajęcia wyrównujące wiedzę z fizyki	0	1 267,00
Zajęcia poszerzające wiedzę z języka francuskiego	0	1 932,00
Kurs „Techniki szybkiego uczenia się i zapamiętywania”	426,14	2 556,86
Instrumenty aktywizacji społecznej		
Warsztaty „Planowania rodziny oraz profilaktyka uzależnień”	448,00	1 120,00
Warsztaty społeczno-kulturowe połączone z wyjazdem do Warszawy na spektakl teatralny	933,32	3 033,29
Warsztaty kulinarne	0	3 660,00
Trening kompetencji i umiejętności społecznych	0	819,30
Indywidualne poradnictwo psychologiczne	0	114,00
Częściowe dofinansowanie do opłat za stancję	4 500,00	6 300,00
Częściowe dofinansowanie do opłat za czynsz	438,27	4 250,00
Dofinansowanie do opłat za pobyt w mieszkaniu chronionym	1 120,96	2 123,66
Instrumenty aktywizacji zdrowotnej		
Terapia rodzinna	0	750,00
Łączny koszt instrumentów aktywnej integracji	16 987,18	60 803,95
Łącznie wydatki na uczestników projektu systemowego	77 791,13 zł	
Suma wkładu własnego: 64 181,40 zł; 130 świadczeń (dla 25 osób)		

Aktywizowanie młodzieży w kierunku zdobycia lub podniesienia kwalifikacji oraz nabycia nowych umiejętności, jest istotnym działaniem prowadzonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w ramach tworzonego sprawnego systemu usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem. Dotychczas realizowane działania w tym zakresie zwiększają szanse młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym na podjęcie zatrudnienia, a w konsekwencji na usamodzielnienie.

VII. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ I OŚRODKI WSPARCIA

W 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie sprawował nadzór merytoryczny nad działalnością 7 domów pomocy społecznej i 39 ośrodków wsparcia. Na mapie nr 4 przedstawiono system funkcjonujących w Mieście Lublin placówek.

Mapa 4. Domy Pomocy Społecznej i Ośrodki Wsparcia na terenie Miasta Lublin w 2014 r.

Domy Pomocy Społecznej

- 1 DPS im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie, ul. Głowackiego 26
- 1a Filia DPS im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie, ul. Miernicza 10
- 2 DPS "Betania" w Lublinie, Al. Kraśnicka 223
- 3 DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie w Lublinie, ul. Kosmonautów 78
- 4 DPS "Kalina" w Lublinie, ul. Kalinowszczyzna 84
- 5 DPS im. Wiktorii Michalisowej w Lublinie, ul. Archidiakańska 7
- 6 DPS im. Błogosławionego Jana Pawła II, ul. Ametystowa 22
- 7 Prawosławny DPS Diecezji Lubelsko-Chełmskiej, ul. Dolińskiego 1

Środowiskowe domy samopomocy

- 1 ŚDS "Kalina", ul. Kalinowszczyzna 84
- 2 ŚDS, ul. Nałkowskich 78 (w Zespole Ośrodków Wsparcia)
- 2a Filia ŚDS przy ul. Nałkowskich 78, ul. Lwowska 28
- 3 ŚDS "Absolwent", ul. Spółdzielczości Pracy 65
- 4 ŚDS "Roztocze", ul. Wallenroda 2a
- 5 ŚDS "Misericordia", ul. Abramowicka 2
- 6 ŚDS "Serce", ul. Gospodarcza 32
- 7 ŚDS "Mefazja", ul. Towarowa 19
- 7a Filia ŚDS "Mefazja" – "MEMORY", al. Raclawickie 22
- 8 ŚDS "Akademia Artystyczna", ul. Wyścigowa 31
- 9 ŚDS, ul. Zbożowa 22A (w Zespole Ośrodków Wsparcia)

Dzienne domy pomocy

- 1 Centrum Usług Socjalnych, ul. Lwowska 28 (w Zespole Ośrodków Wsparcia)
- 2 Centrum Dniennego Pobytu dla Seniorów nr 1, ul. Poturzyńska 1 (w Zespole Ośrodków Wsparcia)
- 3 Centrum Dniennego Pobytu dla Seniorów nr 2, ul. Maszynowa 2 (w Zespole Ośrodków Wsparcia)
- 4 Centrum Dniennego Pobytu dla Seniorów nr 3, ul. Niecała 16 (w Zespole Ośrodków Wsparcia)
- 5 Centrum Dniennego Pobytu dla Seniorów nr 4, ul. Pozytywistów 16 (w Zespole Ośrodków Wsparcia)
- 6 Klub Seniora „Pogodna”, ul. Pogodna 19 (w Zespole Ośrodków Wsparcia)
- 7 Klub Seniora „Owocowa”, ul. Owocowa 6 (w Zespole Ośrodków Wsparcia)
- 8 Klub Seniora „Róży Wiatrów”, ul. Róży Wiatrów 9 (w Zespole Ośrodków Wsparcia)

Ośrodki wsparcia dla osób bezdomnych

- 1 Schronisko dla bezdomnych kobiet, ul. Bronowicka 3a
- 2 Całoroczna noclegownia dla bezdomnych kobiet, ul. Bronowicka 3a
- 3 Ośrodek wsparcia dla samotnych matek, ul. Bronowicka 3
- 4 Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych, ul. Dolna Panny Marii 32
- 4a Sezonowa noclegownia dla bezdomnych mężczyzn, ul. Dolna Panny Marii 32
- 5 Schronisko dla bezdomnych mężczyzn, ul. Garbarska 17
- 5a Sezonowa noclegownia dla bezdomnych mężczyzn, ul. Garbarska 17
- 6 Sezonowa noclegownia dla bezdomnych mężczyzn, ul. Abramowicza 2F
- 7 Całoroczna noclegownia dla bezdomnych mężczyzn, ul. Młyńska 8
- 8 Ośrodek wsparcia dla samotnych matek i kobiet w ciąży, ul. Chmielewskiego 9

Kluby samopomocy

- 1 Klub Samopomocy "Przystań", ul. Nałkowskich 78 (w Zespole Ośrodków Wsparcia)
- 2 Klub Samopomocy "Galeria", ul. Pozytywistów 16 (w Zespole Ośrodków Wsparcia)
- 3 Klub Samopomocy "Misericordia", ul. Abramowicka 2
- 4 Klub Samopomocy „Absolwent”, ul. Spółdzielczości Pracy 65

Inne ośrodki wsparcia

- 1 Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, ul. Bazylianówka 44
- 2 Dzienny Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci i Młodzieży z Niepełnosprawnością Intelektualną, ul. Poturzyńska 1 (w Zespole Ośrodków Wsparcia)
- 3 Ośrodek Wsparcia dla Osób z Niepełnosprawnością „Benjamin”, ul. Zbożowa 22A
- 4 Świetlica dla Seniorów, ul. Puchacza 6

1. Liczba osób korzystających z pomocy w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia

W okresie sprawozdawczym pomoc w ośrodkach wsparcia i domach pomocy społecznej otrzymało łącznie **3 971** osób.

Tabela 25. Liczba osób korzystających w 2014 roku z pomocy w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia w Mieście Lublin.

Wyszczególnienie	Jednostki organizacyjne o zasięgu lokalnym – finansowane z budżetu gmin				Jednostki organizacyjne o zasięgu ponad gminnym – finansowane z budżetu powiatów				Ogółem – liczba jednostek	Ogółem – liczba osób
	podmiot prowadzący – gmina		inny podmiot prowadzący		podmiot prowadzący – powiat		inny podmiot prowadzący			
	<i>liczba jednostek</i>	<i>liczba osób</i>	<i>liczba jednostek</i>	<i>liczba osób</i>	<i>liczba jednostek</i>	<i>liczba osób</i>	<i>liczba jednostek</i>	<i>liczba osób</i>		
domy pomocy społecznej	0	0	0	0	6	701	1	31	7	732
środowiskowe domy samopomocy	0	0	0	0	3	168	6	361	9	529

ośrodki wsparcia	kluby samopomocy dla osób z zaburzen. psychicznymi	3	60	0	0	2	103	2	347	7	510
	dzienne domy pomocy/ZOW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	noclegownie, schroniska, domy dla bezdomnych	0	0	8	619	0	0	0	0	8	619
	jadłodajnie	0	0	1	425	0	0	0	0	1	425
	inne ośrodki wsparcia	10	946	3	165	0	0	1	45	14	1 156
ośrodki wsparcia		13	1 006	12	1 209	5	271	9	753	39	3 239
RAZEM		13	1 006	12	1 209	11	972	10	784	46	3 971

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 MOPR nadzorował realizację umów zawartych pomiędzy Prezydentem Miasta, a organizacjami pozarządowymi na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym:

- 1) z *Lubelskim Towarzystwem Dobroczynności*:
 - na prowadzenie ośrodka wsparcia w formie środowiskowego domu samopomocy dla 97 osób niepełnosprawnych intelektualnie,
- 2) z *Charytatywnym Stowarzyszeniem Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja”*
 - na prowadzenie ośrodka wsparcia w formie schroniska dla mężczyzn mieszkańców Miasta Lublin, w okresie od dnia 1 stycznia 2014r. do dnia 30 czerwca 2016r.- 34 miejsca, w tym utworzenie i prowadzenie 8 miejsc interwencyjnych dla osób niepełnosprawnych ruchowo,
 - na prowadzenie całorocznej noclegowni dla bezdomnych mężczyzn mieszkańców Miasta Lublin, w okresie od dnia 1 stycznia 2014r. do dnia 30 czerwca 2016r.- 25 miejsc,
 - na prowadzenie przez okres 5 miesięcy rocznie w latach 2014-2016 sezonowej noclegowni dla bezdomnych mężczyzn mieszkańców Miasta Lublin - 54 miejsca,
- 3) z *Diecezją Lubelsko - Chełmską*
 - na prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 czerwca 2016r.- 26 miejsc,
- 3) z *Lubelskim Stowarzyszeniem Ochrony Zdrowia Psychicznego*
 - na prowadzenie ośrodka wsparcia w formie środowiskowego domu samopomocy typu A dla osób z zaburzeniami psychicznymi w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 czerwca 2016r.- 18 miejsc,
- 4) z *Lubelskim Towarzystwem Dobroczynności*

- na realizację inwestycji: wykonanie dźwigu osobowego w budynku Środowiskowego Domu Samopomocy „Roztocze”, ul. Wallenroda 2 a.

2. Domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej dysponowały łącznie 606 miejscami, z których w 2014 roku skorzystały 732 osoby. Średni okres oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej wynosił około sześciu miesięcy. Na dzień 31 grudnia 2014 roku na umieszczenie w domach pomocy społecznej oczekiwało łącznie **175** osób w tym:

- DPS im. M.T. z Kalkuty – **43** osoby,
- DPS „Kalina” – **45** osób,
- DPS im. W. Michelisowej – **11** osób,
- DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie – **20** osób,
- DPS „Betania” – **19** osób,
- Prawosławny DPS Diecezji Lubelsko - Chełmskiej – **5** osób,
- DPS im. Św. Jana Pawła II – **32** osoby.

Tabela 26. Liczba miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej na terenie Miasta Lublin w 2014 roku

Kategoria informacji	DPS im. Matki Teresy z Kalkuty	DPS Kalina	DPS im. Wiktorii Michelisowej	DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie	DPS Betania	Prawosławny DPS Diecezji Lubelsko-Chełmskiej	Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Lublinie przy ul. Ametystowej
Liczba miejsc statutowych stan na dzień 31.12.2014r.	134	101	64	98	135	26	48
Liczba mieszkańców w ciągu całego okresu sprawozdawczego	147	128	87	113	169	31	57

Zarządzeniem nr 19/3/2014 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 10 marca 2014 roku ustalono koszty utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej na terenie Miasta Lublin w 2014 roku. Wynosiły one:

1. *Dom Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty przy ul. Głowackiego 26–3* **276 zł;**
2. *Dom Pomocy Społecznej „Kalina” przy ul. Kalinowszczyzna 84* – **2 986 zł;**
3. *Dom Pomocy Społecznej im. W. Michelisowej przy ul. Archidiakońskiej 7* – **3 253 zł;**

4. Dom Pomocy Społecznej dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie przy ul. Kosmonautów 78 – **3 659 zł**;
5. Dom Pomocy Społecznej „Betania” przy Al. Kraśnickiej 223 – **3 065 zł**;
6. Prawosławny Dom Pomocy Społecznej Diecezji Lubelsko – Chełmskiej przy ul. Dolińskiego 1 – **2 965 zł**;
7. Dom Pomocy Społecznej im. Św. Jana Pawła II – **3 860 zł**.

Skierowania do domów pomocy społecznej odbywają się systematycznie. W przypadku braku miejsc w domach na terenie Miasta Lublin, osoby kierowane są poza Lublin. W roku 2014 roku w 45 domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie 26 powiatów umieszczonych było łącznie **289** osób pochodzących z Lublina.

Osoby, którym odmówiono skierowania do domu pomocy społecznej mają zabezpieczoną pomoc w formie usług opiekuńczych.

Koszt pobytu mieszkańców Miasta Lublin w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów w 2013 roku wyniósł 5 976 684,80 zł. Średni koszt dopłaty do pobytu gminy Lublin wyniósł 2 010,46 zł miesięcznie na jednego mieszkańca.

3. Ośrodki wsparcia

W 2014 roku funkcjonowało 39 ośrodków wsparcia dysponujących 1 362 miejscami. Z pomocy ośrodków w 2014 roku skorzystało 3 239 osób, w tym 1 277 osób korzystało z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez Miasto Lublin, a 1 962 osoby z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez podmioty niepubliczne.

Najliczniejszą grupę korzystającą z usług ośrodków wsparcia stanowiły osoby z zaburzeniami psychicznymi, korzystające z usług w środowiskowych domach samopomocy i klubach samopomocy. W trzynastu tego typu placówkach wsparcie otrzymało 979 osób.

Drugą pod względem liczebności grupą, były osoby przebywające w schroniskach i noclegowniach dla bezdomnych. W okresie sprawozdawczym pomocy w formie schronienia udzielono 619 osobom w ośmiu placówkach. Liczną grupę stanowiły także osoby w wieku starszym korzystające z usług innych ośrodków wsparcia.

W odpowiedzi na potrzeby środowiska lokalnego w 2014 roku powstały 3 nowe ośrodki wsparcia funkcjonujące w strukturze Zespołu Ośrodków Wsparcia:

- Klub Seniora “Róży Wiatrów” przy ul. Róży Wiatrów 9
- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Zbożowej 22A
- Ośrodek Wsparcia dla Osób z Niepełnosprawnością “Benjamin” ul. Zbożowa 22 A

VIII. POMOC NA RZECZ CUDZOZIEMCÓW

Zgodnie z przyjętym planem pracy na 2014 rok w zakresie pomocy cudzoziemcom kontynuowano następujące zadania:

- realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, w tym między innymi realizację indywidualnych programów integracyjnych i prowadzenia mieszkań chronionych.
- okresowe analizy w zakresie dominujących problemów społecznych i potrzeb cudzoziemców oraz zgłaszano propozycje rozwiązań, w tym w sposób szczególny inicjowano działania zmierzające do:
 - ograniczenia wśród cudzoziemców żebractwa oraz zachorowalności na gruźlicę;
 - analizy wpływu na ustawę o pomocy społecznej projektowanych zmian w ustawie o cudzoziemcach.
- uczestnictwo cudzoziemców w projektach dotyczących szeroko rozumianej migracji i wielokulturowości.
- realizacja projektu „Mieszkanie i praca – integracja cudzoziemców w Lublinie” współfinansowanego z EFU.
- angażowano cudzoziemców w działania na rzecz migrantów i środowiska lokalnego.

Cudzoziemcy przebywający na terytorium RP mogą korzystać z pomocy mającej na celu wspieranie procesu integracji oraz udzielanej na zasadach ogólnych.

1. Pomoc dla cudzoziemców mająca na celu wspieranie procesu integracji

W 2014 roku na mocy ustawy o pomocy społecznej i rozporządzenia w sprawie udzielenia pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą - udzielono pomocy finansowej z zakresu zadań administracji rządowej realizowanych przez powiat dla 9 rodzin cudzoziemców, które łącznie liczyły 34 osoby.

W okresie sprawozdawczym wypłacono 286 świadczeń pieniężnych dla 32 osób uprawnionych w łącznej kwocie 130 448,00 zł.

Świadczenia pieniężne dla cudzoziemców obejmowały 203 świadczenia na utrzymanie w łącznej kwocie: 111 548,00 zł. Zasiłki przeznaczone były w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny oraz opłaty mieszkaniowe. Wysokość świadczeń dla poszczególnych osób i rodzin była zróżnicowana. W zależności od indywidualnej sytuacji bytowej i uzgodnionego planu pomocy, zasiłki wahały się w granicach od 330,00 zł do 960,00 zł miesięcznie na osobę. Ponadto udzielono 83 świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego w łącznej kwocie 18 900,00 zł.

W 2014 roku cudzoziemcy mieli możliwości kształcenia językowego w postaci indywidualnych korepetycji, kursów językowych organizowanych przez lokalne organizacje pozarządowe, kursów językowych prowadzonych przez szkoły językowe, dodatkowych lekcji języka polskiego zabezpieczanych dla dzieci cudzoziemców przez szkoły, jak również z wykorzystaniem programów komputerowych do nauki języka polskiego. Pięć dorosłych osób, które realizowały w okresie sprawozdawczym program integracyjny przystąpiło do egzaminu ze znajomości języka polskiego i zaliczyło egzamin pozytywnie.

Obok pomocy finansowej cudzoziemcy korzystali ze specjalistycznego poradnictwa, świadczonego przez pracowników tut. Ośrodka oraz instytucji i organizacji współdziałających ze służbami społecznymi. W zależności od potrzeb było to poradnictwo prawne lub rodzinne.

Jednocześnie każdy cudzoziemiec otrzymywał szczegółowe informacje na temat konieczności dopełnienia formalności związanych z pobytem na terytorium RP takich jak: zameldowanie, nadanie numeru PESEL, korzystanie ze świadczeń służby zdrowia, rejestracji w Miejskim Urzędzie Pracy. Ponadto świadczone pomoc przy: opracowywaniu pism i podań, zapisywaniu dzieci do szkół, wypełnianiu wniosków i formularzy, kompletowaniu dokumentów, wynajmowaniu mieszkań i kontaktach ze środowiskiem lokalnym.

Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż w Polsce tylko dwa miasta tj. Lublin i Warszawa prowadzą mieszkania chronione dla cudzoziemców (szczegółowe informacje na powyższy temat znajdują się na str. 99).

2. Pomoc dla cudzoziemców udzielona na zasadach ogólnych

W okresie sprawozdawczym realizowano również zadania związane z udzielaniem pomocy cudzoziemcom na zasadach ogólnych, na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Pomoc kierowana była do cudzoziemców zamieszkujących na terenie Miasta Lublin i odnosiła się do osób legitymujących się ochroną uzupełniającą, pobytem tolerowanym, zgodą na zamieszkanie na czas oznaczony, zgodą na pobyt w RP obywatela Unii Europejskiej, kartą Polaka, migrantów uczestniczących w procedurze o nadanie statusu uchodźcy, jak również cudzoziemców o nieuregulowanym pobycie na terytorium RP.

W 2014 roku praca socjalna świadczona na rzecz rodzin cudzoziemskich dotyczyła ich bieżącego funkcjonowania, a także spraw związanych z zapisami ustawy o cudzoziemcach. Ponadto pracownicy MOPR Lublin kontaktowali się w sprawach cudzoziemców ze służbami medycznymi, strażą graniczną, organizacjami pozarządowymi i pracodawcami. Celem podejmowanych inicjatyw było usprawnienie procesu leczenia cudzoziemców, dokonywania opłat za usługi medyczne, dobrowolnych powrotów, legalizacji i pobytu migrantów w Polsce.

W roku 2014 pracownicy socjalni rozpoznali 54 środowiska cudzoziemskie. Dziewięć rodzin zostało objętych wyłącznie pracą socjalną, pozostałe 45 rodzin objęto również

pomocą finansową i udzielono świadczeń o łącznej wartości 240 003,07 z²³ł. Średnie roczne wydatki poniesione na rodzinę to kwota 5 000,06 zł.

3. Współpraca i udzielanie wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi.

Tutejszy Ośrodek podejmował wielokierunkowe działania zmierzające do usprawnienia i rozszerzenia oferty wsparcia dla migrantów, współpracując w tym zakresie z:

- **Stowarzyszeniem Centrum Wolontariatu w Lublinie**
Wolontariusze poprzez akcje i kampanie społeczne zabiegali o akceptację społeczną dla cudzoziemców.
- **Lubelskim Ośrodkiem dla Cudzoziemców przy ulicy Wrońskiej 5e**
Ośrodek dla Cudzoziemców informował tutejsze służby społeczne o decyzjach Szefa Urzędu d/s Cudzoziemców, w sprawie udzielenia jednej z form ochrony na terytorium RP.
- **Fundacją Instytut na rzecz Państwa Prawa ul. Chopina 14/70 w Lublinie**
Fundacja świadczyła na rzecz cudzoziemców bezpłatną pomoc prawną obejmującą informowanie o uprawnieniach przysługujących obcokrajowcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wspieranie w procedurach dotyczących legalizacji pobytu.
- **Stowarzyszeniem Homo-Faber**
Stowarzyszenie, w swej działalności koncentrowało się na wielokulturowości Miasta Lublin, w tym podejmowało działania mające na celu otwarcie społeczności lokalnej, która przyjmuje imigrantów i uchodźców oraz nauczanie języka polskiego dla cudzoziemców.

²³ W ramach zadań własnych i zleconych gminie.

IX. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W 2014 r. w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie funkcjonowały dwie świetlice socjoterapeutyczne współfinansowane ze środków GPPiRPA, mające na celu udzielanie wszechstronnej, specjalistycznej pomocy i wsparcia dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z problemem alkoholowym oraz niewydolnych wychowawczo.

W ramach zadań realizowanych w świetlicach udzielane było m.in. wsparcie w zakresie niwelowania lub ograniczania różnego typu niepowodzeń szkolnych, pomoc w sytuacjach kryzysowych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych, jak również rozwijanie indywidualnych uzdolnień, oddziaływanie psychoterapeutyczne, wdrażanie dzieci do przestrzegania norm społecznych, kształtowanie podstawowych nawyków współżycia społecznego oraz współpraca z rodzicami w sprawie postępów dziecka w procesie socjoterapii.

Świetlice socjoterapeutyczne stanowiły alternatywę spędzania czasu wolnego oraz były miejscem, gdzie dzieci mogły spotkać się z rówieśnikami, aktywnie spędzić czas wolny, rozwijać swoje zainteresowania i zdolności, jak również uczyć się samodyscypliny. Uczestnictwo dzieci w zajęciach świetlic socjoterapeutycznych przyczyniło się do poprawy ich ogólnego funkcjonowania psychospołecznego, uwrażliwienia na potrzeby innych, jak również uczyło empatii i szacunku do innych osób.

W 2014 r. do Świetlicy Socjoterapeutycznej, funkcjonującej w strukturach Filii Nr 3 MOPR w Lublinie, mieszczącej się przy ul. Głębokiej 11 uczęszczało 12 dzieci ze zmienną frekwencją. Koszt prowadzenia świetlicy w 2014 r. wyniósł 73 701,16 zł (z czego 38 385 zł stanowiły środki pozyskane z GPPiRPA, środki własne stanowiły kwotę 35 316,16 zł).

W zajęciach Świetlicy Socjoterapeutycznej, mieszczącej się przy Filii Nr 5 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, ul. Piekarska 27, we wskazanym okresie uczestniczyło 15 dzieci w wieku od 6 do 15 lat. Koszt prowadzenia świetlicy w 2014 r. wyniósł 73 436, 44 zł (z czego 36 615 zł stanowiły środki pozyskane z GPPiRPA, środki własne stanowiły kwotę 36 821, 44 zł).

Łącznie Ośrodek w ramach GPPiRPA dysponował kwotą 75 000 zł.

X. MIESZKANIA CHRONIONE

Mieszkania chronione stanowią formę pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

W roku 2014 na terenie Miasta Lublin funkcjonowało łącznie 28 mieszkań chronionych z 89 miejscami, z czego 10 mieszkań było prowadzonych przez MOPR. Lublin. Przeznaczone były w szczególności dla osób niepełnosprawnych, osób z zaburzeniami psychicznymi, cudzoziemców, usamodzielniających się wychowanków placówek oraz opuszczających rodziny zastępcze. Z pobytu w mieszkaniach chronionych w okresie sprawozdawczym skorzystało 112 osób.

1. Mieszkania chronione dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, fizycznie, z zaburzeniami psychicznymi oraz w podeszłym wieku

Mieszkania chronione prowadzone przez Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Lublinie przy ul. Ametystowej 22 im. Św. Jana Pawła II, przeznaczone są dla osób, które ze względu na chorobę, sytuację życiową, niepełnosprawność lub wiek potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki. W szczególności są to osoby uczestniczące w procesie usamodzielnienia poprzez uczestnictwo w środowiskowych domach samopomocy, warsztatach terapii zajęciowej lub zakładzie aktywności zawodowej, dla których pobyt w mieszkaniu chronionym ma stanowić etap w procesie rehabilitacji społecznej lub zawodowej.

Szczegółowe zasady dot. zasad kierowania do mieszkań chronionych prowadzonych przez ww. Dom, zostały zawarte w Zarządzeniu nr 14/2011 Prezydenta Miasta Lublin, z dnia 17 stycznia 2011 r. w sprawie zasad kierowania do mieszkań chronionych prowadzonych przez Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Lublinie, przy ul. Ametystowej 22 im. Św. Jana Pawła II.

Ww. Dom dysponuje 18 mieszkaniami chronionymi dla 39 osób. Z pobytu w mieszkaniach chronionych w roku 2014 skorzystały 52 osoby z różnym rodzajem niepełnosprawności.

2. Mieszkania chronione dla cudzoziemców

Miasto Lublin dysponuje również ofertą pomocy w postaci pobytu w mieszkaniach chronionych, przeznaczonych dla cudzoziemców, którzy korzystają z ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi 3 mieszkania chronione dla cudzoziemców, w których mogą zamieszkać 4 rodziny.

W 2014 roku z pobytu w mieszkaniach chronionych skorzystało łącznie 28 osób z 7 rodzin. Pomoc w tej formie skierowano do rodzin wielodzietnych, niepełnych, niepełnosprawnych oraz bardzo młodych.

Funkcjonowanie mieszkań chronionych było możliwe dzięki środkom Miasta Lublin oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców, pozyskanym w ramach projektu „Mieszkanie i praca - integracja cudzoziemców w Lublinie”.

3. Mieszkania chronione dla osób usamodzielnianych

Nieodłącznym elementem systemu wsparcia usamodzielniających się wychowanków są mieszkania chronione, przeznaczone dla osób opuszczających pieczę zastępczą w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 oraz z 2012 r. poz. 1519 z późn. zm.), młodzieżowy ośrodek wychowawczy lub zakład dla nieletnich.

Mieszkania chronione są wyposażone w niezbędne meble, podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego oraz w komputer. Za mieszkania chronione odpowiedzialny jest pracownik socjalny, który ma prawo wstępu do nich o każdej porze. Do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności: sprawowanie pieczy nad właściwym użytkowaniem mieszkania chronionego, kontrola przestrzegania praw i obowiązków mieszkańców, współpraca i wspieranie mieszkańców w rozwiązywaniu problemów, współpraca z opiekunami usamodzielnienia oraz kontrola realizacji przez mieszkańców indywidualnego programu usamodzielnienia. Osoba usamodzielniana zamieszkująca w mieszkaniu chronionym jest obowiązana do ponoszenia częściowych kosztów utrzymania tego mieszkania proporcjonalnie do swoich dochodów. W uzasadnionych przypadkach Prezydent może ją zwolnić z ponoszenia opłat.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku na terenie Miasta Lublin funkcjonowało 7 mieszkań chronionych dysponujących 25 miejscami, z których skorzystały 32 osoby usamodzielniające się (w tym 21 osób z placówek i 11 z rodzinnej pieczy zastępczej).

Wg stanu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego w mieszkaniach chronionych dla osób usamodzielnianych przebywało łącznie (w tym 12 osób z placówek i 8 z rodzinnej pieczy zastępczej).

Tabela 27. Osoby usamodzielniane, w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, wg stanu na dzień 31.12.2014 roku

Wyszczególnienie	Osoby usamodzielniane w mieszkaniach chronionych	
	z rodzinnej pieczy zastępczej	z placówek
	liczba mieszkańców na ostatni dzień okresu sprawozdawczego	liczba mieszkańców na ostatni dzień okresu sprawozdawczego
ul. Mireckiego (1 miejsce) Uruchomiono: 17.10.2011 r.	1	0
ul. Mireckiego (1 miejsce) Uruchomiono: 17.10.2011 r.	0	1
ul. Mireckiego (2 miejsca) Uruchomiono: 17.10.2011 r.	1	1
ul. Ogrodowa (6 miejsc) Uruchomiono: 01.01.2005 r.	2	2
ul. Staszica (5 miejsc) Uruchomiono: 01.10.2010 r.	1	3
ul. Wyżynna (5 miejsc) Uruchomiono: 01.07.2013 r.	2	2
ul. Wyżynna (5 miejsc) Uruchomiono: 01.01.2013 r.	1	3

XI. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA LUBLIN 2005 – 2013

Rok 2014 był pierwszym rokiem realizacji zadań w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014 – 2020 przyjętej Uchwałą Nr 1021/XXXIX/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 13 marca 2014r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014 – 2020.

Całość realizowanych zadań wpisywała się swoim zakresem w 6 Celów Głównych Strategii:

Cel 1 – Utworzenie zintegrowanego i dynamicznego systemu efektywnie wspierającego mieszkańców miasta i ich rodziny

Cel 2 – Stworzenie warunków dla godnego funkcjonowania w społeczeństwie osób z niepełnosprawnością

Cel 3 – Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania seniorów, pobudzenia ich aktywności społecznej i poprawie wizerunku

Cel 4 – Organizacja działań wspomagających osoby zagrożone uzależnieniami, osoby uzależnione i ich rodziny oraz osoby dotknięte przemocą w rodzinie

Cel 5 – Organizacja kompleksowych działań na rzecz dzieci, osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel 6 – Wspieranie rozwoju zawodowego osób uczestniczących w rozwiązywaniu problemów społecznych

W roku 2014 koszt zrealizowanych zadań wyniósł łącznie **203 775 212,28 zł**, z czego **86 837 819,63 zł (42,6%)** pochodziło z budżetu Miasta Lublin, **86 212 117,5 zł (42,3%)** pochodziło z budżetu państwa, zaś **30 725 275,15 zł (15,1%)** z innych źródeł, w tym m.in. ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Należy podkreślić, że wiele z podejmowanych działań na rzecz mieszkańców Miasta Lublin realizowanych było bezkosztowo, lub w oparciu o środki przekazane przez sponsorów.

Poniżej uszeregowano Cele Strategii ze względu na wysokość kosztów poniesionych na realizację zadań w ich ramach:

- Celu 1 - Utworzenie zintegrowanego i dynamicznego systemu efektywnie wspierającego mieszkańców miasta i ich rodziny – 48% ogółu kosztów, tj. łącznie 97 714 163,94 zł;
- Cel 5 - Organizacja kompleksowych działań na rzecz dzieci, osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym – 21% ogółu kosztów, tj. łącznie 42 500 471,81 zł;
- Cel 3 - Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania seniorów, pobudzenia ich aktywności społecznej i poprawie wizerunku – 20% ogółu kosztów, tj. łącznie 41 111 766,50 zł;
- Cel 2 - Stworzenie warunków dla godnego funkcjonowania w społeczeństwie osób z niepełnosprawnością - 4,9% ogółu kosztów, tj. łącznie 9 943 634,96 zł;
- Cel 6 - Wspieranie rozwoju zawodowego osób uczestniczących w rozwiązywaniu problemów społecznych – 4,1% ogółu kosztów, tj. łącznie 8 321 896,84 zł;

- Cel 4 - Organizacja działań wspomagających osoby zagrożone uzależnieniami, osoby uzależnione i ich rodziny oraz osoby dotknięte przemocą w rodzinie – 2% ogółu kosztów, tj. łącznie 4 183 278,23 zł.

Działania realizowane w ramach wyznaczonych celów opierały się głównie na programach, w tym w szczególności na:

- Programie Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 – 2015 (Uchwała Nr 734/XXIX/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 21 marca 2013r.),
- Programie działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013 – 2015 (Uchwała Nr 763/XXX/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 25 kwietnia 2013r.),
- Miejskim Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Lublin na lata 2012 – 2015 (Uchwała Nr 603/XXIV/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 18 października 2012r.),
- Programie Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2013 – 2015 (Uchwała Nr 685/XXVII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 17 stycznia 2013r.),
- Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok (Uchwała Nr 905/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.),
- Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii (Uchwała Nr 221/XLVI/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 20 listopada 2014r.),
- Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2011 – 2015 (Uchwała Nr 176/XIII/2011 Rady Miasta Lublin z dnia 8 września 2011r.),
- Programie Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku pracy miasta Lublin na lata 2014 – 2020 (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.),
- Programie Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2014 – 2020 (Uchwała Nr 1079/XLI/2014 z dnia 15 maja 2014r.),
- Programie współpracy miasta Lublin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2014 rok (Uchwała Nr 922/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013 r.).

Szczegółowa informacja, dotycząca zadań zrealizowanych w 2014 roku w ramach Strategii, została przedstawiona w załączniku do sprawozdania.

XII. REALIZACJA PROJEKTÓW WSPÓLFINANSOWANYCH ŚRODKAMI UNII EUROPEJSKIEJ

1. Projekt systemowy „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” realizowany w ramach POKL

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie realizuje projekt systemowy „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekt realizowany jest na podstawie Umowy ramowej Nr POKL.07.01.02-06-020/08-00 z dnia 30 czerwca 2008r., oraz Aneksu Nr POKL 07.01.02-06-020/08-11 z dnia 31 lipca 2014r. zawartych pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie, ul. Obywatelska 4, w Lublinie – „Instytucją Wdrażającą” (Instytucją Pośredniczącą II stopnia) reprezentowanym przez Dyrektora WUP, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie reprezentowanym przez Dyrektora MOPR w Lublinie z upoważnienia Prezydenta Miasta Lublin.

Łączna kwota budżetu na lata 2014-2015 wynosi 3 205 906,92 zł. Na budżet projektu składa się kwota dotacji w wysokości 2 869 280,12 zł co stanowi 89,5% wartości projektu i wkład własny w wysokości 336 626,80 PLN tj. 10,5%.

W 2014 roku budżet projektu wynosił **2 208 264,06zł** z tego wydatkowano 2 096 892,94zł²⁴ (kwota dofinansowania wynosiła 1 866 807,54zł a kwota wkładu własnego 230 085,40zł). Łącznie różnorodnym wsparciem w ramach projektu objęto **711 osób**.

Projekt realizowany był poprzez działania skupione wokół czterech zadań:

- 1) Zadanie 1. Aktywna integracja;**
- 2) Zadanie 2. Praca socjalna;**
- 3) Zadanie 3. Zasiłki i pomoc w naturze;**
- 4) Zadanie 4. Zarządzanie projektem.**

Zadanie 1 - aktywna integracja realizowane było przy wykorzystaniu trzech narzędzi tj.:

- a) kontraktu socjalnego i jego odmian

²⁴ Niewykorzystaną w 2014r. kwotę dotacji tj. 48 421,72 przesunięto do realizacji na 2015r. Nie wydatkowana kwota dofinansowania powstała z uwagi na fakt, iż poszczególne zadania (w tym zadanie nr 1 - Aktywna integracja oraz zadanie nr 5 – Zarządzanie projektem w ramach projektu) były realizowane przez podmioty, które zostały wyłonione w drodze procedury przetargowej zgodnie z Ustawą Prawo zamówień publicznych lub w trybie negocjacji. Głównym kryterium wyboru poszczególnych Wykonawców stanowiła cena. W zw. z tym powstały oszczędności, a co za tym idzie nie wydatkowanie zaplanowanych w budżecie projektu kwot.

315 osób zostało objętych kontraktem socjalnym i jego odmianami (z czego 283 osoby w ramach kontraktu socjalnego i 32 osoby w ramach indywidualnego programu usamodzielnienia). Osoby te stanowiły najliczniejszą, bo aż 44% grupę uczestników projektu. Na kontrakty socjalne wydatkowano środki w wysokości 342 728,84zł, na realizację odmiany kontraktów socjalnych – indywidualnych programów usamodzielnienia wydatkowano środki w wysokości 77 791,30zł.

b) „Programu Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2014 – 2020” przyjęty Uchwałą Nr 1079 / XLI / 2014 Rady Miasta Lublin z dnia 15 maja 2014r

W ramach 8 odrębnych programów /PAL/ realizowanych dla różnych grup odbiorców, wsparciem objęto **141** osób, dodatkowo rozpoczęto rekrutację do 3 programów aktywności lokalnej dla **50** osób, których działania będą realizowane w 2015 roku. Łącznie grupa ta stanowi blisko 27% spośród wszystkich osób objętych projektem. W 2014 roku zrealizowano osiem programów adresowanych do konkretnych grup klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie:

1. „Twój czas – twoja inicjatywa – edycja II” dla 28 osób z orzeczoną niepełnosprawnością, świadczeniobiorców Filii Nr 4;
2. „Krok do przodu” dla 15 osób, świadczeniobiorców Filii Nr 1;
3. „Nowy wymiar życia” dla 14 świadczeniobiorców Filii Nr 3;
4. „Na skrzydłach aktywności” dla 14 świadczeniobiorców Filii Nr 4;
5. „Razem łatwiej” dla 14 świadczeniobiorców Filii Nr 2;
6. „W rodzinie siła” dla 16 świadczeniobiorców Filii Nr 2;
7. „Gotowi na start” dla 25 świadczeniobiorców Filii Nr 5;
8. „Życiowy drogowskaz 2” dla 15 świadczeniobiorców Filii Nr 5;

Na realizację programów aktywności lokalnej wydatkowano środki w wysokości 373 812,13zł.

c) Programy integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych

Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Łamiemy bariery niepełnosprawności” w ramach „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013 - 2015” przyjęty Uchwałą Nr 763/XXX/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 25 kwietnia 2013 r. został rozstrzygnięty w drodze przetargu nieograniczonego w trybie art. 39 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. zgodnie z Ustawą prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013r. poz. 907 z późn.zm.) Przetarg wygrała i zadanie realizowała Fundacja Fuga Mundi z siedzibą ul. Hutnicza 20B, Lublin. W ramach tego zadania 105 osób niepełnosprawnych skorzystało z stacjonarnych warsztatów integracyjno - motywacyjnych oraz z dziesięciodniowych wyjazdowych warsztatów integracji społecznej i zawodowej:

- grupowa terapia poprzez sztukę – łącznie 120 godzin dydaktycznych - po 24 godziny dydaktyczne dla każdej z grup;
- szkolenie praca zdalna – przyjazna dla osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem komputera i internetu, z elementami treningu pracy i poradnictwa specjalistycznego – łącznie 500 godzin dydaktycznych;
- zajęcia usprawniające psychoruchowo – łącznie 2100 zabiegów rehabilitacyjnych/fizjoterapeutycznych oraz 1050 ćwiczeń usprawniających psychoruchowo dla 105 osób.

Na realizację w/w zadania wydatkowano środki w wysokości 408 000,00zł.

Drugi program integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych „W aktywności siła” skierowany jest do 100 osób. Rekrutacja rozpoczęła się w grudniu 2014 r., natomiast realizacja działań w ramach powyższego wsparcia jest planowana, zgodnie z zawartą umową nr 133/PS/2014 z dnia 29 grudnia 2014 r., na rok 2015. Przetarg wygrała Fundacja Fuga Mundi z siedzibą ul. Hutnicza 20B, Lublin.

Zadanie 2. Praca socjalna

W tym zadaniu ujęto wynagrodzenie w formie dodatków dla pracowników socjalnych realizujących kontrakty socjalne i jego odmiany (indywidualne programy usamodzielnienia) oraz pracowników odpowiedzialnych za realizację programów aktywności lokalnej. Wydatkowano środki w wysokości 195 373,22zł

W ramach powyższego zadania ujęto również zatrudnienie 5 pracowników socjalnych. Wydatkowano na ten cel 190 107,01zł.

Łączne koszty w ramach pracy socjalnej wyniosły 385 480,23zł

Zadanie 3. Zasilki i pomoc w naturze

Pomoc udzielana uczestnikom projektu systemowego stanowiła jednocześnie wkład własny do wniesienia którego MOPR był zobligowany. Wniesiony wkład wyniósł 230 085,40zł.

Zadanie 4. Zarządzanie projektem

W ramach zarządzania projektem wydatkowano kwotę 195 975,36zł. Przeznaczona została na wynagrodzenie zespołu realizującego projekt systemowy, wynagrodzenie radcy prawnego i informatyka (umieszczanie informacji na stronie WWW), opłaty za artykuły prasowe promujące projekt, reportaże radiowe dokumentujące etapy realizacji projektu wszystkimi narzędziami, koszty materiałów promujących projekt dla uczestników, koszt utrzymania rachunku bankowego.

W ramach kosztów pośrednich wydatkowano środki na refundację części wynagrodzenia zarządu, personelu obsługowego, sfinansowano koszt zakupu materiałów biurowych, usług

telefonicznych, dofinansowano koszty utrzymania powierzchni biurowych. Koszty pośrednie wyniosły 83 019,68zł.

2. Projekty realizowane na rzecz cudzoziemców współfinansowane z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców

W okresie sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie podpisał umowę finansową na kontynuację realizacji projektu „Mieszkanie i praca – integracja cudzoziemców w Lublinie” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców. Termin realizacji projektu obejmował 36 miesięcy tj. od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2014 roku.

Całkowita wartość projektu wyniosła: 852 798,48 zł (w tym wkład własny w wys.: 213 199,63 zł). Na całkowitą wartość projektu składały się 3. odrębne, trwające 1 rok umowy finansowe.

W okresie sprawozdawczym realizowano ostatnią część projektu i podpisano trzecią umowę finansową na kwotę: 367 959,09 zł., w tym: wkład własny - 91 989,77 zł., a środki z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców - 275 969,32 zł. Rzeczywiste wydatki projektowe poniesione od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. wynosiły 332 223,28 zł. z tego środki z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców 249 167,46 zł, wkład własny 83 055,82 zł.

Beneficjentami projektu w 2014 roku były osoby legitymujące się statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą, natomiast pośrednio inicjatywa odnosiło się również do społeczeństwa przyjmującego. W roku 2014 działaniami projektu objęto **78** osoby.

Głównym celem projektu było zapewnienie pracy, mieszkania i możliwości kształcenia dla dorosłych cudzoziemców oraz możliwości rozwoju dla dzieci.

Działania realizowane w ramach projektu:

- **Prowadzenie czynności informacyjno-promocyjnych o projekcie**

Działanie realizowano poprzez: spotkania indywidualne z cudzoziemcami, spotkania robocze z pracownikami służb społecznych, comiesięczne raportowanie Radnym Miasta Lublin o realizowanej inicjatywie, aktualizowanie danych o projekcie na stronie internetowej MOPR, rozpowszechnianie danych o projekcie poprzez spotkania z przedstawicielami instytucji i organizacji zaangażowanych w projekt „Lublin dla wszystkich” oraz wizyty studyjne w Lublinie pracowników zagranicznych organizacji rządowych i pozarządowych. Działania informacyjno-promocyjne to także spotkania asystenta rodziny z uczniami lubelskich szkół i czelni, pracowników służby zdrowia, podmiotów współpracujących w realizacji przedsięwzięcia.

W ramach inicjatyw promujących działania projektowe dnia 7 listopada 2014r. w Domu Pomocy Społecznej im. Św. Jana Pawła II w Lublinie przy ul. Ametystowej 22, odbyła się konferencja pt. „Mieszkania chronione – szansą na usamodzielnienie i integrację społeczną”. Podczas konferencji zaprezentowano formę

wsparcia w postaci mieszkań chronionych dla osób usamodzielnianych, niepełnosprawnych i cudzoziemców. Ponadto przedstawiono zrealizowane w projekcie działania oraz jego rezultaty. Działaniem informacyjno-promującym była również publikacja prasowa, która ukazała się dnia 14 listopada 2014 r. na łamach lubelskiej Gazety Wyborczej. Celem publikacji było przedstawienie inicjatyw projektowych, przybliżenie formy wsparcia jaką są mieszkania chronione oraz zobrazowanie sytuacji cudzoziemców na rynku pracy.

Organizowanie staży zawodowych dla cudzoziemców

Celem działania było umożliwienie cudzoziemcom aktywności zawodowej poprzez odbycie staży zawodowych. W okresie sprawozdawczym 10 osób podjęło staż zawodowy, jednak nie wszyscy zakończyli staż zgodnie z ustalonym terminem. Niemniej jednak wśród tych cudzoziemców, którzy na przestrzeni całego trzyletniego projektu korzystało z różnych form wsparcia aktywności zawodowej lub podniesienia kompetencji na rynku pracy, 9 cudzoziemców pozostaje w zatrudnieniu.

- **Pobyt cudzoziemców w mieszkaniach chronionych**

W okresie sprawozdawczym z pobytu w trzech mieszkaniach chronionych prowadzonych przez MOPR skorzystało 7 rodzin liczących 28 cudzoziemców. Pomoc skierowano do rodzin wielodzietnych, niepełnych, niepełnosprawnych oraz bardzo młodych.

- **Spotkania asystenta z przedstawicielami środowiska lokalnego oraz środowiskiem szkolnym.**

W okresie sprawozdawczym pracownicy MOPR odbyli 26 spotkań z przedstawicielami środowiska lokalnego. Spotkania miały na celu podnoszenie świadomości społecznej nt. różnic pomiędzy migracją dobrowolną i przymusową, procesów adaptacji do życia w odmiennych warunkach kulturowych oraz integracji i tolerancji.

- **Uczestnictwo cudzoziemców w szkoleniach lub kursach zawodowych, stosownie do możliwości i preferencji zawodowych.**

W efekcie działań socjalnych 10 osób uczestniczyło w kształceniu językowym lub zawodowym, w tym: 1 osoba brała udział w kursie kasy fiskalnej, 1 osoba zgłosiła potrzebę zdobycia i 1 potrzebę doskonalenia umiejętności z zakresu prawa jazdy, a 7 osób uczestniczyło w kształceniu językowym. Nabywanie wiedzy językowej realizowano w ramach zajęć grupowych lub indywidualnych korepetycji z języka polskiego. Celem udziału migrantów w w/w formach kształcenia było podniesienia atrakcyjności na rynku pracy i wzrost kompetencji osobistych.

- **Uczestnictwo dzieci cudzoziemców w zajęciach edukacyjnych i ogólnorozwojowych np. przedszkolnych, świetlicowych, kołach zainteresowań oraz wycieczkach lub innych formach zorganizowanego wypoczynku.**

Udział dzieci cudzoziemców w zajęciach edukacyjnych zorientowany był na nabywanie lub rozwijanie znajomości języka polskiego, integrację społeczną, przygotowanie do pełnienia ról uczniowskich i ról wynikających z kontaktów rówieśniczych. Ponadto przyczyniał się do pobudzania świadomości rodziców nt. zasadności kształcenia dzieci, rozwijania ich zdolności oraz budowania postaw pro-edukacyjnych. Jednocześnie przyczyniał się do zapewnienia opieki dzieciom na czas zajęć edukacyjnych dla osób dorosłych. Ogólnie z tej formy pomocy skorzystało 36 młodych migrantów.

- **Zabezpieczenie pomocy psychologicznej dla cudzoziemców.**

Działanie realizowano poprzez 36 godzin indywidualnych spotkań cudzoziemców z psychologiem.

- **Zorganizowanie wystaw fotograficznych nt. życia cudzoziemców**

W ramach działania przygotowano 5 wystaw, których celem było przedstawienie losów i życia codziennego cudzoziemców w Polsce oraz krajach pochodzenia. Wystawy pozwalały przybliżyć Polakom problemy z jakimi borykają się migranci, zwiększały tolerancję na odmienność kulturową i obyczajową, jak również przyspieszają proces adaptacji do życia w społeczeństwie polskim.

- **Zorganizowanie wyjść kulturalnych dla cudzoziemców**

W okresie sprawozdawczym lokatorzy mieszkań chronionych, rodziny osób uczestniczących w stażach zawodowych, jak również inni cudzoziemcy z grupy docelowej mieli możliwość korzystania z wyjść kulturalnych. Łącznie zorganizowano 17 wyjść kulturalnych. Migranci byli w Teatrze im. H.Ch. Andersena, Teatrze im. J. Osterwy, w kinie, w Bawialni edukacyjnej na imprezie tematycznej o Sherlocku Holmsie, w Sali Zabaw Bugi, na warsztatach przygodowych, na gokartach na torze kartingowym itp. Ponadto mieli możliwość uczestniczyć w imprezach masowych organizowanych na terenie miasta Lublin takich jak: Wakacjada, Festiwal Sztuk-Mistrzów, Jarmark Jagielloński.

- Zauważyć należy, iż w 2014 r. w ramach akcji społecznej „Włącz się w Polskę”, której było celem wyróżnienie działań samorządów miejskich na rzecz integracji imigrantów - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie otrzymał wyróżnienie „Miasta Otwarte”.

XIII. SYSTEM ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Świadczenia socjalne i rehabilitacja osób niepełnosprawnych

Z dniem 1 maja 2004 roku wszedł w życie nowy system świadczeń rodzinnych mający na celu stworzenie jednolitego, przejrzystego i spójnego systemu pomocy rodzinie, ustalenie jednego organu wypłacającego oraz jednolitych kryteriów i zasad ich przyznawania.

W związku z koniecznością wdrożenia z dniem 1 maja 2004 roku nowego systemu świadczeń rodzinnych Prezydent Miasta Lublin upoważnił Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych. Z uwagi na powyższe w strukturze Ośrodka powstał Pion Świadczeń Socjalnych.

Od dnia 1 września 2005 r. Pion Świadczeń Socjalnych rozpoczął realizację zadań nałożonych ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej, a następnie od dnia 1 października 2008 r. zadania nałożone ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Pion realizuje także zadania określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r, Nr 127 poz. 721 ze zmianami). Działania na rzecz poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnością, finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) oraz z budżetu Gminy Lublin – miasta na prawach powiatu.

Ponadto Pion realizował w 2014 r. rządowy programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego oraz ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 30 kwietnia 2014 r. poz. 567).

Strukturę organizacyjną oraz zakres działania Pionu świadczeń socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie określił Prezydent Miasta Lublin w załączniku do Zarządzenia wewnętrznego nr 40/12/2014 z dnia 22.12.2014 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W 2014 roku wprowadzono zmiany organizacyjne w funkcjonowaniu Pionu. Zarządzeniem wewnętrznym nr 51/2014 z dnia 12.09.2014 r. dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie wprowadzono nowy podział Pionu. Utworzono też nowy dział ds. osób zobowiązanych, w którym wyodrębniono sekcję ds. dłużników alimentacyjnych oraz wieloosobowe stanowiska ds. zwrotu świadczeń.

W obszarze działania pionu świadczeń socjalnych funkcjonują:

Dział ds. świadczeń socjalnych

Zadaniem Działu ds. świadczeń socjalnych jest w szczególności: przyjmowanie, rejestrowanie, weryfikowanie, ustalanie uprawnień, redystrybucja złożonej dokumentacji

przez osoby ubiegające się o świadczenia socjalne, oraz wydawanie zaświadczeń i udzielanie informacji dotyczących ustalania, przyznawania i wypłaty świadczeń socjalnych a także ustalanie, przyznawanie i wypłata świadczeń socjalnych. W dziale funkcjonuje: sekcja ds. świadczeń socjalnych nr 1 i nr 2, wieloosobowe stanowisko pracy ds. obsługi danych.

Dział ds. osób zobowiązanych

Do zadań działu ds. osób zobowiązanych należy realizacja zadań z zakresu ustalania nienależnie pobranych świadczeń socjalnych, prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych oraz przygotowywanie dokumentacji niezbędnej do wszczęcia postępowania egzekucyjnego. W dziale ds. osób zobowiązanych funkcjonuje: sekcja ds. dłużników alimentacyjnych, wieloosobowe stanowiska pracy ds. osób zobowiązanych oraz jednoosobowe stanowisko pracy ds. obsługi bazy danych.

Dział ds. osób niepełnosprawnych

Do zadań działu ds. osób niepełnosprawnych należy realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Dział ds. Osób Niepełnosprawnych MOPR koordynuje działania podejmowane przez jednostki miasta i organizacje pozarządowe na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez realizację powiatowego programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Lublina, a także wspiera osoby niepełnosprawne w ich codziennym funkcjonowaniu w ramach dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Stanowisko ds. administracyjno – kancelaryjnych

Do głównych zadań pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. administracyjno – kancelaryjnych należy w szczególności obsługa sekretariatu, prowadzenie dokumentacji zgodnie z instrukcją kancelaryjną Ośrodka oraz spraw z zakresu korespondencji wychodzącej i przychodzącej.

Stanowisko ds. analiz i sprawozdawczości

Do zadań wieloosobowego stanowiska pracy ds. analiz i sprawozdawczości należy przygotowywanie zestawień, sprawozdań i analiz dotyczących zadań wykonywanych przez pion świadczeń socjalnych.

2. Realizacja zadań pionu świadczeń socjalnych

2.1. Realizacja zadań działu ds. świadczeń socjalnych

W okresie I-XII 2014 r. pracownicy działu przyjmowali wnioski o zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych, zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne oraz wnioski o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, a także wnioski o świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz wnioski o dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego i specjalny zasiłek opiekuńczy.

Ogółem przyjęto **18 330** wniosków o świadczenia, w tym:

- 9 792 wniosków o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
- 3 434 wnioski o świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 2 470 wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- 1 583 wnioski o zasiłek pielęgnacyjny,
- 226 wniosków o świadczenie pielęgnacyjne,
- 326 wniosków o specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 499 wniosków o zasiłek dla opiekuna.

Wszystkie wnioski zostały zarejestrowane w elektronicznym rejestrze wniosków, założono akta świadczeniobiorcom i ustalono uprawnienia na podstawie zgromadzonej dokumentacji.

W sali obsługi interesantów funkcjonowało stanowisko recepcyjno - informacyjne oraz linia telefoniczna – informacja, czynna w godzinach przyjęć interesantów, gdzie dyżurujący pracownicy udzielali niezbędnych informacji, wydawali druki wniosków o świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Opracowano informatory o dokumentach niezbędnych do przyznania świadczeń.

W okresie od 01.01.2014r. do 31.12.2014r. pracownicy działu ds. świadczeń socjalnych wydali:

- **3 623** decyzje (przyznające i odmowne) w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **16 338** decyzji (przyznających, odmów, zmieniających i uchylających) z zakresu świadczeń rodzinnych.

Dział w roku 2014 odnotował **154** decyzje ostatecznie wydane przez samorządowe kolegium odwoławcze, z tego: **82** pozostawiające w mocy decyzję organu właściwego.

Dział ds. świadczeń socjalnych na przestrzeni 2014 roku realizował następujące świadczenia:

I. Świadczenia rodzinne, w tym:

1) zasiłek rodzinny,

2) dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

3) świadczenia opiekuńcze:

- zasiłek pielęgnacyjny,
- świadczenie pielęgnacyjne,
- dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,

4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

II. Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

III. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

IV. Zasiłek dla opiekuna.

2.1.1 Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny - wydatki na świadczenia i liczba wypłaconych świadczeń

W roku 2014 wydatki Ośrodka, z tytułu wypłat na świadczenia wzrosły o 2 467 052 zł w stosunku do roku 2013.

Tabela 28. Wydatki poniesione na wypłaty świadczeń rodzinnych funduszu alimentacyjnego na przestrzeni lat 2013 – 2014

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki poniesione na wypłaty świadczeń w roku 2013 (w zł)	Wydatki poniesione na wypłaty świadczeń w roku 2014 (w zł)	Różnica rok do roku
1.	Zasiłki rodzinne	16 331 055	15 439 177	-891 878
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	8 930 268	7 859 891	-1 070 377
3.	Świadczenia opiekuńcze	20 699 257	24 037 877	3 338 620
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	2 364 000	2 568 000	204 000
6.	Fundusz alimentacyjny	21 496 359	21 316 816	-179 543
7.	Odsetki wypłacane przy zasiłku dla opiekuna	-	94 776	94 776
7.	Składki ubezpieczenia społecznego podopiecznych	1 689 007	2 556 087	867 080
8.	Składki ubezpieczenia zdrowotnego podopiecznych	389 976	494 350	104 374
	WYDATKI OGÓŁEM:	71 899 922	74 366 974	2 467 052

Pion świadczeń socjalnych, tytułem wypłat dla świadczeniobiorców dokonał w 2014 roku wydatków w łącznej kwocie 74 366 974 zł. Największe wydatki Ośrodek poniósł na wypłatę świadczeń opiekuńczych, których wartość stanowi aż 32,32% ogółu wydatków. Należy zaznaczyć, że znaczną część wydatków w tej kategorii świadczeń generuje zasiłek

pielęgnacyjny. Wśród ogółu wydatków poniesionych na świadczenia opiekuńcze wydatki na zasiłek pielęgnacyjny stanowią 54%. Drugim pod względem wartości są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Z tego tytułu Ośrodek wypłacił 21 316 816 zł co stanowi niemal 29% ogólnej kwoty zobowiązań całkowitych wydatków na świadczenia.

Wydatki na zasiłki rodzinne, będące wcześniej podstawą wypłat realizowanych przez Ośrodek znalazły się na trzecim miejscu ze względu na wysokość dokonywanych wypłat.

W roku 2014 Ośrodek wydatkował na zasiłki rodzinne 15 439 177 zł, w latach poprzednich wydatki na to świadczenie wynosiły:

- 2007r. - 17 470 385zł
- 2008r. - 15 016 708 zł
- 2009r. - 13 661 746 zł
- 2010r. - 16 748 313 zł
- 2011r. - 15 565 604 zł
- 2012r. - 15 107 395 zł
- 2013r. - 16 331 055 zł

Tendencja spadkowa w latach 2007 - 2009 oraz 2010 – 2012 została przełamana w roku 2010 oraz 2013 gdzie odnotowano wzrost wydatków, jednakże lata 2011, 2012 oraz 2014 przyniosły kolejne spadki wydatków na zasiłki rodzinne osiągając w roku sprawozdawczym podobny poziom jak w 2010 r. Należy nadmienić, iż wzrost odnotowany w 2010 oraz w 2013 roku spowodowany był zwiększeniem kwot przysługujących z tego tytułu a nie wzrostem ilości osób uprawnionych.

Dodatki do zasiłku rodzinnego warunkowane są przyznaniem zasiłku. Od roku 2007 obserwowany jest ciągły i systematyczny spadek wydatków na dodatki do zasiłków rodzinnych. W roku 2007 wydatki na ten cel wyniosły 14 105 107zł, a w roku 2014 wynosiły już tylko 7 859 891zł. Ten stan spowodowany jest zmniejszającą się z roku na rok liczbą osób uprawnionych do zasiłku rodzinnego, czego główną przyczyną jest utrzymywanie na prawie niezmiennym poziomie wysokości kryterium dochodowego od 2005 r. Wysokość kryterium podwyższono dwuetapowo od m-ca listopada 2012 r. (do kwoty 539 zł lub 623 zł) oraz od listopada 2014 r. (do kwoty 574 zł lub 664 zł), nie spowodowało to jednak zahamowania spadku ilości osób uprawnionych a jedynie minimalnie zmniejszyło jego rozmiar.

Wśród dodatków do zasiłku rodzinnego w roku 2014 najwyższe wydatki poniesiono na dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka. W poprzednich latach to świadczenie utrzymywało się na drugim miejscu. Ponadto wysokie wydatki generował dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej. Wśród dodatków do zasiłku rodzinnego jest to drugie świadczenie pod względem wysokości dokonanych wypłat. Jednak jego średniomiesięczne wydatki regularnie maleją. W roku 2007 wydatki wynosiły 220 064 zł, natomiast w roku 2014 już tylko 141 266 zł. Największa zmiana w wysokości wydatków, spośród dodatków do zasiłku rodzinnego,

zaszła w przypadku dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie przebywania na urlopie wychowawczym. W przypadku w/w dodatku przy 2 262 057 zł wypłaconych w 2013 r. w roku 2014 wypłacono już jedynie 1 549 361 zł co daje spadek aż o 31,5%. Spowodowane jest to częściowo zmniejszaniem się liczby rodzin uprawnionych do zasiłku rodzinnego, ale głównym powodem najprawdopodobniej jest wprowadzenie urlopu rodzicielskiego.

W stosunku do roku ubiegłego dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania odnotowały następujące procentowe udziały w dokonanych wydatkach i wyniosły kolejno: 1,17% (1,24% w roku 2013), 1,27% (1,38% w roku 2013) oraz 0,05% (0,05% w roku 2013).

Wysokie wydatki ponoszone są na wypłaty zasiłków pielęgnacyjnych. Ich udział w dokonywanych wypłatach wzrastał od roku 2005. W roku 2014 wyniósł 17,5% i był nieznacznie niższy niż w roku 2013 (17,77%). Spadek udziału procentowego wydatków na zasiłek pielęgnacyjny w 2014 r. w stosunku do roku poprzedniego, nie jest spowodowany mniejszymi wydatkami na to świadczenie, a wzrostem ogółu wydatków głównie z uwagi na wprowadzone nowe świadczenie – zasiłek dla opiekuna, jak również podniesieniem kwoty świadczenia pielęgnacyjnego. Wydatki na zasiłek pielęgnacyjny w 2014 roku wyniosły 13 014 180zł (w roku 2013 - 12 773 052,00zł). Tym samym zasiłek pielęgnacyjny stanowi trzecie co do wysokości ponoszonych wydatków świadczenie i zajmuje znaczące miejsce w strukturze wypłacanych świadczeń.

Stosunkowo wysokie wydatki dokonywane są na jednorazową zapomogę z tyt. urodzenia dziecka. W roku 2013 odnotowano aż 28% spadek wydatków z tego tytułu w stosunku do roku 2012, jednym z powodów spadku niewątpliwie było wprowadzone od dnia 01.01.2013 r. kryterium dochodowe. Rok 2014 przyniósł z kolei wzrost wydatków w tym zakresie o 204 000 zł a wydatki w skali roku 2014 wyniosły 2 568 000 zł.

W roku 2014 Ośrodek dokonał wypłaty 397 644 świadczeń. Najczęściej wypłacanym był zasiłek rodzinny - 157 696 świadczeń. Liczba wypłacanych zasiłków rodzinnych to 39,66% (41,51% w 2013 r.) wszystkich świadczeń jakie zostały wypłacone. W odniesieniu do lat ubiegłych odnotowuje się znaczący spadek liczby wypłacanych zasiłków rodzinnych. W roku 2008 wypłacono 249 752 świadczeń.

Znaczącą liczbą świadczeń charakteryzują się zasiłki pielęgnacyjne. Przypada na nie 85 060 wypłaconych świadczeń i jest to po zasiłkach rodzinnych najliczniej wypłacane świadczenie. W stosunku do roku 2013 (83 484 wypłaconych świadczeń) liczba wypłaconych świadczeń wzrosła o 1 576 (średniomiesięcznie o 131) świadczeń.

Spadła również ilość wypłacanych dodatków do zasiłku rodzinnego i wyniosła w roku 2014 – 57 934. Jest to wyraźna tendencja utrzymująca się od 2008 roku (wówczas wypłacono 83 357 świadczeń).

Analogicznie do roku ubiegłego do grupy świadczeń o dużej liczebności należy zaliczyć również dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie

wielodzietnej. Liczba wypłat tego dodatku wyniosła 21 190 (w roku 2013 wynosiła 21 661 świadczeń)

Bardzo dużą liczbą wypłacanych świadczeń charakteryzują się również świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W roku 2014 wypłacono 49 337 świadczeń z tego tytułu.

Tabela 29. Wysokość wypłat, liczba wypłaconych świadczeń oraz średnia wysokość świadczenia, w rozbiciu na poszczególne zasiłki i dodatki wypłacone w 2014 roku

Lp	Wyszczególnienie	Wartość świadczeń	Liczba świadczeń	Średnia wysokość 1 świadczenia w zł.
1.	Zasiłki rodzinne z tego:	15 439 177,00	157 696	97,90
1.1.	do ukończenia 5 roku życia	3 679 031	47 780	77
1.2.	powyżej 5 r ż, do ukończenia 18 r ż	10 365 771	97 791	106
1.3.	powyżej 18 r ż do ukończenia 21 r ż	1 337 220	11 628	115
1.4.	powyżej 21 r ż do ukończenia 24 r ż	57 155	497	115
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	7 859 891,37	57 934	135,67
2.1.	urodzenia dziecka	928 000,00	928	1 000,00
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	1 549 361,37	3993	388,02
2.3.	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	0,00	0	0,00
2.4.	samotnego wychowywania dziecka	1 841 270,00	10 508	175,23
2.5.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, z tego:	868 600,00	11 420	76,06
2.5.1.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	135 000,00	2 250	60,00
2.5.2.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	733 600,00	9 170	80,00
2.6.	rozpoczęcia roku szkolnego	943 100,00	9 431	100,00
2.7.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	34 360,00	464	74,05
2.7.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	25 110,00	279	90,00
2.7.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	9 250,00	185	50,00
2.8.	wychowywania dziecka w rodzinie	1 695 200,00	21 190	80,00

	wielodzietnej			
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w.1 + w.2)	23 299 068,37	225 013	103,55
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	13 014 180,00	85 060	153,00
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	6 636 605,50	9 528	696,54
6.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	400,00	4	100,00
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	1 354 774,20	2 622	516,69
8.	Zasiłek dla opiekuna	3 031 917,20	5 917	512,41
9.	Świadczenia opiekuńcze (w.4 + w.5 + w.6 + w.7 + w.8)	24 037 876,90	103 131	1 978,64
10.	Razem (w.3 + w.8)	47 336 945,27	328 144	144,26
11.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	2 568 000,00	2 568	1 000,00
12.	Razem świadczenia rodzinne i dodatki oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (w.10 + w.11)	49 904 945,27	330 712	150,90
13.	Fundusz alimentacyjny	21 316 815,92	49 337	432,07
14.	RAZEM (w.12 + w.13)	71 221 761,19	380 049	187,40
15.	Odsetki opłacane przy zasiłku dla opiekuna	94 775,73	3 313	28,61
16.	Składki ubezpieczenia społecznego podopiecznych	2 556 087,47	14 638	174,62
17.	RAZEM (w.14 + w.15 + w.16)	73 872 624,39	398 000	185,61
18.	Składki ubezpieczenia zdrowotnego podopiecznych	494 350,00	9 027	54,76
19.	Pomoc rządowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne 2013	5 800,00	29	200,00
20.	Pomoc rządowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne 2014	1 786 000,00	8 930	200,00

W roku 2014 wydatki na świadczenia wyniosły 71 316 537 zł (bez składek ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego dla podopiecznych). Średniomiesięczne wydatki na wypłaty świadczeń wyniosły 5 943 045 zł. Stanowi to wzrost w stosunku do roku ubiegłego. Średniomiesięczne wydatki wynosiły wówczas 5 818 412 zł.

W roku 2014 Ośrodek na koszty utrzymania w ramach dotacji celowej z budżetu państwa dysponował kwotą 2 213 145 zł.

2.1.2 Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny – rodziny objęte pomocą

W ramach ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w roku 2014 Ośrodek objął pomocą 17 276 rodzin. W stosunku do roku ubiegłego jest to o 446 rodzin mniej natomiast w roku 2013 w stosunku do roku 2012 nastąpił spadek o 1 253 rodziny.

Warto nadmienić, iż spadek liczby rodzin dla której wypłacane są świadczenia rodzinne obserwowany jest już od roku 2007.

W 2012 roku jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka wypłacono 3230 rodzinom, w roku 2013 – 2 329 rodzinom (spadek o 28%). Natomiast w 2014 roku zapomogę wypłacono 2502 rodzinom – w stosunku do roku ubiegłego nastąpił wzrost o 7,43%. W ramach ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego 3 770 rodzinom co w stosunku do 2013 r. daje spadek o niemal 3%.

W poniższej tabeli został szczegółowo zobrazowany spadek liczby rodzin korzystających z większości rodzajów świadczeń w latach 2013 i 2014. Jedynie zasiłek pielęgnacyjny oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka wyłamuje się z tej reguły, jednak gdy zasiłek pielęgnacyjny stale przejawia tendencję rosnącą to w przypadku zapomogi występują duże wahania pomiędzy wykonaniem w poszczególnych latach. Znaczny spadek nastąpił w przypadku osób korzystających z dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem podczas korzystania z urlopu wychowawczego – aż 19,72%, spadek ten jest zdecydowanie wyższy niż spadek ogółu rodzin pobierających zasiłki rodzinne – 6,37%. Najprawdopodobniej znaczny spadek spowodowany został wprowadzeniem urlopu rodzicielskiego.

Tabela 30. Liczba rodzin pobierająca świadczenie na przestrzeni lat 2013-2014

Lp	Wyszczególnienie	Liczba rodzin rok 2013	Liczba rodzin rok 2014	Dynamika %
1.	Zasiłki rodzinne	9 324	8 730	-6,37%
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	7 679	7 237	-5,76%
2.1.	urodzenia dziecka	990	907	-8,38%
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	705	566	-19,72%
2.3.	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	0	0	0
2.4.	samotnego wychowywania dziecka	894	833	-6,82%
2.5.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1 050	1 026	-2,29%
2.5.1.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	263	251	-4,56%
2.5.2.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	854	843	-1,29%
2.6.	rozpoczęcia roku szkolnego	6 207	5 886	-5,17%
2.7.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	77	68	-11,69%

2.7.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	40	36	-10,00%
2.7.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	38	33	-13,16%
2.8.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 454	1 454	0,00%
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w. 1 + w. 2)	9 324	8 730	-6,37%
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	7 335	7 474	1,90%
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	1 504	835	-44,48%
6.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	715	1	-99,86%
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	237	289	21,94%
8.	Zasiłek dla opiekuna	0	463	0
9.	Świadczenia opiekuńcze (w. 4 + w. 5 + w. 6 + w. 7)	8 254	8 275	0,25%
10.	Razem (w. 3 + w. 8)	16 258	15 702	-3,42%
11.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	2 329	2 502	7,43%
12.	Razem świadczenia rodzinne i dodatki oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (w. 9 + w. 10)	17 722	17 276	-2,52%
13.	Zaliczka alimentacyjna	0	0	0
14.	Fundusz alimentacyjny	3 884	3 770	-2,94%
15.	RAZEM (w.11 +w.12 +w.13)	19 407	18 892	-2,65%
16.	Odsetki od zasiłku dla opiekuna	0	388	0
17.	Składki ubezpieczenia społecznego podopiecznych	1 292	1 194	-7,59%
18.	RAZEM (w.14 + w. 15)	19 407	18 892	-2,65%
19.	Składki ubezpieczenia zdrowotnego podopiecznych	948	852	-10,13%
20	Pomoc rządowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne za rok bieżący	757	834	10

2.1.3 Pomoc rządowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekuna

Pomoc rządowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne

W Dzienniku Ustaw z dnia 14 marca 2014 r. poz. 320, opublikowane zostało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 marca 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 17 marca 2014 r. W związku z powyższym rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu

wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz. U. poz. 1741) w § 2 ust. 1 otrzymało brzmienie:

„1. Prawo do pomocy przysługuje osobom mającym ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego za poszczególne miesiące od stycznia do grudnia 2014 r., przyznane na podstawie art. 17 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1456, 1623 i 1650), zwanej dalej „ustawą”.

Powyższa zmiana oznaczała, że osobom otrzymującym świadczenie pielęgnacyjne, którym na miesiące styczeń, luty, marzec 2014 r. Ośrodek przyznał pomoc w wysokości 200 zł miesięcznie, pomoc ta została z urzędu, tj. w drodze zmiany dotychczasowej decyzji przyznającej pomoc z rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego lub w drodze kolejnej decyzji, przyznana także na kolejne miesiące 2014 r., tj. od kwietnia do grudnia 2014 r. (pod warunkiem posiadania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego za te miesiące). W związku z powyższym wydano odpowiednie decyzje zmieniające i wydłużono okres pobierania pomocy rządowej w wysokości 200 zł. Wyplacono 8 930 w/w świadczeń dla 834 rodzin. Wartość wypłaconych świadczeń wyniosła 1 786 000zł.

Zasilek dla opiekuna

W Dzienniku Ustaw z dnia 30 kwietnia 2014 r. poz. 567, opublikowana została ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ustawa weszła w życie 15 maja 2014 r., tj. po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Celem ustawy była realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13), w którym Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548) jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Omawiana ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Zasiłek dla opiekuna, w kwocie 520 zł, przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

W związku z tym, iż ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna nakładała na organy, które wypłacały świadczenia pielęgnacyjne do dnia 30 czerwca 2013 r., obowiązek poinformowania - w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy - osoby, którym przysługiwało świadczenie pielęgnacyjne do dnia 1 lipca 2013 r., o możliwości złożenia wniosku o przyznanie zasiłku dla opiekuna oraz o warunkach nabywania do niego prawa, kierownik działu opracował odpowiedni informator który przesłano listownie do wszystkich zainteresowanych osób w maju i czerwcu 2014 roku.

Od maja 2014 roku postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna organ właściwy ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych wszczynął na wniosek

osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna. Wnioski osób zainteresowanych przyjmowano maksymalnie w terminie 4 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 15 września 2014 r. Wypłacono 5 917 świadczeń dla 463 rodzin. Wartość świadczeń wyniosła 3 031 917,20zł.

2.2. Realizacja zadań działu ds. osób zobowiązanych

2.2.1. Postępowanie z zakresu nienależnie pobranych świadczeń socjalnych

W roku 2014 wieloosobowe stanowiska pracy ds. osób zobowiązanych prowadziły postępowanie wobec łącznie 1 223 osób zobowiązanych do zwrotu świadczeń nienależnie pobranych, w tym wobec 501 osób postępowanie zostało wszczęte w 2014 roku.

Pracownicy wydali łącznie 1 345 decyzji administracyjnych ustalających i żądających zwrotu nienależnie pobranych świadczeń socjalnych na łączną kwotę 583 167,69 zł (w tym za 2014 rok – 176 072,35 zł, lata 2004 – 2013 – 407 095,34 zł).

Przygotowano oraz wysłano 287 zawiadomień w sprawie dokonywanych potrąceń z bieżących świadczeń z określeniem rozliczenia kwoty potrącenia na należność główną i odsetki.

74 sprawy zostały w związku ze złożonym odwołaniem skierowane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lublinie celem rozpatrzenia w trybie nadzoru.

Rozpatrzono 79 wniosków wraz z kompletem dokumentów w sprawie zastosowania ulgi w spłacie nienależnie pobranych świadczeń oraz wydano w ramach uznania administracyjnego decyzje administracyjnej.

W związku z kierowanymi w roku 2014 oraz w latach ubiegłych upomnieniami, tytułami wykonawczymi, wszelkimi informacjami mającymi wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji prowadzono stałą współpracę z Wydziałem Egzekucji UM Lublin, innymi organami egzekucyjnymi, Wydziałem Zdrowia i Pomocy Społecznej kierując łącznie 203 pisma.

W roku 2014 przygotowano 230 upomnień oraz 218 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 176 089,95 zł.

W związku z prowadzonymi działaniami odzyskano łącznie 448 955,01 zł (w tym 101 715,39 zł należności za 2014 r. oraz 347 239,62 zł za lata 2004-2013).

*Tabela 31. Informacja o odzyskanych świadczeniach nienależnie pobranych w roku 2014**

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych
1.	zasiłki rodzinne	70 940,19 zł
2.	urodzenie dziecka	1 000,00 zł
3.	opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	29 303,41 zł

4.	samotnego wychowywanie dziecka	42 248,70 zł
5.	kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	2 581,90 zł
6.	rozpoczęcie roku szkolnego	2 517,50 zł
7.	podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	578,50 zł
8.	wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	5 906,19 zł
9.	zasiłek pielęgnacyjny	106 134,03 zł
10.	świadczenie pielęgnacyjne	39 787,50 zł
11.	dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	997,20 zł
12.	specjalny zasiłek opiekuńczy	16 885,34 zł
13.	zasiłek dla opiekuna	3 640,27 zł
14.	jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	1 000,00 zł
15.	RAZEM ŚWIADCZENIA RODZINNE	323 520,73 zł
16.	zaliczka alimentacyjna	4 460,92 zł
17.	fundusz alimentacyjny	117 373,36 zł
18.	RAZEM ŚWIADCZENIA RODZINNE, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY, ZALICZKA ALIMENTACYJNA	445 355,01 zł
19.	Pomoc finansowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	3 600,00 zł
20.	RAZEM (w. 18 i w. 19)	448 955,01 zł

* uwzględniono konto 245 oraz 221

W roku 2014 pracownicy działu ds. osób zobowiązanych w Pionie świadczeń socjalnych w ramach swojej działalności odzyskali świadczenia nienależnie pobrane w łącznej wysokości **448 955,01 zł** (w 2013 r. odzyskano 391 255,56 zł). Wyegzekwowana kwota jest o **57 699,45 zł** wyższa niż w roku 2013. Świadczenia realizowane w ramach ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych stanowiły **72,06%** powyższej kwoty (z tego na zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego przypadło **34,54%**, na świadczenia opiekuńcze **37,30%**). Odzyskane zaliczki alimentacyjne stanowiły **0,99%**, a świadczenia z funduszu alimentacyjnego **26,14%**, natomiast pomoc finansowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne **0,8%**.

W ramach odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych zwrotowi do budżetu państwa podlegała kwota **246 004,85 zł**, w ramach świadczeń z funduszu alimentacyjnego kwota **93 773,85 zł**, **4 460,92 zł** w ramach zaliczki alimentacyjnej oraz **600,00 zł** z odzyskanej pomocy finansowej dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Ogółem na dochód budżetu państwa przekazano **344 839,62 zł**, a na dochód gminy **104 558,59 zł**.

Saldo nienależnie pobranych świadczeń socjalnych na dzień 31.12.2014 r. wynosiło **928 707,78 zł**, z tego:

- **623 591,16zł** z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych,
- **33 675,99 zł** z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z zaliczki alimentacyjnej,
- **270 240,63 zł** z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- **1 200 zł** z tytułu pomocy finansowej dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

Biorąc pod uwagę kwotę nienależnie pobranych świadczeń do odzyskania w 2014 r. (tj. stan należności z 31.12.2013 r. oraz nienależnie pobrane świadczenia, które powstały w 2014 r.) czyli kwotę **1 377 662,79 zł** (świadczenia rodzinne – **947 111,89 zł**, zaliczka alimentacyjna – **38 136,91 zł**, fundusz alimentacyjny – **387 613,99 zł**, pomoc finansowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne **4 800 zł**), wartość odzyskanych w 2014 roku świadczeń nienależnie pobranych stanowiła **32,59%** ogólnej kwoty nienależnie pobranych świadczeń.

Ponadto ujmując poszczególne kategorie świadczeń: odzyskano **34,16%** nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, **11,70%** nienależnie pobranych zaliczek alimentacyjnych, **30,28%** nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz **75%** pomocy finansowej z funduszu alimentacyjnego.

2.2.2. Postępowanie z zakresu wszczynania postępowania egzekucyjnego z zakresu świadczeń dochodzonych z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej

Z dniem 1 sierpnia 2014 r. do zadań działu ds. świadczeń socjalnych przekazane zostały zadania realizowane przez stanowisko ds. egzekucji sekcji organizacyjnej wraz z pracownikiem dotychczas realizującym w/w zadanie. Zadanie zostało przekazane protokołem zdawczo-odbiorczym.

W związku z reorganizacją pionu świadczeń socjalnych Zarządzeniem wewnętrznym nr 51/2014 z dnia 12.09.2014 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego pionu świadczeń socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie ustalona została nowa struktura organizacyjna pionu oraz zadania poszczególnych komórek organizacyjnych. Zgodnie z nowym regulaminem realizacja zadania powierzona została działowi ds. osób zobowiązanych. Po analizie kierownika działu spraw znajdujących się na stanowisku przygotowano zostało oraz przekazano wszystkim komórkom organizacyjnym Ośrodka pismo w sprawie współpracy w zakresie realizowanego zadania oraz procedury przekazywania spraw na stanowisko.

Z dniem 1 listopada 2014 r. nastąpiło rozwiązanie umowy z pracownikiem z uwagi na złożenie przez pracownika wniosku o przejście na świadczenie emerytalne. W celu zapewnienia realizacji zadania obowiązki w/w stanowiska okresowo przekazane zostały jednemu z pracowników zajmujących się dochodzeniem nienależnie pobranych świadczeń socjalnych, co spowodowało zwiększenie zakresu obowiązków pozostałych dwóch pracowników.

Pracownik działu przejął **450** spraw związanych z odzyskaniem należności z Pionu ds. pomocy środowiskowej oraz pionu ds. wsparcia społecznego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Pracownik działu po zapoznaniu z przepisami ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny oraz pieczy zastępczej niezwłocznie przystąpił do dokonywania analizy przejętych spraw z uwzględnieniem okresu dochodzenia należności

oraz przerwania biegu przedawnienia należności. Dokonał również analizy większości spraw pod względem zasadności skierowanych spraw na stanowisko.

Po rozpoznawaniu spraw znajdujących się na stanowisku w przypadku **419** spraw indywidualnie ustalono możliwość dochodzenia zwrotu należności w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. W ramach współpracy z komórkami organizacyjnymi Ośrodkami skierowano **57** pism w celu potwierdzenia zasadności wszczęcia postępowania egzekucyjnego w administracji, ustalenia i uzupełnienia niezbędnych danych osób zobowiązanych, ustalenia dokonanych ulg w spłacie oraz przekazania informacji na jakim etapie postępowania egzekucyjnego znajduje się sprawa.

W okresie od 2 listopada do 31 grudnia 2014 r. przygotowano **12** upomnień oraz **32** tytuły wykonawcze na łączną kwotę 30.124,80 zł.

Ponadto podjęto działania zmierzające do ustalenia na jakim etapie znajdują się sprawy skierowane do organów egzekucyjnych na terenie Polski oraz czy istnieją podstawy do dalszego prowadzenia egzekucji.

W oparciu o analizę posiadanego materiału ustalono konieczność dokonaniu odpisu w 21 sprawach na łączną kwotę 44.145,61 zł z uwagi na upływ okresu dochodzenia zwrotu należności. W przypadku pozostałych należności w przypadku upływu okresu dochodzenia należności sprawy przekazane zostały do właściwych komórek merytorycznych Ośrodka celem załatwienia.

2.2.3. Postępowanie egzekucyjne wobec dłużników alimentacyjnych

Jako organ właściwy wierzyciela oraz organ właściwy dłużnika realizowane były w sekcji następujące zadania:

- przeprowadzono **901** wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami alimentacyjnymi oraz odbierano oświadczenia majątkowe,
- wydano **2 976** decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- przygotowano **455** wniosków o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- przekazano komornikom sądowym prowadzącym postępowanie egzekucyjne **156** informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego,
- przygotowano **573** zawiadomień o wszczęciu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz każdorazowo występowano do komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne o wydanie zaświadczeń o wywiązywaniu się dłużnika alimentacyjnego przez okres ostatnich 6 miesięcy w każdym miesiącu

z zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50 % kwoty bieżąco ustalonych alimentów,

- wydano **428** decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz **109** decyzji o umorzeniu postępowania jako bezprzedmiotowe (ujęcie wg. daty ostateczności decyzji),
- przygotowywano **470** wniosków o ściganie dłużnika alimentacyjnego za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego do właściwych miejscowo Prokuratur,
- skierowano do Prezydenta Miasta Lublin **97** wniosków o zatrzymanie dłużnikom alimentacyjnym prawa jazdy,
- skierowano do Prezydenta Miasta Lublin wnioski o zwrot zatrzymanego prawa jazdy.

Ponadto:

- przygotowano informacje dłużnikom alimentacyjnym o przyznanych osobie uprawnionej świadczeniach z funduszu alimentacyjnego oraz informacje o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa,
- przygotowano upomnienia oraz tytuły wykonawcze w celu dochodzenia od dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Bieżąco aktualizowano wystawione i skierowane do egzekucji tytuły wykonawcze,
- przygotowano wezwania do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego,
- przygotowano wnioski do organów właściwych dłużników o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
- przygotowano informacje o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych oraz o ich efektach; organom właściwym wierzyciela oraz komornikom sądowym,
- przygotowano niezbędne informacje dla skuteczności egzekucji organom prowadzącym postępowanie egzekucyjne, rozpatrzono sprawy w trybie odwoławczym. Sprawy w których organ nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonych decyzji zgodnie z terminami przewidzianymi przez Kodeks postępowania administracyjnego wraz z całością akt przekazane były do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lublinie celem rozpatrzenia w trybie nadzoru,
- rozpatrywano wnioski na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym o umorzenie należności w związku ze skutecznością egzekucji wobec dłużnika alimentacyjnego oraz na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy wnioski o umorzenie należności z tytułu wypłaconych świadczeń

z z funduszu alimentacyjnego łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczenie terminu płatności albo rozłożenia należności na raty uwzględniając sytuację dochodową i rodzinną. W przypadku braków formalnych dłużników zamieszkujących na terenie Gminy Lublin wzywano do doprecyzowania złożonego wniosku oraz dołączenia dokumentów potwierdzających sytuację rodzinną i dochodową, natomiast w przypadku dłużników zamieszkałych poza występowano do organów właściwych dłużnika celem wezwania dłużnika i ustalenia jego sytuacji oraz dołączenia brakujących dokumentów. W oparciu o komplet dokumentów w ramach uznania administracyjnego wydawano decyzje administracyjne w sprawie,

- zgłaszano na bieżąco do Krajowego Rejestru Długów informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy oraz w dwutygodniowych odstępach dokonywano aktualizacji danych lub usuwano (zgon, spłata należności),
- rozliczano wpłaty dokonywane tytułem spłaty należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłaconej zaliczki alimentacyjnej oraz wpłaty przekazywane przez gminy wierzycieli oraz informowano o wpłatach komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne,
- przygotowywano sprawozdawczość z wpłat oraz prognozowanych odsetek;
- kontynuowano współpracę z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie w zakresie możliwości aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych,
- kontynuowano współpracę z komornikami sądowymi prowadzącymi postępowania egzekucyjne w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji dotyczących miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego oraz innych mających wpływ na prowadzone działanie, a tym samym możliwości podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz egzekucji wypłaconych należności,
- występowano dodatkowo z wnioskami o udostępnienie danych do Biura Personalizacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie,
- występowanie dodatkowo z wnioskami o udostępnienie danych do Krajowego Rejestru Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości,
- weryfikowano dane zawarte w systemach informatycznych: Biura Ewidencji Ludności (dane meldunkowe), KSAT (miejsca zamieszkania, skład rodziny, wysokość udzielonej pomocy), POMOST (miejsce zamieszkania, skład rodziny, formy udzielonej pomocy), SEPI (dane adresowe, status),

- w związku ze skierowanymi wnioskami o ściganie dłużników alimentacyjnych za przestępstwo określone w art. 209 § 1 pracownicy sekcji udzielali pisemnych informacji komisariatom policji w żądanym zakresie,
- w związku ze skierowanymi wnioskami o ściganie dłużników alimentacyjnych za przestępstwo określone w art. 209 § 1 pracownicy sekcji wzywani byli na wniosek prokuratora na komisariaty policji do składania zeznań.,
- w związku ze skierowanymi wnioskami o ściganie dłużników alimentacyjnych za przestępstwo określone w art. 209 § 1 pracownicy sekcji w sprawach gdzie wystawiony został akt oskarżenia wzywani byli przez Sąd imiennie na wyznaczone rozprawy i składali zeznania w sprawach karnych dłużników alimentacyjnych,
- kontynuowano współpracę z kuratorami zawodowymi w zakresie realizowanego przez dłużników alimentacyjnych nałożonego obowiązku regulowania zobowiązań.

W roku 2014 Ośrodek z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłaconej zaliczki alimentacyjnej odzyskał 2 992 859,49 zł. o 196 352,21zł więcej niż w roku ubiegłym. Dochód Gminy Lublin, jako organu właściwego wierzyciela oraz jako organu właściwego dłużnika, odzyskany przez Ośrodek oraz przez inne gminy, wyniósł 919 070,95zł,

Tabela 32. Spłaty dłużników alimentacyjnych w latach 2013 i 2014

Wyszczególnienie	2013	2014
1. Wyegzekwowana kwota z tego:	2 796 507,28	2 992 859,49
1.1. spłaty zaliczka alimentacyjna z tego:	283 075,10	290 080,83
- dochód BP	141 537,57	145 040,42
- dochód gminy L-n	141 537,53	145 040,41
1.2. spłaty fundusz alimentacyjny z tego:	2 513 432,18	2 702 778,66
- dochód BP w tym	1 757 990,37	1 914 561,80
odsetki	557 928,21	659 600,37
- dochód gm. wierzyciela	391 100,82	408 635,68
- dochód gm. dłużnika	364 340,99	379 581,18
2. Spłaty fundusz alimentacyjny przekazane przez inne gminy	109 071,31	103 622,90
Dochody Gminy Lublin jako organu właściwego wierzyciela oraz jako organu właściwego dłużnika, odzyskane przez Ośrodek oraz przekazane przez inne gminy - łącznie:	902 913,34	919 070,95

2.3. Realizacja zadań działu ds. osób niepełnosprawnych

W 2014 roku były przyjmowane i rozpatrywane wnioski złożone przez klientów w ramach poszczególnych zadań realizowanych ze środków PFRON. Dział ds. osób niepełnosprawnych nie wydaje decyzji, zatem nie ma możliwości odwołania się od rozstrzygnięcia wniosku.

Tabela 33. Wnioski złożone w ramach rehabilitacji osób niepełnosprawnych w 2014 roku

Lp	Nazwa zadania	Ilość wniosków	Rozpatrzone pozytywnie
1.	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych	2 118	508
2.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	76	55
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	3 722	3 320
4.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się dla osób niepełnosprawnych	548	288
5.	Tłumacz języka migowego i tłumacz - przewodnik	11	11
6.	Zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym	10	7
RAZEM		6 485	4 189

Na realizację zadań powiatu wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Miasto Lublin otrzymało ze środków PFRON w 2014 roku **7 830 826 zł**, z czego w dyspozycji Działu ds. osób niepełnosprawnych była kwota **7 230 826 zł**. Wydatkowano **7 222 988 zł**, co stanowi **99,89 %** kwoty przeznaczonej na rehabilitację społeczną. Niewydatkowana kwota **7 838 zł** to suma niewykorzystanych środków, powstałych z końcowych rozliczeń oraz rezygnacji osób niepełnosprawnych, w terminie, który uniemożliwił ich ponowne rozdysponowanie.

Pozostałe **600 000 zł** z przyznanego limitu zostały przekazane do dyspozycji Miejskiego Urzędu Pracy, który realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej. Spośród przekazanych MUP środków niewykorzystana została kwota **2 887 zł**, co ostatecznie zapewniło rozdysponowanie **99,51%** posiadanej kwoty.

Dział ds. osób niepełnosprawnych realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej. Środki przeznaczone na realizację zadań w 2014 roku stanowiły **99,89 %** środków z 2013 roku. Limit wraz z wykorzystaniem przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34. Limity środków z PFRON w latach 2013 i 2014

Lp	Zadanie	Limit środków PFRON 2013	Limit środków PFRON 2014	Kwota wydatkowanych środków	Wykorzystanie środków PFRON w 2014 roku
1	Dofinansowanie kosztów utrzymania i działalności WTZ	3 994 920 zł	3 994 920 zł	3 994 920 zł	100,00 %
2	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	420 000 zł	420 000 zł	419 571 zł	99,90 %
3	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	271 241 zł	264 393 zł	263 301 zł	99,59 %
4	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	1 305 532 zł	1 847 288 zł	1 847 288 zł	100,00 %
5	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych oraz usługi tłumacza języka migowego	418 712 zł	650 000 zł	643 683 zł	99,03 %
6	Zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym	63 060 zł	54 225 zł	54 225 zł	100,00 %
7	Pilotażowy program „Aktywny samorząd”	1 308 904 zł	1 725 454,66 zł	1 702 561,42 zł	98,67 %
	Razem:	7 782 369 zł	8 956 280,66 zł	8 925 549,42 zł	99,66 %

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje 9 warsztatów terapii zajęciowej. Uczestniczy w nich 270 osób niepełnosprawnych, korzystających tym samym z rehabilitacji społecznej, jak i zawodowej. Na ten cel ze środków PFRON przeznaczona jest kwota w wysokości 3 994 920 zł. Poza 90% - owym udziałem środków PFRON w finansowaniu, warsztaty współfinansowane są ze środków miasta, a także ze środków własnych jednostek prowadzących warsztaty. W 2014 roku z budżetu jednostki samorządu powiatowego była to kwota 442 712 zł. W celu prawidłowego finansowania tego zadania dwa podmioty spoza sektora finansów publicznych prowadzących warsztaty partycypowały w kosztach funkcjonowania WTZ. Na podstawie art. 10b, ust 2 lit. a i ust. 2 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 roku, Nr 127, poz. 721 ze zmianami) (tj. środki pochodzące z samorządu powiatowego powinny wynosić co najmniej 10% tych kosztów

z zastrzeżeniem, iż udział ten może być zmniejszony pod warunkiem znalezienia innych źródeł finansowania) dwa z warsztatów terapii zajęciowej miały trzy różne źródła finansowania.

O dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ubiegały się w roku ubiegłym **2 118** osób. Dofinansowanie uzyskało **508** osób na kwotę **473 069 zł**, a ostatecznie wypłacono **419 571 zł**.

W 2014 roku były rozpatrywane wnioski na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki złożone do 30.11.2013 roku. Okres ich realizacji dotyczył projektów i zadań realizowanych w 2014 roku. Zawartych zostało **55** umów na kwotę **269 929 zł**. Ostatecznie wypłacono dofinansowania na zrealizowanie sportu, turystyki oraz spotkań kulturalnych i rekreacyjnych dla **3 227 osób** niepełnosprawnych na łączną kwotę **263 301 zł**. Wnioski na dofinansowanie niniejszego zadania złożone też zostały w listopadzie 2014 r. do realizacji na rok **2015**. Łącznie do 30.11.2014 roku wpłynęło **76** wniosków na kwotę **647 665 zł**.

Na dofinansowanie do wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego w 2014 roku złożonych było **3 723** wniosków na kwotę **4 217 079 zł**. Wypłacono dofinansowanie dla **3 320** osób na kwotę **1 847 288 zł**.

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych w 2014 r. wpłynęło do działu **548** wniosków na łączną kwotę **2 434 371 zł**, z czego pozytywnie rozpatrzono i zawarto tym samym **288** umów na łączną kwotę **832 914 zł**, natomiast faktycznie zrealizowano **212** umów na kwotę **594 583 zł**. W ramach usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika złożonych zostało **11** wniosków na kwotę **65 510 zł**. Zawarto **11** umów na łączną kwotę dofinansowania **56 320 zł**, wypłacono natomiast kwotę **49 100 zł**.

W ramach zadań zleczanych fundacjom i organizacjom pozarządowym złożonych zostało **10** wniosków na kwotę **75 633 zł**. Zawarto łącznie **7** umów na kwotę dofinansowania **54 225 zł**, na wymienione poniżej zadania:

- **1 000 zł** na prowadzenie i organizowanie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy,
- **8 000 zł** na organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumaczy języka migowego oraz tłumaczy przewodników,
- **10 000 zł** na organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych,
- **35 225 zł** na promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego.

Ww. zadania zrealizowało sześć podmiotów.

W 2014 roku realizowany był Pilotażowy program „Aktywny samorząd” w ramach którego 583 osoby niepełnosprawne zostały objęte wsparciem, z tego:

- 204 ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 363 z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 16 z orzeczeniem o niepełnosprawności (osoby do 16 r.ż.).

Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015”

Dział ds. osób niepełnosprawnych realizował również „Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015” – środki pochodzą z budżetu Miasta Lublin, a ich wykorzystanie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35. Wykorzystanie środków w roku 2014 w ramach Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015

Lp.	Zadanie	Liczba uczestników	Plan	Wykonanie w 2014 r. (w zł)
1.	Organizacja akcji i realizacja programów upowszechniających wiedzę o przyczynach i skutkach powstawania niepełnosprawności oraz sposobach jej zapobiegania	20 727	26 000	25 875,53
2.	Prowadzenie edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	64	50 000	50 000
3.	Organizacja kursów i szkoleń przygotowujących do pracy z osobami niepełnosprawnymi	70	28 600	28 520
4.	Rehabilitacja osób niepełnosprawnych	318	160 000	158 840,74
5.	Integracja osób niepełnosprawnych z mieszkańcami Lublina	200	10 000	7 700
6.	Realizacja programów promujących osiągnięcia osób niepełnosprawnych	22 555	30 000	30 000
7.	Umożliwienie zdobycia nie zbędnego doświadczenia osobom niepełnosprawnym	30	40 000	40 000
8.	Wsparcie realizacji zadania publicznego skierowanego do mieszkańców Lublina oraz organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Lublin, realizowanych przez organizacje w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących spoza budżetu Miasta Lublin w zakresie priorytetowych zadań publicznych wskazanych w § 7 ust 1 Programu współpracy Miasta Lublin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2014 – działalność na rzecz osób niepełnosprawnych	51	2 250	2 250
9.	Udział Gminy Lublin – miasta na prawach powiatu w finansowaniu warsztatów terapii zajęciowej	270	442 711,67	442 711,67
RAZEM		44 285	789 561,67	785 897,94

W celu realizacji zadań publicznych i przyznania w 2014 roku dotacji dla organizacji pożytku publicznego ogłoszony został otwarty konkurs ofert w ramach „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015”, który wyłonił **22** projekty. W związku z tym w roku 2014 roku zawarte zostały **22 umowy** na realizację **7** zadań publicznych przewidzianych w konkursie.

Łączna wysokość środków na realizację zadań publicznych przez organizacje pożytku publicznego w rozstrzyganych w drodze otwartego konkursu ofert w planie budżetowym wynosiła **346 000 zł**. W wyniku zawartych porozumień z innymi jednostkami samorządu powiatowego na pokrywanie kosztów uczestnictwa ich mieszkańców w zajęciach lubelskich WTZ zaistniała konieczność przesunięcia środków w dyspozycji pozostałych po otwartym konkursie ofert na WTZ-ty. Ostatecznie na realizację zadań z „Programu.” po zmianie w planie budżetu dokonanej uchwałą Rady Miasta Lublin w dniu 15.05.2014 roku pozostało **344 600 zł** do przekazania na dotacje wyłonione w konkursie. Kwota jaką organizacje wydatkowały do 31.12.2014 roku wynosi **340 936,27 zł**.

Poniżej wymieniono zadania realizowane w ramach konkursu, środki na nie przeznaczone, środki wykorzystane i liczbę uczestników poszczególnych zadań:

Zadanie I. Organizacja akcji i realizacja programów upowszechniających wiedzę o przyczynach i skutkach niepełnosprawności oraz sposobach jej zapobiegania – 26 000 zł, wykorzystano 25 875,53, ok. **20 727 osób**.

Zadanie II. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – 50 000 zł – zajęcia przeprowadzono dla **64 niepełnosprawnych dzieci**.

Zadanie III. Organizacja szkoleń i kursów przygotowujących do pracy z osobami niepełnosprawnymi – 28 600 zł, w szkoleniach uczestniczy łącznie **70 osób**.

Zadanie IV. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych – 160 000 zł, środki wykorzystane na zadanie 158 840,74 zł – rehabilitację przeprowadzono dla **318 osób niepełnosprawnych**. W ramach zadania IV realizowano również podzadanie Rehabilitacja społeczna – świadczenie usług asystenta osoby niepełnosprawnej. Na ten cel przeznaczono 80 000 zł.

Zadanie V. Integracja osób niepełnosprawnych z mieszkańcami Lublina – 10 000 zł, faktycznie wykorzystana kwota dotacji 7 700 zł, w której uczestniczyło łącznie ok. **200 osób**.

Zadanie VI. Programy promujące osiągnięcia osób niepełnosprawnych – kwota 30 000 zł, zadaniem objętych zostało **22 555 osób**, w tym widzowie TVL oraz słuchacze PRL.

Zadanie VII. Umożliwienie zdobycia niezbędnego doświadczenia zawodowego osobom niepełnosprawnym – kwota 40 000 zł, w zadaniu uczestniczy **30 osób**.

Zadanie przekazane przez Kancelarię Prezydenta Miasta Lublin – działalność na rzecz osób niepełnosprawnych – kwota dotacji 2250 zł, **51** uczestników konkursu plastycznego.

Odbiorcami siedmiu zadań przewidzianych do realizacji w ramach „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015” przez organizacje pozarządowe było łącznie ok. **43 964 osób**.

XIV. NADZÓR I KONTROLE

Struktura organizacyjna:

Wieloosobowe stanowisko ds. kontroli w okresie 2014 r. funkcjonowało w ramach Działu Obsługi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Na stanowiskach inspektorów ds. kontroli zadania realizowane były przez cztery osoby (wg stanu na dzień 31.12.2014r.) Jedną z osób zatrudnionych na stanowisku inspektora ds. kontroli z dniem 01.06.2014 r. otrzymała do realizacji dodatkowe obowiązki – pełnienie funkcji rzecznika prasowego.

Podstawą prowadzenia działalności kontrolnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie jest w szczególności:

- Zarządzenie wewnętrzne nr 42/2010 z dnia 21 maja 2010 roku Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w sprawie ustalenia regulaminu wykonywania kontroli w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie,
- Zarządzenie Nr 189/2007 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 16 kwietnia 2007 roku w sprawie upoważnienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie do sprawowania nadzoru i przeprowadzania kontroli w zakresie realizacji zadań zleconych podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych z zakresu pomocy społecznej oraz działania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz umowy na podstawie których zostały zlecone powyższe zadania,
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- Umowy dotyczące zlecenia zadań publicznych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.

Charakterystyka kontroli przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym:

Przedmiotem przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym postępowań kontrolnych była w szczególności prawidłowość realizacji zadań publicznych zleconych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych, działalność warsztatów terapii zajęciowej w rozumieniu § 22 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz.U. z 2004r., nr 63, poz. 587), dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Tematyka kontroli dotycząca podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych, którym przyznano dotacje na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych obejmowała zagadnienia dotyczące:

- stanu realizacji umów cywilnoprawnych, określających rodzaj i sposób realizacji zadań zleconych,

- efektywności, rzetelności i jakości realizowanych zadań,
- prawidłowości wykorzystania dotacji na realizację zadań,
- prawidłowości prowadzenia dokumentacji dotyczącej realizacji zadań.

Tematyka kontroli działalności warsztatów terapii zajęciowej obejmowała w szczególności:

1. prawidłowość kwalifikowania kandydatów na uczestników warsztatu;
2. ważność posiadanych przez uczestników warsztatu orzeczeń oraz zawarte w nich wskazania;
3. prawidłowość prowadzonej dokumentacji dotyczącej:
 - uczestników,
 - działalności merytorycznej warsztatu, w tym działalności rady programowej,
 - współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników;
4. prawidłowość w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu;
5. zgodność postanowień umowy ze stanem faktycznym;
6. zgodność organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz z umową;
7. prawidłowość realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji;
8. prawidłowość wykorzystania środków Funduszu.

Tabela 36. Zadania kontrolne zrealizowane w 2014 r.

L.p.	Podmiot kontrolowany	Termin kontroli	Charakter kontroli	Zadanie kontrolne	Zalecenia
1.	Lubelskie Stowarzyszenie Amazonek	I kwartał 2014 r.	planowa	realizacja umowy nr 38/2013 – organizacja 3-dniowej wycieczki Białystok-Hajnówka – Białowieża-Supraśl-Łomża	wydano
2.	Lubelskie Stowarzyszenie Amazonek	I kwartał 2014 r.	planowa	realizacja umowy nr 50/2013 – organizacja imprezy pod nazwą „XVI Ogólnopolska Pielgrzymka Amazonek na Jasnej Górze”	wydano
3.	Stowarzyszenie Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb”	I kwartał 2014 r.	planowa	realizacja umowy nr 5/2013 – prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	wydano
5.	Stowarzyszenie Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb”	I kwartał 2014 r.	planowa	Realizacja umowy nr 15/2013 – rehabilitacja osób niepełnosprawnych	wydano
6.	Stowarzyszenie Przyjaciół Specjalnego Ośrodka Szkolno –	II kwartał 2014 r.	planowa	realizacja umowy nr 82/2013 – organizacja imprezy pod nazwą „Wigilia w naszym	wydano

	Wychowawczego Nr 1 w Lublinie			Ośrodka”	
7.	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Integracja” w Lublinie	II kwartał 2014 r.	planowa	realizacja umowy nr 10/2013 – organizacja cyklu imprez pod nazwą „Cykl działań mających na celu dążenie do poprawy funkcjonowania w różnych sferach życia osób chorujących psychicznie	wydano
8.	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Integracja” w Lublinie	II kwartał 2014 r.	planowa	realizacja umowy nr 11/2013 – organizacja spotkania wielkanocnego	wydano
9.	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Integracja” w Lublinie	II kwartał 2014 r.	planowa	realizacja umowy nr 42/2013 – organizacja dwóch imprez pod nazwą : „Plenerowe warsztaty sportowo-rekreacyjne” oraz „Przegląd Twórczości Artystycznej Uczestników Zespołu Ośrodków Wsparcia”	wydano
10.	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Integracja” w Lublinie	II kwartał 2014 r.	planowa	realizacja umowy nr 86/2013 – organizacja imprezy pod nazwą „Wspólnie przy wigilijnym stole”	wydano
11.	Stowarzyszenie Łabędź w Lublinie	I/III kwartał 2014 r.	kontrola koordynowana przez Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Lublin	prowadzenie w formie opiekuńczej placówki wsparcia dziennego pod nazwą „Klub Młodzieżowy”	wydano – zwrot dotacji w kwocie 744,82 zł, wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem
12.	Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża	III kwartał 2014 r.	doraźna	realizacja zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegającego na łagodzeniu skutków ubóstwa wśród najuboższych mieszkańców Miasta Lublin i osób bezdomych poprzez bezpośrednie dystrybuowanie do indywidualnych odbiorców artykułów żywnościowych oraz realizacji programu pomocy żywnościowej dla najuboższej ludności Unii Europejskiej PEAD w 2013 r.	wydano -zwrot kwoty 1332,91 zł wynagrodzenia naliczonego w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami(wypłaco nego po terminie obowiązania umowy)
13.	Polski Związek Niewidomych	III kwartał	planowa	Umowa nr 25/2013 na dofinansowanie ze	wydano

	Okręgu Lubelskiego	2014 r.		środków PFRON organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych	
14.	Polski Związek Niewidomych Okręgu Lubelskiego	III kwartał 2014 r.		Umowa nr 32/2013 na dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych	wydano
15.	Polski Związek Niewidomych Okręgu Lubelskiego	III kwartał 2014 r.		Umowa nr 55/2013 na dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych	wydano
16.	Polski Związek Niewidomych Okręgu Lubelskiego	III kwartał 2014 r.		Umowa nr 56/2013 na dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych	wydano
17.	Polski Związek Niewidomych Okręgu Lubelskiego	III kwartał 2014 r.		Umowa nr 62/2013 na dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych	wydano
18.	Polski Związek Niewidomych Okręgu Lubelskiego	III kwartał 2014 r.		Umowa nr 63/2013 na dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych	wydano
19.	Polski Związek Niewidomych Okręgu Lubelskiego	III kwartał 2014 r.		Umowa nr 70/2013 na dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych	wydano
20.	Polski Związek Niewidomych Okręgu Lubelskiego	III kwartał 2014 r.		Umowa nr 79/2013 na dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych	wydano
21.	Polski Związek Niewidomych Okręgu Lubelskiego	III kwartał 2014 r.		Umowa nr 80/2013 na dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu,	wydano

				kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych	
23.	Polski Związek Niewidomych Okręgu Lubelskiego	III kwartał 2014 r.		umowa nr 16/2014 – świadczenie usług asystenta osoby niepełnosprawnej	wydano
24.	Bractwo Miłosierdzia im. Św. Brata Alberta	III kwartał 2014 r.	planowa	umowa nr 5/2014 -usługa przygotowania i wydawania gorących posiłków dla podopiecznych MOPR w okresie od 01 marca do 31 grudnia 2014 r.	nie wydano
25.	Bractwo Miłosierdzia im. Św. Brata Alberta	III kwartał 2014 r.	planowa	umowa nr 3/2011 – dożywianie osób i rodzin dotkniętych ubóstwem w formie kuchni społecznej	nie wydano
26.	Bractwo Miłosierdzia im. Św. Brata Alberta	III kwartał 2014 r.	planowa	umowa nr R/251/13 – realizacja zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegającego na łagodzeniu skutków ubóstwa poprzez dostarczenie żywności najuboższym mieszkańcom Miasta Lublin i osobom bezdomnym, w tym realizacja Programu pomocy żywnościowej PEAD	wydano - zwrot kwoty 246 zł wraz z odsetkami wydatkowanej z dotacji po upływie obowiązywania umowy
27.	Fundacja ALPHA	IV kwartał 2014 r.	planowa	umowa nr 10/2013 – przeprowadzenie szkolenia „Neurosensoryczna terapia taktylna”	wydano
28.	Fundacja ALPHA	IV kwartał 2014 r.	planowa	umowa nr 21/2013 – wydanie kalendarza promującego osiągnięcia osób z autyzmem i zespołem Aspergera	wydano
29.	Spółdzielnia Niewidomych im. Modesta Sękowskiego	IV kwartał 2014 r.	planowa	realizacja zaleceń pokontrolnych z 2013 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	wydano
30.	Fundacja Nieprzetartego Szlaku	IV kwartał 2014 r.	doraźna	środowiskowy dom samopomocy „Akademia Artystyczna”	wydano
31.	Polskie Stowarzyszenie Na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Lublinie	IV kwartał 2014 r.	planowa	realizacja zaleceń pokontrolnych z 2013 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	wydano
32.	Towarzystwo	II kwartał	planowa	umowa nr MOPR.D-	kontrola

	Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny	2014 r./I kwartał 2015 r.		POW.X.4081/23/20-1/13 – prowadzenie w Lublinie w formie opiekuńczej placówki wsparcia dziennego o nazwie środowiskowe ognisko wychowawcze	przechodząca
33.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny	II kwartał 2014 r./I kwartał 2015 r.	planowa	umowa nr R/238/13 – łagodzenie skutków ubóstwa poprzez dostarczanie żywności najuboższym mieszkańcom Miasta Lublin i osobom bezdolnym, w tym realizacja Programu pomocy żywnościowej dla najuboższej ludności Unii Europejskiej PEAD w 2013 r.	jw.
34.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny	II kwartał 2014 r./I kwartał 2015 r.	planowa	umowa nr 08/2013 – wycieczka do Centrum Kopernika w Warszawie	jw.
35.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny	II kwartał 2014 r./I kwartał 2015 r.	planowa	umowa nr 23/2013 – impreza z okazji Dnia Dziecka pod nazwą „Dzień Sportu z Mistrzem”	jw.
36.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny	II kwartał 2014 r./I kwartał 2015 r.	planowa	umowa nr 69/2013 – impreza pod nazwą „Postaw na Rodzinę – Konkurs Kolęd”	jw.
37.	Stowarzyszenie „Źródło” Osób Niepełnosprawnych i Umysłowo ch	IV kwartał 2014 r./I kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja zaleceń z 2013 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej przy ul. Gospodarczej 32	kontrola przechodząca
38.	Stowarzyszenie „Źródło” Osób Niepełnosprawnych i Umysłowo ch	IV kwartał 2014 r./I kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja zaleceń z 2013 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej przy ul. Radzyńskiej 3	kontrola przechodząca
39.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy Nr 1 w Lublinie	IV kwartał 2014 r./I kwartał 2015 r.	planowa	realizacja zaleceń pokontrolnych z 2013 r. i działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	kontrola przechodząca
40.	Lubelskie Towarzystwo Dobroczyńców	IV kwartał 2014 r./I kwartał 2015 r.	planowa	realizacja zaleceń pokontrolnych z 2013 r. i działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	kontrola przechodząca
41.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym „Misericordia	IV kwartał 2014 r./I kwartał 2015 r.	planowa	działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	kontrola przechodząca

42.	Lubelska Fundacja Teatrotterapia	IV kwartał 2014 r./I kwartał 2015 r.	planowa	działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	kontrola przechodząca
43.	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo	IV kwartał 2014 r./I kwartał 2015 r.	planowa	działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	kontrola przechodząca

Do kontroli w 2014 roku zaplanowano 40 zadań kontrolnych w 21 podmiotach. W okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. zrealizowano 31 zadań kontrolnych, rozpoczęto również czynności w zakresie 12 zadań kontrolnych, które są kontynuowane.

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono naruszenia, które miały charakter zarówno nieprawidłowości – w przypadku naruszenia powszechnie obowiązujących przepisów prawa jak i regulacji umownych oraz uchybień – w odniesieniu do naruszeń regulacji wewnętrznych obowiązujących w kontrolowanych podmiotach.

Efektem przeprowadzonych kontroli było skierowanie przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie wystąpień pokontrolnych, w których sformułowano wnioski i zalecenia zmierzające do likwidacji nieprawidłowości celem usprawnienia działalności i osiągnięcia lepszych efektów w realizacji zleconych zadań. W wyniku zaleceń, podmioty i komórki kontrolowane, zobowiązały się do wprowadzenia działań naprawczych oraz zwróciły kwotę 2 323,73 zł nieprawidłowo wydatkowanej dotacji.

W okresie sprawozdawczym osoby zatrudnione na stanowiskach ds. kontroli zrealizowały również następujące zadania:

1. Wizytacje w 6 domach pomocy społecznej w zakresie zasadności zrealizowanych w latach 2012, 2013 zamówień dotyczących materiałów i artykułów medycznych.
2. Wizytacja zadania dofinansowanego ze środków Gminy Lublin – konferencji „Zobacz nasz świat” organizowanej przez Fundację Szansa dla Niewidomych .
3. Prowadzenie postępowań wyjaśniających (14) w sprawie skarg jakie wpłynęły do Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.
4. Opracowanie projektów odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne zewnętrznych organów kontrolnych (PFRON, LUW).

XV. GŁÓWNE ZADANIA DO REALIZACJI W 2015 ROKU

- 1) Realizacja miejskich programów osłonowych, w tym w szczególności:
 - Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014-2020 przyjętego uchwałą nr 1021/XXXIX/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 13 marca 2014 roku.
 - „Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2013 – 2015, stanowiącego Załącznik do Uchwały Nr 685/XXVII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 17 stycznia 2013 roku.
 - „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015”, przyjętego uchwałą nr 763/XXX/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 25 kwietnia 2013 roku.
 - „Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 – 2015, stanowiącego Załącznik do Uchwały Nr 734/XXIX/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 21 marca 2013 roku.
 - Wieloletni program osłonowy „Pomoc Miasta Lublin w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 przyjęty uchwałą Nr 960/XXXVII/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 16 stycznia 2014 roku.
- 2) Realizacja Programu Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2014-2020” przyjętego uchwałą nr 1079/XLI/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 15 maja 2014 roku, w oparciu o następujące programy Filii Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie:
 - Program Aktywności Lokalnej „Profesjonalny asystent osoby niepełnosprawnej”
 - Program Aktywności Lokalnej „Rodzina to my”
 - Program Aktywności Lokalnej „Potrzebni sobie nawzajem”.
- 3) Realizacja II edycji Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „W aktywności siła”
- 3) Wdrażanie metody organizowania społeczności lokalnej.
- 4) Rozwijanie komunikacji elektronicznej pomiędzy instytucjami oraz komórkami organizacyjnymi Ośrodka, w celu usprawnienia przepływu informacji.
- 5) Weryfikacja świadczeniobiorców w zewnętrznych systemach informatycznych w ramach projektu EMPATIA.
- 6) Realizacja projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”.

Spis tabel:

Tabela 1. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej na terenie Miasta Lublin	7
Tabela 2. Struktura wykształcenia pracowników MOPR wg stanu na dzień 31.12. 2014 roku	8
Tabela 3. Dochody MOPR uzyskane w 2014 roku, według źródeł pozyskania (w zł)	9
Tabela 4. Wydatki MOPR w 2014 roku, z podziałem na zakres finansowania zadania	10
Tabela 5. Wydatki zrealizowane przez MOPR w 2014 roku z podziałem na formy wsparcia	12
Tabela 6. Decyzje administracyjne wydane przez MOPR w 2014 roku	14
Tabela 7. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą MOPR na przestrzeni lat 2009 – 2014	24
Tabela 8. Dominujące powody przyznania pomocy przez MOPR – dynamika zmian w stosunku do roku 2013	27
Tabela 9. Wartość świadczeń przyznanych w ramach zadań własnych i zleconych gminie w 2014 roku	28
Tabela 10. Dane dotyczące pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na przestrzeni lat 2012-2014	31
Tabela 11. Kontrakty socjalne zawarte w 2014 roku (w tym kontrakty współfinansowane w ramach projektu UE) z wyszczególnieniem kontraktów zakończonych pozytywnie	32
Tabela 12. Liczba osób korzystających z pomocy DOWB na przestrzeni lat 2010-2014	36
Tabela 13. Liczba rodzin korzystających z usług Specjalistycznej Poradni dla Rodzin na przestrzeni lat 2010 – 2014	44
Tabela 14. Liczba osób korzystających z usług Specjalistycznej Poradni dla Rodzin na przestrzeni lat 2013 - 2014	44
Tabela 15. Wykaz podmiotów prowadzących placówki wsparcia dziennego dotowane przez Miasto Lublin w 2014 roku z podziałem na typ	66
Tabela 16. Dzieci z innych powiatów w lubelskich rodzinach zastępczych w 2014r.	71
Tabela 17. Lubelskie dzieci pod opieką zastępczą świadconą na terenie innych powiatów w 2014 roku (w zł)	77
Tabela 18. Środki na utrzymanie dzieci pochodzenia cudzoziemskiego umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w 2014 r.	78
Tabela 19. Wydatki na dzieci pochodzące z Lublina w lubelskich rodzinach zastępczych oraz dzieci pochodzących z Lublina, w rodzinnej pieczy zastępczej organizowanej na terenie innych powiatów(w zł)	79
Tabela 20. Placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie Miasta Lublin w 2014 roku.	81
Tabela 21. Dzieci z innych powiatów przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Miasta	83
Tabela 22. Dzieci pochodzące z Lublina przebywające w placówkach opiekuńczo –wychowawczych poza Lublinem w 2014 roku	85
Tabela 23. Świadczenia wypłacone w ramach wsparcia w usamodzielnieniu w 2014 r.	87
Tabela 24. Koszt realizacji zadań w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycja w społeczeństwo” 88	
Tabela 25. Liczba osób korzystających w 2014 roku z pomocy w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia w Mieście Lublin.	91
Tabela 26. Liczba miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej na terenie Miasta Lublin w 2014 roku	93
Tabela 27. Osoby usamodzielniane, w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, wg stanu na dzień 31.12.2014 roku	101
Tabela 28. Wydatki poniesione na wypłaty świadczeń rodzinnych funduszu alimentacyjnego na przestrzeni lat 2013 – 2014	113
Tabela 29. Wysokość wypłat, liczba wypłaconych świadczeń oraz średnia wysokość świadczenia, w rozbiciu na poszczególne zasiłki i dodatki wypłacone w 2014 roku	116
Tabela 30. Liczba rodzin pobierająca świadczenie na przestrzeni lat 2013-2014	118
Tabela 31. Informacja o odzyskanych świadczeniach nienależnie pobranych w roku 2014*	121
Tabela 32. Spłaty dłużników alimentacyjnych w latach 2013 i 2014	127
Tabela 33. Wnioski złożone w ramach rehabilitacji osób niepełnosprawnych w 2014 roku	128
Tabela 34. Limity środków z PFRON w latach 2013 i 2014	129

Tabela 35. Wykorzystanie środków w roku 2014 w ramach Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015	131
Tabela 36. Zadania kontrolne zrealizowane w 2014 r.....	135

Spis wykresów:

Wykres 1. Wydatki MOPR w 2014 roku, ze względu na przeznaczenie środków	11
Wykres 2. Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie w ramach zadań zleconych i własnych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania na przestrzeni lat 2009-2014.	17
Wykres 3. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczeń pieniężnych z podziałem	19
na rodzaj w 2014 r.....	19
Wykres 4. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczenia niepieniężnego w 2014 roku, z podziałem na rodzaj.....	20
Wykres 5. Struktura rodzin korzystających z pomocy środowiskowej, świadczonej przez pracowników MOPR na terenie miasta Lublin w 2014 roku	25
Wykres 6. Liczba rodzin objętych wsparciem MOPR z podziałem na powody przyznania pomocy według kolejności występowania w 2014 roku.....	26
Wykres 7. Kształtowanie się liczby osób objętych wsparciem w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na przestrzeni lat 2006 – 2014	29
Wykres 8. Rodziny zastępcze funkcjonując na terenie Miasta Lublin i dzieci w nich umieszczone w 2014 roku.	70
Wykres 9. Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Lublin w 2014 roku.....	70

Spis map:

Mapa 1. System pomocy środowiskowej w 2014 roku na terenie miasta Lublin	23
Mapa 2. Placówki wsparcia dziennego na terenie Miasta Lublin w 2014 r.....	64
Mapa 3. Rozmieszczenie przestrzenne placówek opiekuńczo wychowawczych na terenie Miasta Lublin w 2014 roku.....	80
Mapa 4. Domy Pomocy Społecznej i Ośrodki Wsparcia na terenie Miasta Lublin w 2014 r.	90